

Cantores Minores

CANTORES MINORES

-kannatusyhdistys ry.

**CM-musiikkiopisto
CM-poikakuoro**

Vuosikertomus 2016

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2016
(kuvaton versio)

CANTORES MINORES VUOSI 2016

Sisällysluettelo (kuvaton versio)

sivu

3	Cantores Minores vuosi 2016
	- Kuoron omat konsertit ja projektit
4	- Tärkeimmät tilatut konsertit ja esiintymiset
5	- Tom Löfstedt "Tohtori Piikki" 60-v. 26.9.2016
	- Kreuzkuoron 800-vuotisjuhla Dresdenissä 4.3.2016
	- Konserttikiertue Espanjaan 10.-20.6.2016
6	- Kuorovieraat
	- Cantores Minores-musiikkiopisto
	- Pienyhtyeet
	- Cantores Minores Yhteiskuntasuhteiden Neuvottelukunta
7	- Kuorokoulusuunnitelma vuonna 2016
	- Visio 2022
	- Cantores Minores -kannatusyhdistys ry.
8	I JOHTAJA JA TOIMIHENKILÖT
	II OPETTAJAT
	III UUDET KUOROLAISET
	IV KUORORYHMÄT JA ESIINTYMISET
	A-kuoro
9	A-KUORON ESIINTYMISTEN MÄÄRÄT 2000-2016
	A-kuoron konserttiohjelmisto
11	B1-2 ryhmät
	Koraali- ja Cappellakuoro
12	CM Tiernapojat
	CM Vokaaliyhtye
	CM Alumnikuoro
13	CM Swing
	V CM-MUSIIKKILEIKKIKOULU
14	VI PIANONSOITONOPETUS
15	VII ÄÄNENMUODOSTUSOPETUS
	VIII MUSIIKIN PERUSTEIDEN JATKOKOULUTUS
	IX MUSIIKKILEIRIT
	X PREFEKTUURI
16	XI 60. KANSAINVÄLINEN KONSERTTIKIERTUE ESPANJAAN 10.-21.6.2016
25	XII KANNATUSYHDISTYS
26	XIII APURAHAT, AVUSTUKSET JA YHTEISTYÖKUMPPANIT
	XIV VUOSI- JA KUNNIAMERKIT, H. HOFMANN -MITALI JA MUUT HUOMIONOSOITUKSET
	XV KUOROPOIKAPATSAS
	XVI ALUMNITOIMIKUNTA
	XVII HALLINNON JA TALOUDEN TYÖRYHMÄ
27	XVIII VANHEMPAINTOIMIKUNTA
28	XIX YHTEISKUNTASUHTEIDEN NEUVOTTELUKUNTA
29	XX SISÄINEN TIEDOTTAMINEN
	XXI VIESTINTÄ: CM-KOTISIVU INTERNETISSÄ - FACEBOOK - YOUTUBE – TWITTER - INSTAGRAM
30	XXII CANTIS -UUTISKIRJE
	XXIII KÄSIOHJELMAT, JULISTEET JA FLYERIT
	XXIV TOIMITILAT
31	XXV KUOROLAISET JA MUSIIKKIOPISTON OPPILAAT 1.1.-31.12.2016
38	JAKAUMA RYHMITÄIN, KUOROLAISTEN JA OPPILAIDEN KOTIPAIKAT
39	CM MUSIIKKIOPISTON OPETUSTUNTILASKELMA 1.1.-31.12.2016
40	Cantores Minores -kuoron eri kuororyhmien esiintymiset Helsingissä 2016 sekä erityisesti Tuomiokirkkoseurakunnassa
41	Cantores Minores -kuoron pääkonserttien julisteet 2016
42	Cantores Minores-kannatusyhdistys ry:n tilinpäätös 2016 sekä tilin- ja toiminnantarkastuskertomukset
48	Tasavallan presidentti Sauli Niinistö ja rva Jenni Haukio, CM-kuoron koko toiminnan pysyvät suojelijat 2012 alkaen

Cantores Minores -kannatusyhdistys ry./CM-musiikkiopisto ja -poikakuoro

Meritullintori 3, FI-00170 Helsinki

tel. +358-9-687 7720 fax +358-9-687 77250

info@cantoresminores.fi www.cantoresminores.fi

www.facebook.com/CantoresMinores - YouTube: Cantores Minores Finland - Instagram: @cantoresminoresfinland

CANTORES MINORES VUOSI 2016

Vuotta 2016 luonnehtivat uudet valloitukset sekä maantieteellisesti että taiteellisesti ja varovainen perinteiden muuttaminen. Kesän konserttimatka Espanjaan oli uusi valloitus – niin maantieteellisesti kuin taiteellisestikin. Toinen uusi valloitus oli Händelin Messias-oratorion esitys syyskaudella.

Perinteisen Joulukonsertin esityspäivän muuttaminen oli pitkän perinteen muutos. Aina kirkon ylitäyteen kerännyt Perinteinen Joulukonsertti on kuoron perustamisesta lähtien laulettu ensimmäisenä joulupäivänä 25.12. Maailman ja yhteiskunnan muuttuessa päivä on tullut yhä hankalammaksi yhä useammalle perheelle mm. estäen matkoja ja yhdessäoloa kauempana asuvien sukulaisten kanssa. Niinpä Hannu Norjanen siirsi konserttipäivän aatonaatonaatoksi 22.12. ja päätti pitää kaksi peräkkäistä konserttia samana päivänä. Muutos sai erinomaisen vastaanoton.

Toinen muutos oli jo perinteeksi muodostuneesta Adventtikonsertista luopuminen. Tässä sille pieni muistokirjoitus: Konserttiperinne sai alkunsa Helsingin yliopiston 350-vuotisjuhlavuonna 1990, jolloin silloisen Yliopiston Lääketieteellinen keskuskirjaston (myöh. Terveystieteiden keskuskirjasto ja Meilahden kampuskirjasto) pääkirjastonhoitaja Ritva Sievänen-Allen järjesti Tempeliaukion kirkossa Cambridgen yliopiston Nine Lessons and Carols – tyyppisen konsertin, jossa yliopiston korkeimmat virkailijat lukivat Raamattua ja Cantores Minores –poikakuoro vastasi soveltuvalla musiikilla. Perinne jatkui sitten Tuomiokirkossa ja siirtyi vuonna 2005 Cantores Minores -kuoron vastuulle. Valitettavasti Cantores Minores ei ole Helsingin yliopiston taholta saanut anomaansa ja tarvitsemaansa tukea, jotta konserttia pystyttäisiin ylläpitämään ja kehittämään, ja niin siitä päätettiin luopua. Olemme kiitollisia kaikille yliopiston hallintovirkailijoille kanslereita ja rehtoreita myöten, jotka ovat vuosien aikana olleet vapaaehtoisina mukana. Luulen, että monet jäävät tätä traditiota kaipaamaan.

Muitakin myöhemmin ilmeneviä muutoksia jouduttiin tekemään, kun apurahoja tänä toimintavuonna ei saatu anomusten ja odotusten mukaisesti.

A-kuoron molemmat leirit pidettiin jo tutussa Murikanrannassa eli Metalliliiton Murikka-opistossa Tampereen Terälahdella. Kesäleirille osallistui toistaiseksi suurin määrä poikia eli 136. Opettajien ja huoltajien kanssa kokonaisuudessaan oli 152 henkilöä. Kun kaikille täytyy löytyä majoitus- ja ruokailutilat, ja harjoitustiloja säästysinstrumentteineen täytyy riittää kaikille samaan aikaan eri tiloissa harjoitteleville ryhmille sekä yksi tarpeeksi iso tila yhteisharjoituksia varten, ei leiripaikan löytäminen ole helppoa. Murikka on osoittautunut erinomaiseksi.

Yhteistyö kuoron pysyvien suojelijoiden tasavallan presidentti Sauli Niinistön ja rouva Jenni Haukion kanssa sai vuoden aikana uusia muotoja.

Kuoron omat konsertit ja projektit

6.1. Loppiaisena J.S. Bach Jouluoratorio kantaatit IV-VI Tuomiokirkossa

Kantaatit esitettiin Hannu Norjasen toiveen mukaisesti Suomalaisen barokkiorkesterin kanssa. Solisteina lauloivat Hedvig Paulig, sopraano, Maria Kettunen, alto, Tom Nyman, evankelista ja tenoriosuudet, Juha Kotilainen, basso. Poikasopraano Albert Sahlström lauloi kaikuosuudet kirkon alttariparvelta. Kirkko täyttyi mukavasti ja periodi-instrumenttien sävyttämä, tasapainoisen ja musiikillisesti erittäin korkeatasoisen solistiensemblen ja erinomaisesti laulaneen kuoron esitys Hannu Norjasen varman käden johtamana oli kuulijoille todellinen flow-elämys, joka kuului myös aplodeissa.

25.3. J.S. Bach Matteus-passio Tuomiokirkossa

Solistikaartin muodostivat Tuomas Katajala evankelista, Juha Kotilainen Jeesus, Helena Juntunen, sopraano, Monica Groop, alto, Tom Nyman, tenori, ja Tommi Hakala, basso (myös Pietari). Lisäksi solistiosuuksia lauloivat taas seuraavat kuoron jäsenet: Veikko Vallinoja (Pilatus), Johan Krogius (ylipappi), Matti Korhonen (Juudas), Hiski Wallenius (I todistaja), Joel Bonsdorff (II todistaja), Max Rönnow (I palvelijatar), Albert Sahlström (II palvelijatar). CM Koulutusryhmien kuoro avusti taas ansiokkaasti Anna Hurmeen ja Timo Pihkasen valmentamina. Orkesterina soitti jälleen suomalainen barokkiorkesteri. Barokki-instrumenttien sointi taitavien muusikkojen soittamana antaa selvästi poikaäänille juuri oikeanlaisen taustan. Toivottavasti Hannu Norjanen saa jatkossakin toteuttaa kuoron perinteisiä barokkikonsertteja tällä yhteistyöllä. Taloudellinen tuki olisi tervetullut.

8.-9.4. Äänilevyprojekti 'Cantores Minores-kuorolle sävelletyt teokset' Paavalin kirkko

Huhtikuussa aloitettiin kuorolle vuosikymmenten aikana sävellettyjen teosten levytysprojekti. Alustavissa suunnitelmassa on taltioida mm. seuraavat teokset: Bengt Johansson: Missa a quattro voci, Arne Mellnäes: Vae, Jouni Kaipainen: Jauchzet!, Einojuhani Rautavaara: Tapanin virsi sekä Avuksihuutopsalmi ja Ehtoohymni (Vigiliasta) kuorolle sävellettyjen Amen -lisäosien kera. Taiteellisesta suunnittelusta vastaa Hannu Norjanen. Tuottajana toimi Teppo Lampela ja äänittäjänä Mika Koivusalo.

8.5. Äitienpäiväkonsertti Tuomiokirkossa

Tässä konsertissa Cantores Minores -toiminnalla on mahdollisuus esitellä koko vahvuutensa pienimmästä 4-vuotiaasta muskarilaisesta iäkkäimpiin lähes 60-vuotiaisiin alumnikuorolaisiin. Johtajina musiikkikoululaisten ja koulutusryhmien eri tasoryhmillä olivat Anna Hurme, Timo Pihkanen, Terhi Orpana, Anna Sandström, Heidi Luukka-Vanhanen ja Elina Haavisto. Hannu Norjanen johti itse Alumnikuoroa ja tietenkin koko 130-päistä A-kuoroa ja

Markus Malmgren urkujen ääressä soitti sekä tarvittavat säestykset että soolot. Tuskin taaskaan löytyi kuulijoiden joukosta kuivaa silmää, kun koko mahtava joukko yhtyi laulamaan tuttua virolaista kansansävelmää Äidin sydän.

4.11. G.F. Händel Messias-oratorio Tuomiokirkossa

Tämä oratorio ei ole tyypillinen poikakuoroteos. Suomessa ainakin sen esitti nyt poikakuoro ensimmäisen kerran. Suomalaisen barokkiorkesterin kanssa teos soveltui sille erinomaisesti. Hannu Norjasen johdolla myös Halleluja-kuoro soi hallitusti ja kauniisti, joka detalji sai arvonsa, useinhan sitä kuulee huikeana voiman purkauksena. Kuorolaiset tuntuivat nauttivan saadessaan laulaa Händelin vaikeaa, mutta luonnollisena soljuvaa sävelvuota. Hienon, yhtenäisen solistijoukon muodostivat Johanna Rusanen, sopraano, Teppo Lampela, kontratenori, Tuomas Katajala, tenori ja Arne Pelkonen, basso. Teppo Lampela on CM-joukosta kasvanut laulaja, jonka luontevasti soivaa kontratenoria on aina ilo kuulla. Sääli, että tämäkään esitys ei ylittänyt kynnystä saadakseen ansaitsemaansa mediahuomiota. Kirkkokaan ei täytynyt aivan äärimmilleen. Toivottavasti kuitenkin kerta ei jää viimeiseksi.

2.12. 'Enkellaulu kajahtaa' -joulukonsertti Johanneksenkirkossa

Nyt toista kertaa järjestetty konsertti kehittyi toivottavasti uudeksi perinteeksi. Kuoro saa tässä konsertissa antaa itsestään hieman monipuolisemman kuvan jouluun liittyvän musiikin merkeissä kuin omassa perinteisessä konsertissaan. Myös kirkon erikoisvalaistus lisätynä elävillä kynttilöillä antaa konsertille oman ilmeensä. Tällä kertaa solistina lauloi mezzosopraano Lilli Paasikivi sekä jouluisia sooloja että yhdessä kuoron kanssa mm. Peter Corneliuksen Drei Könige. Markus Malmgren hoiti urkusoolot ja säestykset. Yleisöä oli melkein koko suuren kirkon täydeltä.

16.12. ja 19.12. Bach Jouluoratorio kantaatit I-III & VI Tuomiokirkossa

Kolme ensimmäistä kantaattia on usein esitetty myös jossakin Helsingin lähistöjen kirkoissa mm. Lohjalla, Porvoossa, Sipoossa ja Tammisaarella. Vaikka kirkot ovat aina olleet täysiä, on tällaisen konsertin järjestäminen ollut taloudellisesti tappiollista. Nyt jo traditioksi muodostunut kolmen viimeisen kantaatin konsertti loppiaisena 2017 päätettiin taloudellisista syistä johtuen jättää ohjelmistosta pois. Siksi Hannu Norjanen otti kolmen ensimmäisen kantaatin lisäksi kuudennen kantaatin konsertin ohjelmaan kahdessa konsertissa kuoron kotikirkossa. Molemmat konsertit olivat lähes loppuunmyytyjä. Solisteina lauloivat Kaisa Ranta, sopraano (16.12., sairastuneen Mari Palon tilalla), Mari Palo, sopraano (19.12.), Maria Kettunen, altto, Tom Nyman, tenori ja evankelista, sekä Juha Kotilainen, basso. Cantores Minores –koulutusryhmien ryhdikäs joukko avusti Anna Hurmeen ja Timo Pihkasen valmentamina. Monille tuntuu juuri Cantores Minores –kuoron Jouluoratorio avaavan oven jouluun.

22.12. klo 18 ja klo 20 Perinteinen Joulukonsertti Tuomiokirkossa

Kuoron eri ryhmien johtajat olivat suunnitelleet uudenlaisen rakenteen uudistuneelle konsertille taiteellisen johtajan Hannu Norjasen johdolla. Nyt konsertin rungon muodosti Joulukertomus, jonka sisällä kuoron eri ryhmät esiintyivät eri puolilla kirkkoa. Esiintyjinä olivat perinteisesti CM Koulutusryhmien eri kokoonpanot Anna Hurmeen, Timo Pihkasen, Terhi Orpanan ja Marja Kyllösen johdolla ja vuoroin säestyksellä sekä A-kuoro Hannu Norjasen. Markus Malmgren soitti urkusoolot ja –säestykset kirkon eri uruilla. Jouluevankeliumitekstien lukijana oli tuomiorovasti Matti Poutiainen. Konsertti oli ehjä ja kaunis kokonaisuus kellonkikatuksineen. Molemmissa konserteissa kirkko täyttyi, eikä valituksia päivän vaihtumisesta kuulunut, ennemminkin kiitoksia.

Tärkeimmät tilatut konsertit ja muut esiintymiset

14.4. Kouluyhteistyön 20-vuotisjuhlakonsertti 'Nyt ystävät, laulu jo aloittakaa' Kaupungintalon juhlasalissa

Cantores Minores on koko historiansa ajan pyrkinyt kehittämään toimintaansa kuorokoulun suuntaan. Vuonna 1996 saatiin aikaan käytännön yhteistyö Kaisaniemen ala-asteen ja Kruununhaan yläasteen koulujen kanssa. Se on vuosien aikana muuttanut muotoaan, eikä toivottua kuorolinjaa ole vielä saatu aikaan, mutta yhteistoiminta on koko ajan jatkunut. Tervetuliaispuheen juhlakonsertissa piti apulaiskaupunginjohtaja Ritva Viljanen ja CM-kuoron tervehdyksen esitti kapellimestari Hannu Norjanen. Konsertissa esiintyivät Kaisaniemen koulun eri luokkien kuorot ja orkesteri sekä Kruununhaan koulun kuoro ja orkesteri omine johtajineen. Cantores Minores Koulutusryhmien kuoroa johtivat Anna Hurme ja Timo Pihkanen ja CM Favoriittikuoron Bengt Johanssonin Missa a quattro voci -esityksen Hannu Norjanen.

8.5. Valtakunnallinen Äitienpäiväjuhla Säätälalla

Kuoron osallistuminen tähän tilaisuuteen oli yksi tulos lisääntyneestä yhteistyöstä Presidentin kanslian kanssa. Valtiovallan tervehdyksen esitti perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula ja juhlapuheen piti Mannerheimin Lastensuojeluliiton puheenjohtaja Linnea Karlsson. CM Favoriittikuoron esittämät teokset Hannu Norjasen johdolla olivat Fredrik Paciuksen Suomen Laulu ja sovitukset suomalaisesta sävelmästä Punapaula ja virolaisesta sävelmästä Äidin sydän. Rouva Jenni Haukio sai CM-pojilta kukkatervehdyksen.

5.6. Helsingin Urkukesän konsertti/Espanjan konserttikiertueen lähtökonsertti Tuomiokirkossa

CM A-kuoro johti Hannu Norjanen ja urkurina toimi Markus Malmgren. Ohjelmisto käsitti osia matkaohjelmistosta.

19.8. Säveltäjä Einojuhani Rautavaaran (1919-2016) siunaustilaisuus Tuomiokirkossa

Einojuhani Rautavaara on vuosien aikana sovittanut ja säveltänyt teoksia Cantores Minores -kuorolle, viimeksi tilaus-sävellyksen Tapanin virsi kuoron 60-vuotisjuhliin 2012, ja kuoro on vuosien aikana esittänyt runsaasti hänen musiikkiaan. Oli kunnia kuorolle ja muistiinpainuva elämys osallistuneille pojille päästä laulamaan ja laskemaan kukat tässä suorastaan kansalliseksi surujuhlaiksi nousseessa tilaisuudessa Helsingin tuomiokirkossa.

25.8. Taiteiden yön Kuorojen kavalkadi Tuomiokirkossa

Tämä perinteinen, alun perin kuorojen ja urkureiden konsertti, on jo joitakin vuosia ollut Helsingin kuorovalioiden esiintymisfoorumi, joka kokoaa kuudeksi tunniksi kirkon täpötäyteen aina jonkin verran liikkuvaa ja vaihtuvaa yleisöä.

6.10. VALOA hyväntekeväisyyskonsertti

Cantores Minores lauloi Valoa sydämiin ja pimenevään syksyyn tukikonsertissa, jonka tuotto ohjattiin HYKS Syöpätautien klinikalle. Konsertin johti Hannu Norjanen ja urkurina oli Markus Malmgren. Konsertin järjesti Syöpäklinikan Tukijat. Cantores Minores -kuoro pitää yleensä vuosittain yhden konsertin varojen keräämistä varten johonkin yleishyödylliseen tarkoitukseen. Tällä kertaa konsertti pidettiin Syöpäklonikoiden ja syöpätutkimuksen tuki ry:n varainkeruuta varten.

11.11. Gustav Mahler III Sinfonia Musiikkitalossa

Cantores Minores on laulanut poikakuoro-osuudet Mahlerin 3. ja 8. Sinfoniaissa aina kun ne on Helsingissä esitetty, nyt ensimmäistä kertaa Hannu Linnun johdolla sekä Radion Sinfoniaorkesterin säestyksellä Musiikkitalossa. Naiskuorona lauloi Musiikkitalon kuoron naislaulajat, ja kuorot oli asetettu orkesterin takaiseen katsomoon. Asettelu ei ehkä ollut paras mahdollinen. Rikkeettömästä osaamisesta huolimatta kuorojen osuus jäi hieman vaimeaksi. Solisti-osuuden lauloi amerikkalainen mezzosopraano Michelle DeYoung. Konsertti radioitiin suorana YLE Radio 1:ssä.

Joulukonsertteja

Joulunajan yhteistyökumppaneiden tilauskonsertit muodostavat edelleen tärkeän osan kuoron taloutta. Konserttien tilaajia olivat mm. Helsingin Sanomat, Innofactor, SEB, Ålandsbanken sekä Ernst & Young, jonka konsertti pidettiin yrityksen pääkonttorissa EY-talossa. Perinteisessä HUS-tilauskonsertissa Tuomiokirkossa CM-kuoron lisäksi lauloi Matti Salminen.

Pienryhmien ja koulutusryhmien kuorojen esiintymisiä

Edellä esitettyjen lisäksi A-kuoron Favoriittikuoro ja Koulutusryhmien kuorot esiintyivät mm. seuraavissa tilauskonserteissa ja -esiintymisissä:

- 12.10. Koulutusryhmien B-kuoro, esiintyminen Helsingin seurakuntayhtymän juhla, HSRKY/Kolmas linja
  - 3.12. CM Favoriittikuoro, esiintyminen Tuomaan Markkinoiden avajaiset, Senaatintori, joht. Jari Koivistoinen
  - 6.12. Koulutusryhmien kuoro, esiintyminen Valtioneuvoston Itsenäisyyspäivän juhlahjumanpalvelus, Tuomiokirkko
  - 15.12. Koulutusryhmien kuoro, esiintyminen Valtionvarainministeriön jouluhartaus, Tuomiokirkon krypta
  - 15.12. CM Favoriittikuoro, esiintyminen tasavallan presidentin joulutervehdystilaisuudet, Mäntyniemi
  - 15.12. CM Favoriittikuoro, esiintyminen Ulkoministeriön jouluhartaus, UM:n Engel-sali Katajanokka
  - 17.12. Koulutusryhmien kuoro, esiintyminen Lastenklonikoiden Kummit ry:n Kummien Joulu –konsertti, Mikael Agricolan kirkko
  - 21.12. A-kuoro, esiintyminen HUS-Meilahden sairaalan joulujuhla, HUS-Meilähti (Kolmiosairaan aula).
- Seurakunnan messuihin Tuomiokirkossa kuoron eri ryhmät, myös Musiikkileikkikoulujen ryhmät, osallistuivat vuoden aikana 12 kertaa. Koulutusryhmien kuorot ja musiikkileikkikoululaiset esiintyivät messuissa myös Hyvän Paimenen kirkossa, Karakappelissa, Leppävaaran kirkossa, Pihlajamäen kirkossa ja Vanhassa kirkossa.*

Tom Löfstedt ”Tohtori Piikki” 60 v. 29.10.2016

Cantores Minores -toiminta ei tulisi toimeen ilman erilaisissa tehtävissä mukana olevia vapaaehtoisia vanhempia ja muita toimijoita. Eräs viime vuosien tärkeä tekijä on ollut ylilääkäri Tom Löfstedt, joka on ollut uskollisesti paikalla niin kuoron leireillä kuin matkoilla ja turvallisesti hoitanut flunssat, kolhut ja koti-ikävät. Hän on nyt jatkanut useita vuosia vielä sen jälkeen, kun oma poika on jo jättänyt kuoron. Kaikkien aikuisten vastuu tällaisessa toiminnassa, jossa yhdessä puuhaa satoja kovin eri-ikäisiä poikia on suuri, ja luotetun lääkärin jatkuva läsnäolo helpottaa paljon kaikkien muidenkin työtä. Kiitos, sydämelliset onnittelut ja jaksamista Tohtori Piikki!

Kreuzkuoron 800-vuotisjuhla Dresdenissä 4.3.2016

Dresdenin Kreuzkuoro on ollut Cantores Minores –toiminnan esikuva ja innoittaja koko sen historian ajan ja yhteistyötä on ollut jatkuvasti. Hannu Norjanen ja Jukka-Pekka Mäki-Luopa osallistuivat kutsuttuina kuoron 800-vuotisjuhlien vastaanotolle Dresdenin Semperoperissa. Lahjaksi CM-kuorolta vietiin mm. Jean Sibeliuksen teosten levytyskokonaisuus (BIS The Sibelius Edition). Yhteistyön jatkosuunnitelmat kehittyvät.

Konserttikiertue Espanjaan 10.-21.6.2016

Espanja on ollut yksi harvoja Euroopan maita, jossa Cantores Minores ei ollut konsertoinut. Ainakin kaksi kertaa on ollut suunnitelmia, jotka ovat syystä tai toisesta kariutuneet. Viime vuoden kuorovieras Lluçin lapsikuoro Mallorcalt sai lopulta aikaan matkan toteutumisen.

Reilun viikon matkalla kuoro vieraili El Escorialissa, Madridissa, Valenciassa, Montserratissa, Barcelonassa ja Mallorcalla, tutustui kolmen maailmankuulun poikakuoron kotipaikkoihin, Escolania del Escorialiin, Escolania de Montserratiin ja Escolania de Lluçiin. Matkan aikana kuoro konsertoi viisi kertaa toinen toistaan komeammissa kirkoissa, joista suurin osa on saanut alkunsa ja goottilaiset muotonsa 1200-1300-luvuilla, Montserratin luostari on toiminut 900-luvulta lähtien ja on edelleen voimissaan. Katolisissa messuissa pojat avustivat kaksi kertaa. Kaikissa

tilaisuuksissa oli runsaasti yleisöä ja kiinnostus musiikkia ja esityksiä kohtaan oli suuri. Kuten aina, Hannu Norjasen matkaohjelmisto käsitti laajan valikoiman korkeatasoista suomalaista ja kansainvälistä musiikkia läpi vuosisatojen.

Matka oli sekä taiteellisesti että kulttuurien kohtaamisen tasolla suurmenestys. Valitettavasti tämän tapaisen kulttuuritoiminnan merkitystä on vaikea esittää numeraalisesti. Kuoron talouden puolella matka valitettavasti sai aikaan säästösyistä tehtyjä pieniä muutoksia kuoron muuhun toimintaan, koska yhtään anottua avustusta matkaan ei tällä kertaa saatu. Matkakertomus toisaalla tässä vuosikertomuksessa.

Kuorovieraat

3.7. Keystone State Boychoir -poikakuoro, Philadelphia, USA, johtaja Steven M. Fisher

Keystone State Boychoir oli uusi tuttavuus Cantores Minores-kuorolle. Heidän johtajansa ja toinen perustaja Steve Fisher oli saanut yhteystietomme Stockholms Gosskörin johtajalta Karin Skogberg Ankarmolta. Mr. Fisher kävi jo lokakuussa 2015 valmisteluvierailulla Helsingissä. Suomen vierailulle saapui 200 laulajan joukosta 60-päinen 10-18 vuotiaita poikia ja nuoria miehiä sisältävä kuoro. Kuoro konsertoi Helsingin Urkukesäfestivaalin järjestämissä konsertti Helsingin tuomiokirkossa su 3.7.2016. Kuoroa johti Steve Fisher ja urkusolistiksi/säestäjäksi tuli viime hetkillä paikkaajaksi kutsuttu Markus Malmgren. Kuoron ohjelmisto käsitti hyvin perinteisen amerikkalaisen poikakuoron repertuaarin aina negrospirituaaleista musikaalisäveliin. Suuren osa konserttiohjelmistosta esitti kuoron miesäänät. Isäntäkuoron lomasta johtuen vieraat majoittuivat lentokentän lähistöllä Forenom Hostel Airportissa.

Cantores Minores -musiikkiopisto

Uusia poikia kuoroon tuli vuoden aikana yhteensä 59, keväällä aloitti 11 ja syksyllä 48. Teorian ja laulun peruskoulutus tapahtui jo monivuotiseen tapaan eri tasoryhmissä osaksi pääosin Meritullissa ja osin Lasten kappeli Arkissa Espoossa. Monikymmenvuotisina opettajina toimivat Anna Hurme ja Timo Pihkanen sekä Mirjam Kyrönseppä, Hanna Tyrni, Terhi Orpana, Anna Sandström ja Juhani Vesikkala.

Kuoron musiikkileirit pidettiin helmikuussa ja elokuussa jo tutuksi tulleessa leiripaikassa Murikanrannassa (ent. Murikka-opisto) Tampereen Teiskossa. Talvileirille 19.-24.2. osallistui 118 kuorolaista, joista 15 uusia A-valmennusryhmäläisiä, kuusi opettajaa, neljä äänenmuodostajaa ja kahdeksan muuta aikuista, taiteellisen johtajan Hannu Norjasen ja leirinjohtaja Jukka-Pekka Mäki-Luopan johdolla. Kesäleiri pidettiin 3.-7.8. ja sille osallistui ennätyselliset 136 kuorolaista, joista 11 uusia A-valmennusryhmäläisiä, kuusi opettajaa, neljä äänenmuodostajaa, kuusi muuta aikuista, taiteellisena johtajana Hannu Norjanen ja leirinjohtajana Jukka-Pekka Mäki-Luopa.

Vuonna 2007 aloitettu Musiikin perusteiden 2 -tasokurssin vapaaehtoinen koulutus jatkuu ja vuosittain sen suorittaa joukko poikia. Musiikin perusteiden 3 -tasokurssi otettiin opiston ohjelmaa syyslukukaudella 2012. Syyslukukaudella 2011 aloitettiin myös pilottikokeiluna Yleisen musiikkitiedon -kurssi. Tämä teoriakoulutus on osa sitä toimintaa, jolla kehitetään mallia suunnitteilla olevalle omaleimaiselle kuoro-opistolle.

CM-musiikkiopiston pianonsoitonopetus jatkuu kuudettatoista vuotta. Paula Laakkonen on toiminut innostuneena opettajana jo yli kymmenen vuotta. Hänellä oli vuoden aikana 20 oppilasta. Musiikkiopiston yksinlaulun ja äänenmuodostuksen opettajina toimivat Maria Kettunen, Jyrki Korhonen ja Hedvig Paulig-Broman. Tällä lisäpanostuksella halutaan edelleen kehittää kuorolaisten äänenkäyttöä ja -hallintaa.

CM-musiikkileikkikoulu toimi lukuvuoden aikana kuudessa toimipisteessä: Meritullin seurakuntatalo, Pakilan Hyvän Paimenen kirkko, Pihlajamäen kirkko, Lasten Kappeli Arkki Espoon Leppävaarassa, Matteuksen kirkko Itäkeskuksessa ja Taidetalo Pessi Vantaan Tikkurilassa. Opettajina toimivat Elina Haavisto, Alma-Ruut Karjalainen (syyslukukausi), Heidi Luukka-Vanhanen ja Terhi Orpana. Sen lisäksi Terhi Orpana kävi pitämässä Katajanokan ja Kruununhaan päiväkodeissa (kevät/12 tuntia, syksy/12 tuntia; n. 80-90 muskarilaista/kausi) viikottaisia CM-muskaritunteja esikouluikäisille tytöille ja pojille.

CM-musiikkiopistossa annettiin vuoden 2016 aikana eri ryhmissä ja opetusmuodoissa 4 487 opetustuntia (à 45 min; v. 2015: 4 072) ja pidettiin 2 425 harjoitusta (v. 2015: 2 104 kpl). Eniten harjoituksia oli A-kuorolla 297 kpl (v. 2015: 291 kpl).

Pieniyhtyeet

Vuoden miesten Tiernapoikien ryhmän harjoittajana toimi Tuomas Norjanen. Esiintymisiä oli viisi, joista yksi kuoron omassa joulujuhlassa, loput tilattuja.

CM Swingin johtajana ja valmentajana toimi edelleen Thomas Grönholm ja se esiintyi, helposti muokkautuvan ohjelmistonsa mukaisesti, lukuisissa eri tyyppisissä tilaisuuksissa 9 kertaa.

CM Vokaaliyhtyeen, joka perustettiin 1997, toiminta oli tauolla myös vuoden 2016 aikana.

Cantores Minores Yhteiskuntasuhteiden Neuvottelukunta

Cantores Minores -kannatusyhdistys ry:n hallitus perusti vuonna 2011 Yhteiskuntasuhteiden Neuvottelukunnan, jonka tarkoituksena on verkostoitumalla vahvistaa ja lisätä Cantores Minores -kuoron ja -musiikkiopiston toiminnan tuntemista ja arvostusta valtion, kunnan, kirkon, liike-elämän ja politiikan päätöksentekijöiden keskuudessa sekä näin mahdollistaa kuoron ja musiikkiopiston toimintaresurssien pitkäjänteinen kasvu ja jatkuva kehittäminen kuoron Visio 2022 -strategian tavoitteiden mukaisesti.

Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii Helsingin piispa Irja Askola ja sen jäsenenä on 27 yhteiskuntamme vaikuttajaa. Neuvottelukunta kokoontuu kaksi kertaa vuodessa pohtimaan Cantores Minores -kuoron toimintaa ja sen kehittämistä. Vuonna 2015 aloitti kolmivuotisen (2015-17) toimikautensa järjestyksessään toinen neuvottelukunta.

Neuvottelukunnan kahdeksas kokous pidettiin 21.4.2016 Helsingin seurakuntayhtymässä ja kutsujina olivat Pentti Miettinen, Jussi Muhonen ja Seppo Simola. Läsnä oli 16 henkeä. Kokouksen teemoina olivat Helsingin seurakuntayhtymä tilastrategia sekä Kuorokoulu-hanke.

Neuvottelukunnan yhdeksäs kokous pidettiin 29.9.2016 Suomen Yrittäjien pääkonttorissa ja isäntänä toimi Suomen Yrittäjien toimitusjohtaja Mikael Pentikäinen. Läsnä oli 13 henkeä. Kokouksen teemoina olivat Markkinointiviestintä ja Varainhankinta.

Lisätietoja Yhteiskuntasuhteiden Neuvottelukunnasta Toimintakertomuksen sivulla 28.

Kuorokoulusuunnitelma vuonna 2016

Suunnitelmaa kuorokoulun tai koulun sisällä toimivan kuorolinjan aikaansaamiseksi ei ole hylätty. Cantores Minores -kuoro esitti ehdotuksen läpi peruskoulun kulkevasta kuorolinjasta, jossa kahdelle rinnakkaiselle musiikki-luokalle otettaisiin yhtä monta poikaa ja tyttöä kummallekin. Kaikki pojat kuuluisivat Cantores Minores -kuoron ja kaikki tytöt perustettavaan 'maailman parhaaseen' tyttökuoroon. Muuten kaikki saisivat samaa opetusta paitsi kouluaikaan integroitavissa kuoroharjoituksissa kumpikin kuoro toimisi erikseen. Itse kuorotoiminta tapahtuisi koulutoiminnan ulkopuolella. Opetusviraston suurin vasta-argumentti on, että valintoja luokille ei voisi tehdä sukupuolen mukaan. Asiasta käytiin neuvottelu tammikuussa 2016 Opetusviraston opetustoimenjohtaja Liisa Pohjolaisen kanssa, jonka jälkeen virastoon toimitettiin fil.lis. Pirkko-Leena Otonkosken tekemä selvitys tytön ja pojan äänifysiologian eroavaisuuksista. Opetusvirasto lähetti asiasta lausuntopyynnön Tasa-arvovaltuutetulle 6.9.2016 ja CM-kuorolta pyydettiin lisäselvitys pyyntöön liittyen 13.12.2016.

Visio 2022

Vuonna 2008 julkaistu kuoron strategiamietintö Visio 2022 elää ja sen päämäärä, Cantores Minores maailman parhaaksi poikakuoroksi, on taustana kaikissa kuoron ja sen kannatusyhdistyksen tulevaisuussuunnitelmissa.

Pirkko-Leena Otonkoski

Cantores Minores –kannatusyhdistys ry.

Sääntöjensä mukaisesti Cantores Minores -kannatusyhdistys ry:n tarkoitus on kirkkomusiikin opiskelun ja harrastuksen edistäminen ja tarkoituksensa toteuttamiseksi se ylläpitää kirkkomusiikin alalla toimivaa Cantores Minores -musiikkiopistoa ja Cantores Minores -poikakuoroa luoden aineelliset ja henkiset edellytykset niiden toiminnalle. Talous lepää edelleen pääosin esiintymisistä saatujen korvausten ja lukukausimaksujen varassa. Uusia varainkeruumuotoja haetaan jatkuvasti, jotta perheille lankeavia kustannuksia voitaisiin alentaa. Yhdistyksen vuoden 2016 toiminnan tulot olivat n. 863 000,00 € (v. 2015: 886 000,00 €) ja tulos n. 1 400,00 € (v. 2016: 6 100,00 €) ylijäämäinen. Cantores Minores -yhteisöä pidetään vakaana instituutiona ja sen rahoituksen uskotaan tulevan kokonaisuudessaan seurakunnalta, kaupungilta ja valtiolta. Valitettavasti näin ei ole vaan valtion tuki (Taiteen edistämiskeskus) oli n. 2,9 % (v. 2016: 2,8 %) ja muun julkisen (Helsingin kaupunki) tuen osuus vain 3,4 % (v. 2015: 3,3 %). Helsingin Seurakuntayhtymän tuen osuus oli n. 18,8 % (v. 2015: 18,3 %) yhdistyksen vuotuisesta budjetista. Helsingin Seurakuntayhtymän avustukseen sisältyi myös toimitilojen vuokraosuus (96 105,00 €), jolloin sen kokonaisavustusmäärä oli 162 105,00 euroa.

Vuonna 2016 yhdistykselle myönnettiin vain seuraavat yli 5 000 €:n apurahat: Taiteen edistämiskeskus 25 000,00 € ammattimaiseen konserttitoimintaan, Keski-Helsingin Diakoniasäätiö 7 000,00 € vähävaraisten kuorolaisten leiriavustuksiin sekä Musiikin Edistämissäätiö 7 000,00 € Espanjan konserttikiertueeseen (muut apurahat ja avustukset esitelty sivulla 26). Eri puolilla maailmaa muodissa oleva alumnitoiminta on edelleen yksi yhdistyksen kehitystoiminnan kohde. Uskomme vahvasti, että lähes 3 000 entisen kuorolaisen joukosta löytyy positiivista suhtautumista kasvatinkuoronsa toimintaa kohtaan. Myös viestintä on edelleen yksi tulevaisuuden pääteemaksi.

Merkittävä edelleen käynnissä oleva uudistusprojekti on Innofactor Software Oy:n kanssa toteutettava INNOFACTOR®PrimeTM-kokonaisratkaisu, johon on siirretty kuoron ja musiikkiopiston oppilas- ja jäsenrekisteri sekä CM:n nettisivut. Syksyllä 2014 alkanut kuoron viestinnän uudistustyö yhteistyössä Saariaho Järvenpää Oy:n kanssa jatkui. Toimintavuoden aikana solmittiin kolmivuotinen jatkoyhteistyösopimus Innofactor Software Oy:n ja yksivuotinen jatkoyhteistyösopimus Helsingin Sanomat/Sanoma Media Finland Oy:n kanssa. Lisäksi solmittiin yksivuotinen yhteistyösopimus Contendo Oy/Lauri Lundströmin kanssa kuoron varainhankinnan suunnitteluun ja toteutukseen liittyen.

I JOHTAJA JA TOIMIHENKILÖT

Kuoronjohtaja/opiston rehtori	Hannu Norjanen
Toiminnanjohtaja	Jukka-Pekka Mäki-Luopa
Toimistosihtööri	Heta Kokkomäki
Kuorointendentti	Pirkko-Leena Otonkoski (oto)
Kuoronsihtööri	Olavi Lindblad (oto), 31.5.2016 asti
Yhdistyksen puheenjohtaja	Petri Saavalainen

II OPETTAJAT

Kevätlukukausi

Elina Haavisto	CM-musiikkileikkikoulun opettaja
Anna Hurme	Koraalikuoron johtaja
Maria Kettunen-Korhonen	äänenmuodostus
Jari Koivistoinen	A-kuoron varaharjoittaja
Jyrki Korhonen	äänenmuodostus
Mirjam Kyrönseppä	teoria: MuPe 1 (18.2.2016 asti; 19.2.2016- äitiyslomalla)
Paula Laakkonen	pianonsoiton opetus
Heidi Luukka-Vanhanen	CM-musiikkileikkikoulun opettaja
Terhi Orpana	CM-musiikkileikkikoulun opettaja, laulua: B1/Espoo ja Meritulli, B2
Hedvig Paulig-Broman	äänenmuodostus
Timo Pihkanen	Cappellakuoron johtaja
Anna Sandström	laulua: B1/Meritulli
Hanna Tyrni	teoria: MuVa ja MuPe1
Juhani Vesikkala	teoria: MuPe1
Hiski Wallenius	A-kuoron varaharjoittaja

Syyslukukausi

Elina Haavisto	CM-musiikkileikkikoulun opettaja
Anna Hurme	Koraalikuoron johtaja
Alma-Ruut Karjalainen	CM-musiikkileikkikoulun opettaja
Maria Kettunen-Korhonen	äänenmuodostus
Jari Koivistoinen	A-kuoron varaharjoittaja
Jyrki Korhonen	äänenmuodostus
Marja Kyllönen	laulua: B1/Espoo
Paula Laakkonen	pianonsoiton opetus
Heidi Luukka-Vanhanen	CM-musiikkileikkikoulun opettaja
Tuomas Norjanen	CM-tiernapoikien valmennus
Terhi Orpana	CM-musiikkileikkikoulun opettaja, laulua: B1/Meritulli ja B2
Hedvig Paulig-Broman	äänenmuodostus
Timo Pihkanen	Cappellakuoron johtaja
Hanna Tyrni	teoria: MuVa ja MuPe 1
Juhani Vesikkala	teoria: MuPe 1 ja MuPe 2
Hiski Wallenius	A-kuoron varaharjoittaja

III UUDET KUOROLAISET

Kuoron koulutusryhmiin hyväksyttiin vuoden 2016 aikana kaikkiaan 59 uutta kuorolaista: pääsykokeissa 25., 26. ja 30.1.2016 11 poikaa (12 pyrkijää); huhti-toukokuussa 28 poikaa (CM-muskarilaisten pääsykoe) sekä normaaleissa pääsykokeissa 16., 17. ja 21.5.2016 10 poikaa (12 pyrkijää) ja 27. ja 29.8.2016 8 poikaa. Lisäksi syksyllä kaksi Kaisaniemen ala-asteen 3. musiikkiluokalla opiskelevaa poikaa ilmoittautui kuoroon.

IV KUORORYHMÄT JA ESIINTYMISET

A-kuoro (yht. 192 poikaa)

Ääniharjoitusta poikaäänillä 4-6 tuntia/viikko, miesäänillä 2-3 tuntia/viikko
Yhteisharjoitusta 2,5 tuntia/viikko

pvm	tilaisuus	paikka	paikkakunta	tilaaja/muita tietoja
06.01.2016	J.S. Bach: Jouluoratorio	Tuomiokirkko	Helsinki	kantaatit 4-6, Suomal. barokkiorkesteri, joht. H. Norjanen
24.01.2016	Messu	Tuomiokirkko	Helsinki	
14.02.2016	Messu	Tuomiokirkko	Helsinki	
13.03.2016	Messu	Tuomiokirkko	Helsinki	
25.03.2016	J.S. Bach: Matteus-passio	Tuomiokirkko	Helsinki	Suomalainen barokkiorkesteri, joht. Hannu Norjanen
08.04.2016	Levytyt	Paavalin kirkko	Helsinki	CM-kuorolle sävellettyjä teoksia sisältävä äänite
09.04.2016	Levytyt	Paavalin kirkko	Helsinki	CM-kuorolle sävellettyjä teoksia sisältävä äänite
14.04.2016	Esiintyminen	Kaupungintalon juhlasali	Helsinki	Koulu yhteistyön 20-v. konsertti Kaisaniemi ja Kruununhaka

08.05.2016	Esiintyminen	Säätytalo	Helsinki	Favoriittikuoro; Valtakunnallinen äitiänpäiväjuhla (järj. MLL)
08.05.2016	Konsertti	Tuomiokirkko	Helsinki	Perinteinen Äitiänpäiväkonsertti
22.05.2016	Messu	Tuomiokirkko	Helsinki	
25.05.2016	Esiintyminen	Tuomiokirkon Krypta	Helsinki	CM-Kevätjuhla
05.06.2016	Konsertti	Tuomiokirkko	Helsinki	Helsingin Urkuesä-festivaalin konsertti
09.06.2016	Esiintyminen	Hofmann-musiikkisali/Meritulli	Helsinki	Konserttikiertueen lähtöhartaus
11.06.2016	Messu	Real Monasterio de San Lorenzo	El Escorial, Espanja	Konserttimatka Espanjaan 10.-21.6.2016
12.06.2016	Konsertti	Iglesia de San Manuel y San Benito	Madrid, Espanja	Konserttimatka Espanjaan 10.-21.6.2016
14.06.2016	Konsertti	Iglesia de Santa Catalina	Valencia, Espanja	Konserttimatka Espanjaan 10.-21.6.2016
15.06.2016	Konsertti	Basilica de Santa Maria del Pi	Barcelona, Espanja	Konserttimatka Espanjaan 10.-21.6.2016
16.06.2016	Esiintyminen	Basilica de Montserrat	Montserrat, Espanja	Konserttimatka Espanjaan 10.-21.6.2016
18.06.2016	Konsertti	Iglesia de Santa Cayetano	Palma de Mallorca, Espanja	Konserttimatka Espanjaan 10.-21.6.2016
19.06.2016	Messu	Santuario de Lluc	Lluc, Espanja (Mallorca)	Konserttimatka Espanjaan 10.-21.6.2016
19.06.2016	Konsertti	Santuario de Lluc	Lluc, Espanja (Mallorca)	Konserttimatka Espanjaan 10.-21.6.2016
17.08.2016	Esiintyminen	Tuomiokirkko	Helsinki	Lukuvuoden avajaishartaus
19.08.2016	Esiintyminen	Tuomiokirkko	Helsinki	säveltäjä Einojuhani Rautavaaran siunaustilaisuus
25.08.2016	Konsertti	Tuomiokirkko	Helsinki	Taiteiden yö-konsertti (järj. Helsingin tuomiokirkkosrk)
11.09.2016	Messu	Tuomiokirkko	Helsinki	
06.10.2016	Konsertti	Tuomiokirkko	Helsinki	järj. Syöpäklinikan tukijat ry.
30.10.2016	Messu	Tuomiokirkko	Helsinki	
04.11.2016	G.F. Händel: Messias-oratorio	Tuomiokirkko	Helsinki	Suomalainen barokkiorkesteri, joht. Hannu Norjanen
11.11.2016	Esiintyminen	Musiikkitalo	Helsinki	RSO, Hannu Lintu; Mahler 3.sinfonia; (A-kuoron poikaäänät)
14.11.2016	Esiintyminen	Cantores-musiikkisali, Meritulli	Helsinki	Miljoona pönttöä –videon kuvaus (YLE)
20.11.2016	Messu	Tuomiokirkko	Helsinki	
26.11.2016	Konsertti	JohanneksenkirKKo	Helsinki	tilaaja: HS
26.11.2016	Konsertti	JohanneksenkirKKo	Helsinki	tilaaja: HS
01.12.2016	Konsertti	Tuomiokirkko	Helsinki	tilaaja: Innofactor
02.12.2016	Konsertti	JohanneksenkirKKo	Helsinki	"Enkellaulu kajahtaa" -joulukonsertti, järj. CM
03.12.2016	Esiintyminen	Senaatintori	Helsinki	Favoriittikuoro, joht. J. Koivistoinen; Tuomaan Markkinat
08.12.2016	Konsertti	Tuomiokirkko	Helsinki	tilaaja: SEB
09.12.2016	Konsertti	Tuomiokirkko	Helsinki	tilaaja: Ålandsbanken
13.12.2016	Esiintyminen	E&Y –pääkonttori	Helsinki	Favoriittikuoro; Ernst & Young joulutalaisuus
14.12.2016	Esiintyminen	Villa Johanna	Helsinki	Kulttuurilähjä-hankkeen videokuvaus
14.12.2016	Esiintyminen	Hofmann-musiikkisali/Meritulli	Helsinki	A-kuoron joulujuhla
15.12.2016	Esiintyminen	Mäntyniemi	Helsinki	Favoriittiryhmä; Tasavallan presidentin jouluvastaanotto
15.12.2016	Esiintyminen	Mäntyniemi	Helsinki	Favoriittiryhmä; Tasavallan presidentin jouluvastaanotto
15.12.2016	Esiintyminen	Ulkoministeriö	Helsinki	Favoriittiryhmä/Ulkoministeriön jouluhartaus
16.12.2016	J.S. Bach: Jouluatorio	Tuomiokirkko	Helsinki	kantaatit 1-3, 6; Suomal.barokkiorkesteri, joht. H.Norjanen
19.12.2016	J.S. Bach: Jouluatorio	Tuomiokirkko	Helsinki	kantaatit 1-3, 6; Suomal.barokkiorkesteri, joht. H.Norjanen
20.12.2016	Konsertti	Tuomiokirkko	Helsinki	tilaaja: HUS
21.12.2016	Esiintyminen	HUS-Meilahti/Kolmiosiraalan aula	Helsinki	HUS/Jouluhartaus
22.12.2016	Konsertti klo 18	Tuomiokirkko	Helsinki	Perinteinen Joulukonsertti
22.12.2016	Konsertti klo 20	Tuomiokirkko	Helsinki	Perinteinen Joulukonsertti

Yhteensä 51 esiintymistä.

Yhteenveto

CM-toimintavuosi 2016 käsitti A-kuoron osalta yhteensä 51 tilaisuutta, joista 23 oli kokonaisia konsertteja, 19 pienempimuotoisia esiintymisiä ja 9 jumalanpalvelusavustuksia. Konserteista ja esiintymisistä kahdeksan tapahtui konserttikiertueella Espanjassa (10.-21.6.2016).

Suurteoskonsertteja oli viisi (5): J.S. Bachin Jouluatorio (kantaatit 4-6) loppiaisena Helsingissä, J.S. Bachin Matteus-passio maaliskuussa Helsingissä, G.F. Händelin Messias-oratorio Helsingissä marraskuun alussa sekä J.S. Bachin Jouluatorion (kantaatit 1-3, 6) kaksi konserttia joulukuussa Helsingissä.

A-KUORON ESIINTYMISTEN MÄÄRÄT 2000-2016

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Konsertit	34	31	38	36	30	31	40	34	33	39	43	37	35	32	28	31	23
Muut esiintymiset	14	17	14	12	6	11	7	14	16	17	11	16	13	18	20	15	19
Messut ja Evensongit	10	6	10	10	9	8	12	15	10	13	15	7	10	7	9	7	9
YHTEENSÄ	58	54	62	58	45	50	59	63	59	69	69	60	58	57	57	53	51

A-kuoron konserttiohjelmisto (ei sisällä vain joulukonserteissa tai messuissa esitettyä musiikkia)

Eurooppalaista kuoromusiikkia 1500-luvulta 1900-luvulle

Jacob Archadelt
n. 1500-1568

Ave Maria

Giovanni Pierluigi da Palestrina
n. 1525-1594

Kyrie & Gloria
teoksesta 'Missa Papae Marcelli'

Ludovico Grossi da Viadana
n. 1560-1627

Exsultate, justi

Heinrich Schütz
1585-1672

Ich weiss, das mein Erlöser lebt (Geistliche Chormusik 1648, SWV 393)
Verleih uns Friden

Johann Sebastian Bach 1685-1750	Singet dem Herrn ein neues Lied (BWV 225)
Felix Mendelssohn Bartholdy 1809-1847	Denn er hat seinen Engeln befohlen über dir (Ps. 91)
Anton Bruckner 1824-1896	Locus iste Os justi
Gustav Adolf Merkel 1827-1885	Ehre sei Gott in der Höhe
Sergei Rahmaninov 1873-1943	Bogoroditse Devo
Hugo Distler 1908-1942	Wachet auf, nun ruft die Stimme (Op. 12, nr. 6)
Max Baumann 1917-1999	Pater Noster
Bernhard Lewkovitch *1927	Ave Maria
Krzysztof Penderecki *1933	O gloriosa Virginum
Arvo Pärt *1935	Magnificat
Morten Lauridsen *1943	O Magnum Mysterium
James MacMillan *1959	Ave maris stella
Eric Whitacre *1970	Alleluia Lux Aurumque Sainte-Chapelle
Trad. Irish Melody	An Irish blessing (arr. James E. Moore)
Trad. gospellaulu	O Happy Day
<i>Suomalaista kuoromusiikkia keskiajalta nykypäivään</i>	
Piae Cantiones 1582/1625	Ave maris stella (sov. Heikki Klemetti)
Fredrik Pacius 1809-1891	Suomen laulu
Gabriel Linsén 1838-1914	Kesäpäivä Kangasalla
Jean Sibelius 1865-1957	Finlandia Sydämeni laulu
Sulo Salonen 1899-1976	Puhukaa keskenänne psalmeilla
Taneli Kuusisto 1905-1988	Suomalainen rukous
Bengt Johansson 1921-1996	Lovsång Missa a Quattro Voci (1969)
Joonas Kokkonen 1921-1996	Missa a cappella (1963) Laudate dominum (1. osa teoksesta Laudatio Domini)
Einojuhani Rautavaara 1928-2016	Credo (1972) Lähtö (1975) Suomalainen rukouskirja (1952) 1. Tuo'os mettä kielelläsi, 2. Saunarukous, 3. Taivahan ilohon Punapaula (kokoelmasta 'Mieliteko')
Jukka Linkola *1955	
Jaakko Mäntyjärvi *1963	Canticum Calamitatis Maritimae (1997) CCCX (päättöosa koraalidraamasta 'Salvat')
Suomalaisia kansansävelmiä	On suuri sun rantas autius (sov. Matti Hyökki) Iltalaulu (sov. Ilkka Kuusisto) Kesäillalla (sov. Ilmari Krohn)

Urkusäestyksellisiä teoksia

César Franck 1822-1890	Panis angelicus
C. Hubert H. Parry 1848–1918	I Was Glad
John Rutter *1945	The Lord bless you and keep you

Orkesterisäestykselliset teokset

Johann Sebastian Bach 1685-1750	Matteus-passio Jouluoratorio (I-VI)
Georg Friedrich Händel 1685-1759	Messias-oratorio
Gustav Mahler 1860-1911	Sinfonia nr. 3

B1-ryhmä (kl 36 poikaa/sl 29 poikaa)

B2-ryhmä (kl 14 poikaa/sl 28 poikaa)

Koraalikuoro (kl 14 poikaa/sl 24 poikaa)

Cappellakuoro (kl 24 poikaa/sl 15 poikaa)

B1	kevät-/syyslukukausi: laulua 1 h 45 min/vko
B2	kevätlukukausi: laulua 1 h 45 min/vko, musiikkivalmennus 45 min/vko syyslukukausi: laulua 1 h 45 min/vko, musiikkivalmennus 45 min/vko
Koraalikuoro	kevät-/syyslukukausi: laulua 2 h/vko, teoriaa 1 h 30 min/vko
Cappellakuoro	kevät-/syyslukukausi: laulua 2 h/vko, teoriaa 1 h 30 min/vko

pvm	tilaisuus	paikka	paikkakunta	tilaaja/muita tietoja
06.03.2016	Messu	Tuomiokirkko	Helsinki	Koraali- ja Cappellakuoro/ Hgin tuomiokirkkoseurakunta
25.03.2016	J.S. Bach: Matteus-passio	Tuomiokirkko	Helsinki	Koraali- ja Cappellakuoro (osat 1 ja 29)
03.04.2016	Messu	Tuomiokirkko	Helsinki	B-kuoro/ Hgin tuomiokirkkoseurakunta
14.04.2016	Esiintyminen	Helsingin kaupungintalon juhlasali	Helsinki	Koraali- ja Cappellakuoro, Kouluyhteistyön 20-v. konsertti
08.05.2016	Konsertti	Tuomiokirkko	Helsinki	Perinteinen Äitienpäiväkonsertti
25.05.2016	Esiintyminen	Tuomiokirkon krypta	Helsinki	Kuoron kevätkuuhla
12.10.2016	Esiintyminen	Helsingin seurakuntayhtymä	Helsinki	B-kuoro/ Hgin tuomiokirkkoseurakunta
27.11.2016	Messu	Tuomiokirkko	Helsinki	Koraali- ja Cappellakuoro/ Helsingin tuomiokirkkoseurakunta
06.12.2016	Jumalanpalvelus	Tuomiokirkko	Helsinki	Koraali- ja Cappellakuoro, Its.pv. juhla, järj. Valtioneuvosto
11.12.2016	Messu	Tuomiokirkko	Helsinki	B-kuoro/ Helsingin tuomiokirkkoseurakunta
15.12.2016	Esiintyminen	Tuomiokirkon krypta	Helsinki	Koraali- ja Cappellakuoro/Valtiovarainministeriön jouluhartaus
16.12.2016	Esiintyminen	Ilmarisen pääkonttori	Helsinki	Koraali- ja Cappellakuoro/Ilmarisen jouluhartaus
16.12.2016	J.S Bach: Jouluoratorio	Tuomiokirkko	Helsinki	Koraali- ja Cappellakuoron oratorioryhmä (I kant.; osat 1 ja 7)
17.12.2016	Esiintyminen	Agricolan kirkko	Helsinki	Koraali- ja Cappellak./ Lastenkliniikoiden Kummien konsertti
19.12.2016	J.S Bach: Jouluoratorio	Tuomiokirkko	Helsinki	Koraali- ja Cappellakuoron oratorioryhmä (I kant.; osat 1 ja 7)
20.12.2016	Esiintyminen	Tuomiokirkon krypta	Helsinki	B-kuoro/Kuoron joulukuuhla
22.12.2016	Konsertti klo 18	Tuomiokirkko	Helsinki	Perinteinen Joulukonsertti
22.12.2016	Konsertti klo 20	Tuomiokirkko	Helsinki	Perinteinen Joulukonsertti

Yhteensä 18 esiintymistä.

B1-ryhmien (Meritulli ja Espoo) lauluharjoituksissa opeteltiin luonnollista äänenkäyttöä, hengitystekniikkaa ja muita laulamisen perusasioita liike- ja ääniharjoitusten avulla. Ryhmien oma lauluohjelmisto koostui pääasiassa yksiaänisistä lauluista ja kaanoneista. Musiikin perusteisiin tutustuttiin osana lauluharjoitusta. Syksyllä koulussa toisella luokalla olevat B1-oppilaat aloittivat myös musiikkivalmennuksen Esiintymiset ja niissä tarvittavien taitojen harjoittelu olivat oleellinen osa toimintaa. B1 ryhmät esiintyivät yhdessä B2-ryhmän kanssa muodostaen CM Koulutusryhmien B-kuoron sekä koko CM Koulutusryhmien kuoron kanssa, jolloin ohjelmistossa oli myös kaksi- ja kolmiäänisiä lauluja. Kuororyhmät harjoittelivat omina ryhminään, sekä yhdessä Meritullissa muutaman kerran lukukaudessa. Lukukausien päätteeksi pidettiin laulukoe.

B2-ryhmä harjoitteli laulua kerran viikossa keväällä osittain yksin ja osittain yhdessä B1-ryhmän kanssa. Keväällä B2-ryhmän pojat osallistuivat lisäksi vapaavalintaisen musiikkivalmennuksen jatkoryhmään tai aloittivat musiikkivalmennuksen. Syksyllä kaikki B2-ryhmän pojat kävivät lauluharjoituksen lisäksi musiikkivalmennuksessa. Syksyllä B2-ryhmä harjoitteli omana ryhmänään sekä muutaman kerran lukukaudessa yhdessä B1-ryhmän kanssa. Ohjelmistoon kuului yksi- ja kaksiäänisiä lauluja sekä kaanoneita. Koulutusryhmille järjestettiin myös yhteinen laululeiripäivä sekä keväällä että syksyllä. Leireillä harjoiteltiin tulevaa ohjelmistoa ja pidettiin pieni harjoituskonsertti. B2-ryhmä esiintyi yhdessä B1-ryhmän kanssa muodostaen CM Koulutusryhmien B-kuoron sekä koko CM Koulutusryhmien kuoron kanssa.

B-ryhmien Musiikkivalmennuksen tavoite on valmistaa oppilasta tuleviin teoriaopintoihin, sekä antaa positiivisia musiikkikokemuksia hyvän musiikkisuhteen luomiseksi. Musiikin teorian perusasioita opiskellaan laulaen, soittaen ja leikkien. Tunneilla tutustutaan mm. nuottien aika-arvoihin, nuottiviivastoon ja säveliini, sekä

kehitetään oppilaan taitoja laulaa ja soittaa yhdessä erilaisia perkussiosoitteita käyttäen. Musiikkivalmennuksessa käytetään tuttuja lasten- ja kansanlauluja, joiden mukana lauletaan ja soitetaan yhdessä. Musiikin hahmottamisen apuna käytetään myös kehorytmiikkaa. Musiikinteorian lähestymistapoja ovat erilaiset lorut, leikit, harjoitteet ja tehtävät. Tavoitteena on, että oppilas sisäistää teorian peruskäsitteitä soiton ja laulun kautta, sekä pienten harjoitteiden ja tehtävien avulla. Musiikkivalmennus ei sisällä varsinaisia kokeita, mutta opittuja asioita testataan leikkimielisesti tunneilla yhdessä.

Koraalikuoron lauluharjoituksissa kiinnitettiin huomiota henkilökohtaiseen äänenmuodostukseen ja perehdyttiin tarkemmin laulutekniikkaan. Ohjelmistoon kuului yksi–kolmiäänisiä lauluja. Esiintymisvarmuutta kartuttivat monet esiintymiset. Musiikin perusteet 1 -kurssilla aloitettiin säveliin ja nuotteihin tutustuminen, opiskeltiin intervaleja ja asteikkoja ja harjoiteltiin rytmii- ja melodiasanelutehtäviä. Lukukausien päätteeksi pidettiin laulukoe ja Musiikin perusteet 1 -välikoe. Koraalikuoro esiintyy yleensä yhdessä Cappellakuoron kanssa muodostaen CM Koulutusryhmien kuoron.

Cappellakuorolaiset harjoittelevat kuten Koraalikuorolaiset. Ohjelmistoon kuului yksi–kolmiäänisiä lauluja. Esiintymisvarmuutta kartuttivat monet esiintymiset. Musiikin perusteet 1 -jatkokurssilla laajennettiin edelleen jo opittuja asioita ja tutustuttiin uusiin intervaleihin ja asteikkoihin sekä suoritettiin vaikeampia rytmii- ja melodiasanelutehtäviä. Edistyneimmät oppilaat saivat soveltavia tehtäviä, kuten säveltämistä. Musiikkisanastoa laajennettiin ja solfalaulussa siirryttiin vaativampiin tehtäviin. Lukukauden päätteeksi pidettiin laulukoe ja Musiikin perusteet 1 -tasokoe. Cappellakuoro esiintyy yleensä yhdessä Koraalikuoron kanssa muodostaen CM Koulutusryhmien kuoron.

CM Tiernapojat (5 laulajaa)

Harjoituksia 8 h/toimintavuosi

pvm	tilaisuus	paikka	paikkakunta	tilaaja/muita tietoja
22.11.2016	Esiintyminen	Tuomiokirkon krypta	Helsinki	Ilta lapselle-tilaisuus, järj. MLL Uudenmaan piiri
13.12.2016	Esiintyminen	Lyceum-klubi	Helsinki	Lyceum-klubi
16.12.2016	Esiintyminen	Viikin infokeskus Korona	Helsinki	Malmi seurakunta
18.12.2016	Esiintyminen	yksityiskoti	Helsinki	Perhe Harjula
20.12.2016	Esiintyminen	Hofmann-musiikkisali	Helsinki	B-kuoron joulujuhla
Yhteensä 5 esiintymistä.				

CM Tiernapojien toiminta aloitettiin vuonna 1998 yhteistyössä Kaisaniemen ala-asteen kanssa. Vuodesta 2000 lähtien Tiernapojat on ollut osa Cantores Minores -toimintaa. Halukkaista valittiin tällä kertaa mukaan viisi miestä. Tiernapojien asustuksen on suunnitellut Katariina Metsovaara. Tiernapojien valmentajana 1998-2006 ja 2013 toimi Anna Hurme. Vuosina 2007-12 valmentajana toimi Jonas Rannila ja vuosina 2014-16 Tuomas Norjanen. Tiernapojien käytössä olevan 4-äänisen sovituksen on tehnyt Anna Hurme.

CM Tiernapojat kaudella 2016:

Andrew Lahti-Nuuttila	(Herodes)	varalla eri rooleihin:
Joonatan Pylkkönen	(Knihti)	Veikko Vallinoja
Otso Sipilä	(Murjaani)	
Juri Laamanen	(Mänkki)	

CM Vokaaliyhtye (- laulajaa)

Harjoituksia 0 h/toimintavuosi

pvm	tilaisuus	paikka	paikkakunta	tilaaja/muita tietoja
Yhteensä 0 esiintymistä.				

CM Vokaaliyhtye (Vocal Group) perustettiin vuonna 1997. Ryhmän kaikki laulajat ovat CM-kuoron nykyisiä laulajia. Vokaaliyhtye kootaan kerran vuodessa koelauluissa kuoron kesäleirillä. Se harjoittelee omaa ohjelmistoaan A-kuoron harjoitusten ohella.

Yhtyeen ohjelmistoon kuuluu lauluyhtyeelle soveltuvaa vanhaa musiikkia, nykymusiikkia, uusia suomalaisia sävellyksiä ja sovituksia sekä kevyempää musiikkia.

CM Vokaaliyhtyettä johti vuosina 1997-2006 Filip Häyrynen, kaudella 2006-07 Teppo Lampela ja vuosina 2007-12 Jonas Rannila.

Vuoden 2016 aikana yhtyeellä ei ollut toimintaa.

CM Alumnikuoro (20 laulajaa)

Harjoituksia 6 h/toimintavuosi

pvm	tilaisuus	paikka	paikkakunta	tilaaja/muita tietoja
08.05.2016	Konsertti	Tuomiokirkko	Helsinki	Perinteinen Äitienpäiväkonsertti
01.09.2016	Esiintyminen	Brändö Seglare	Helsinki	CM-alumnikvartetti; SEB / rapujuhlat
Yhteensä 2 esiintymistä.				

Entisistä kuorolaisista koostuva CM Alumnikuoro esiintyi vuoden aikana perinteisesti emokuoron järjestä-
mässä Äitienpäiväkonserteissa ja Alumnikvartetti SEB:n asiakastilaisuudessa.

Kuorolaiset vuonna 2016: Ilkka Eerola, Petri Eerola, Mikko Eskelinen, Janne Helekorpi, Jaakko Hernesniemi,
Juha Iivonen, Kalle Keihänen, Petri Korhonen, Arto Krootila, Lauri Lundström, Jukka-Pekka Mäki-Luopa,
Jukka Niemi, Tuomas Norjanen, Markku Nuotio, Olli-Pekka Puputti, Jouni Salmi, Arto Timonen, Kari
Toikkanen, Heikki Valsta, Kerkko Vehviläinen. Alumnikuoron johtajana on toiminut syksystä 2007 lähtien
Hannu Norjanen.

CM Alumnikuoro ohjelmistoa vuonna 2016

Suomalainen kansansävelmä

Leevi Madetoja

Leevi Madetoja

Pojjat kun raitilla laulelivat

Hän kulkevi kuin yli kukkien

Kaunehin maa

CM Swing (8 laulajaa)

Harjoituksia 20 h/toimintavuosi

pvm	tilaisuus	paikka	paikkakunta	lisätietoja
15.01.2016	Esiintyminen	Ravintola Pörssi	Helsinki	KPMG / illallinen
22.01.2016	Esiintyminen	Tiltoimisto EMU:n toimisto	Helsinki	Tiltoimisto EMU
19.05.2016	Esiintyminen	Luonnontieteellinen museo	Helsinki	SEB / illallinen
26.05.2016	Esiintyminen	Munkkiniemen vanha kadettikoulu	Helsinki	60-vuotisjuhlat / Kuusanmäki
08.06.2016	Esiintyminen	Ravintola Palace	Helsinki	Tekniikan edistämissäätö
23.08.2016	Esiintyminen	Ravintola Brändö Seglare	Helsinki	SEB / rapujuhlat
25.08.2016	Esiintyminen	Ravintola Brändö Seglare	Helsinki	SEB / rapujuhlat
28.11.2016	Esiintyminen	MMA:n toimisto	Helsinki	MMA / pikkujoulut
02.12.2016	Esiintyminen	Nordean toimisto	Helsinki	Nordea / pikkujoulut

Yhteensä 9 esiintymistä

CM Swing on Cantores Minores -alumneista koostuva laulu-yhtye, joka perustettiin elokuussa 2002. Viimeis-
ten vuosien aikana CM Swing on esiintynyt yhteensä yli 300:ssä tilaisuudessa (omia konsertteja, CM:n tilai-
suuksia, yksityis- ja edustustilaisuuksia) sekä tehnyt viisi ulkomaanmatkaa (Tukholma 2003, Lontoo 2004,
Leipzig 2007, Tokio 2009, Amsterdam 2012). CM Swingin monipuolinen ohjelmisto koostuu 1900-luvun
kevyen musiikin kappaleista pääpainon ollessa pop-, rock- ja jazz-musiikissa. Ajoittain yhtye esittää myös
klassista ja hengellistä musiikkia. Toimintansa aikana yhtye on sovittanut useita kymmeniä kappaleita, joista
vakituksessa ohjelmistossa on noin 30.

Vuosi 2016 oli yhtyeen neljästoista kokonainen toimintavuosi, jonka aikana yhtye esiintyi yhdeksässä tilai-
suudessa. Esiintymisten kokonaismäärä puolittui edellisvuodesta (18). Yhteistyötä Cantores Minores –kuoron
kanssa laulu-yhtye vaali esiintymällä muun muassa CM:n yhteistyökumppani SEB:n tilaisuuksissa.

Vuonna 2016 esiintymiset vaihtelivat yksityisistä syntymäpäiväesiintymisistä yritysten pikkujouluihin.
Yhteistyötä Taideyliopiston (Sibelius-Akatemia) ohjelmajärjestely Primon kanssa jatkettiin. Yhtyeen
vahvistetuissa esiintymisissä olivat mukana Jussi Mikkonen ja Visa Mäkinen.

Vuonna 2006 perustettu Musiikkiyhdistys Swing ry on jatkanut toimintaansa laulu-yhtyeen taustalla tukien sen
toimintaa. Laulu-yhtye CM Swing kuuluu Cantores Minores -kannatusyhdistyksen alaisuuteen ja vastaa CM
Swing -nimen käytöstä CM-kannatusyhdistykselle. CM Swingin toimintaa johtaa Thomas Grönholm.

Yhtyeen kokoonpano v. 2016:

Thomas Grönholm, Antti Heinänen, Kosti Honkanen, Jarno Lehtola, Pasi Mustonen, Ilkka Penttilä, Olli Pohja,
Vesa Siltanen

V CM-MUSIIKKILEIKKIKOULU

**(OPPILASMÄÄRÄT: Espoo kl 30/ sl 28, Itäkeskus kl 23/sl 26, Meritulli kl 39/sl 50, Pakila kl 18/sl 28,
Pihlajamäki kl 25/sl 20, Tikkurila kl 17/sl 13 poikaa sekä päiväkotiryhmiä yht. kl 6/sl 6 kpl)**

45 min / ryhmä / viikko (15 tuntia/kevät- ja syyslukukausi)

45 min / päiväkotiryhmä / joka toinen viikko (yht. 12 tuntia pk-opetusta/kevät- ja syys-lukukausi)

pvm	tilaisuus	paikka	paikkakunta	tilaaja/muita tietoja
13.03.2016	Messu	Leppävaaran kirkko	Espoo	Leppävaaran seurakunta (Leppävaaran 6-v. ryhmät)
09.04.2016	Messu	Vanha kirkko	Helsinki	Tuomiokirkkoseurakunta (Meritullin ja Pihlajamäen 6-v. ryhmät)
24.04.2016	Messu	Pihlajamäen kirkko	Helsinki	Malmin seurakunta (Pihlajamäen ryhmät)
26.04.2016	Esiintyminen	Katajanokan ala-aste	Helsinki	Päiväkotikonsertti (Päiväkotien CM-ryhmät)
08.05.2016	Konsertti	Tuomiokirkko	Helsinki	Perinteinen Äitienpäiväkonsertti (esikoululaisten ryhmät)
14.05.2016	Esiintyminen	Tuomiokirkon krypta	Helsinki	4-5 -v. muskareiden yhteinen kevätkuuhlakonsertti 1
14.05.2016	Esiintyminen	Tuomiokirkon krypta	Helsinki	4-5 -v. muskareiden yhteinen kevätkuuhlakonsertti 2
15.05.2016	Messu	Hyvän Paimenen kirkko	Helsinki	Pakilan seurakunta (Pakila ryhmät)
02.10.2016	Messu	Hyvän Paimenen kirkko	Helsinki	Pakilan seurakunta, Mikkelinpäivän enkelimessu (Pakila ryhmät)
02.10.2016	Messu	Tuomiokirkko	Helsinki	Helsingin tuomiokirkkoseurakunta (Meritullin 6-7-v.ryhmät)
30.10.2016	Messu	Karakappeli	Espoo	Leppävaaran seurakunta (Leppävaaran 5-6-v.ryhmät)
27.11.2016	Messu	Pihlajamäen kirkko	Helsinki	1. adventin perhemessu Malmin srk (Pihlajamäen ryhmät)
17.12.2016	Esiintyminen	Tuomiokirkon krypta	Helsinki	CM-muskareiden joulujuhla 1 (kaikki ryhmät)
17.12.2016	Esiintyminen	Tuomiokirkon krypta	Helsinki	CM-muskareiden joulujuhla 2 (kaikki ryhmät)

14 esiintymistä.

CM-musiikkileikkikoulun toiminta 4-6-vuotiaille pojille päätettiin aloittaa kokeiluluontoisena syksyllä 1995. Muskarin toiminnan tavoitteeksi asetettiin poikien lauluinnon herättäminen jo esikouluikässä sekä uusien kuorolaisten löytäminen aloittamaan Kaisaniemen ala-asteella 1996 alkaneella CM-kuorolinjalla. Syksyllä 2006 muskaritoimintaa laajennettiin Pohjois-Helsinkiin (Pihlajamäen kirkko; yhteistyökumppani Malmin seurakunta) ja Espooseen (Lasten kappeli Arkki Leppävaaran Sellossa (v. 2011 alusta); yhteistyökumppani Leppävaaran seurakunta). Syksyllä 2007 aloitettiin yhteistyö Pakilan Musiikkiopiston ja syksyllä 2009 Vantaalla Tikkurilan seurakunnan kanssa. Syksyllä 2010 toiminta laajeni Itäkeskuksen Matteuksen kirkolle (yhteistyökumppani Vartiokylän seurakunta). Pakilan muskaritoiminta siirtyi Pakilan Hyvän Paimenen kirkolle (yhteistyökumppani Pakilan seurakunta) lukuvuoden 2013-14 alussa. Kaikissa näissä toimipisteissä toiminta on laajentunut ja vakiintunut. Musiikkileikkikoulussa on viime vuosina ollut noin 110-150 oppilasta. Yhteistyö Katajanokan ja Kruununhaan alueen päiväkotien kanssa on niin ikään jatkunut. Vuonna 2010 aloitettuun veloituksettomaan CM-muskaritoimintaan osallistuvat kunkin toimipisteen esikouluikäiset lapset. Kevät- ja syyslukukaudella 2016 toimintaa järjestettiin viidessä päiväkodissa 12 kertaa/kausi. Päiväkotimuskarilaisia oli mukana n. 80-90/kausi. Toiminnan tavoitteena oli innostaa lapset laulamaan ja ohjata heitä hyvään äänen käyttöön. Päiväkotiryhmät esiintyivät yhteiskonsertissa Katajanokan ala-asteella 26.4.2016.

Toimintavuoden aikana olivat toiminnassa seuraavat ryhmät:

Kevätlukukausi: Espoo 3 ryhmää / 4-, 5- ja 6-vuotiaat; Itäkeskus 3 ryhmää / 4- ja 5- ja 6-v.; Meritulli 4 ryhmää / 4-, 5-, 4-5- ja 6-v.; Pakila 2 ryhmää / 4- ja 5-v.; Pihlajamäki 3 ryhmää / 4-, 5- ja 6-vuotiaat; Tikkurila 3 ryhmää / 4-, 5- ja 6-vuotiaat.

Syyslukukausi: Espoo 3 ryhmää / 4-, 5- ja 6-v.; Itäkeskus 3 ryhmää / 4-, 5- ja 6-v.; Meritulli 5 ryhmää / 4-, 5-, 5-, 6- ja 6-7v.; Pakila 3 ryhmää / 4-5, 5- ja 6-v.; Pihlajamäki 3 ryhmää / 4-, 5- ja 6-v.; Tikkurila 2 ryhmää / 4- ja 5-6-vuotiaat.

CM-musiikkileikkikoulu on laulupainotteinen. Päämääränä on houkutella pojat käyttämään ääntään, laulamaan ja kuuntelemaan. Jo muskarissa harjoitellaan kuorolaisen taitoja: toisten laulajien kuuntelemista, yhteisen soinnin ja ilmaisun hakemista sekä kuoronjohtajan seuraamista. Lisäksi tutustutaan liikunnan, laululeikkien ja rytmisoihtimien avulla musiikin peruselementteihin, rytmiin ja tempoon, melodiaan, harmoniaan, sointiväriin ja muotorakenteisiin sekä harjoitellaan solmisaation käyttöä.

Esiintymisiin valmistautuminen on myös tärkeä osa muskareiden toimintaa. Kevätlukukaudella tähtäimenä olivat perinteinen äitienpäiväkonsertti ja muskarilaisten oma kevätkuuhla toukokuussa. Esikouluikäiset lauloivat kaikki yhdessä äitienpäiväkonsertissa ja nuoremmat muskarilaiset kevätkuuhlassa. Leppävaaran 6-vuotiaat muskarilaiset esiintyivät 13.3. perhemessussa Leppävaaran kirkossa. Meritullin ja Pihlajamäen muskarilaisista koottu ryhmä esiintyi Lapsityön 70-vuotisjuhlamessussa Vanhassa kirkossa 9.4. Pihlajamäen muskarilaiset esiintyivät lisäksi perhemessussa Pihlajamäen kirkossa 24.4 ja Pakilan muskarilaiset Hyvän Paimenen kirkolla Pakilassa 15.5. Lukukauden päätteeksi järjestettiin esikouluikäisille muskarilaisille omat pääsykokeet kuoroon, joissa heistä hyväksyttiin yhteensä 28 uutta kuorolaista.

Syyskaudella Pakilan muskarilaiset avustivat Mikkelinpäivän enkelimessussa 2.10. Samana päivänä Meritullin muskarilaisten vanhimmat avustivat Tuomiokirkon messussa. Espoon muskarilaiset avustivat 30.10. Karakappelin messussa ja Pihlajamäen kaikki muskarilaiset esiintyivät perinteisesti 1. adventin perhemessussa Pihlajamäen kirkossa 27.11. Syyslukukausi huipentui muskarilaisten yhteiseen joulujuhlaan 17.12.2016 Tuomiokirkon kryptassa. Joulujuhliin kaikki ryhmät olivat harjoitelleet omat ohjelmanumeronsa.

CM-musiikkileikkikoulun opettajat vuonna 2016:

Elina Haavisto / Pakila, Itäkeskus ja Tikkurila (kevät), Alma-Ruut Karjalainen / Itäkeskus ja Tikkurila (syksy), Heidi Luukka-Vanhanen / Espoo; Terhi Orpana /; Meritulli ja Pihlajamäki sekä päiväkotiryhmät

VI PIANONSOITONOPETUS (kl 16, sl 17 oppilasta)

30-60 min/oppilas/viikko (15 tuntia/kevät- ja syyslukukausi)

Pianonsoitonopetus on ollut CM-musiikkiopiston opetusohjelmassa syyslukukaudesta 1999 lähtien. Opetuksessa on tähdätty instrumentin hallinnan kehittämisen lisäksi musikaaliseen ja tulkinnalliseen soittoon, laulliseen soitotapaan sekä sävelkorvan kehittämiseen. Oppilaiden motoristen valmiuksien kehittämiseksi harjoiteltiin paljon etydejä sekä erilaisia harjoituksia ja asteikkoja. Myös oppilaiden omaa mielikuvitusmaailmaa pyrittiin herättämään. Oppilaat sävelsivät omia kappaleitaan ja soittivat niitä kevätsoitajaisissa. Opetukseen on harkinnan mukaan pyritty sisällyttämään myös kuoroa tukevia opintoja, kuten yksittäisten stemmojen soittoa sekä partituurisoittoa. Lisäksi on tähdätty jokaisen oppilaan yksilöllisen suhteen muodostamista musiikkiin, sekä pyritty solististen valmiuksien kehittämiseen. Opetukseen sisältyi runsaasti klassista-, jazz- ja modernia musiikkia. Vuosi 2016 oli myös "Pop-musiikin" vuosi. Pojat kiinnostuivat pop-kappaleista. He toivat omia suosikkejaan ja kilpailivat kenen kappale on paras. Muutaman kerran 2-3 poikaa oli jonkun toisen tunnilla, soittivat pop-kappaleita ja kuuntelivat toinen toisiansa. Se oli kuin minikonsertti. Lisäksi harjoiteltiin myös transponoimista. Kevätlukukauden päätteeksi järjestettiin 29.4.2016 kevätsoitajaiset Meritullin Cantores

-musiikkisalissa, jossa kaikki oppilaat esiintyivät. Soittajaiset ovat erityisesti innostaneet oppilaita harjoittelemaan ja he ovat saaneet niistä virikkeitä. Syyslukukauden päätteeksi harjoiteltiin joulumusiikkia. Pianonsoiton opettajana on toiminut Paula Laakkonen.

VII ÄÄNENMUODOSTUSOPETUS (A-kuoro)

20-25 min/neljän oppilaan ryhmissä (10-12 opetusviikkoa 2 krt viikossa)

Äänemuodostuksessa oppilaiden kanssa tehdään ääniharjoituksia sekä ryhmässä että yksilöllisesti tavoitteena laulutekniikan vahvistaminen, mahdollisten äänenkäyttöön liittyvien ongelmien havainnointi sekä lauluäänen pitkäjänteinen kehittäminen. Lauluharjoitusten lisäksi oppilaat laulavat myös yksinlauluja ja otteita kirkkomusiikkiteoksista, joiden avulla tuetaan myös solistista kehitystä.

Äänemuodostuksen opettajina ovat toimineet Maria Kettunen, Jyrki Korhonen ja Hedvig Paulig.

VIII MUSIIKIN PERUSTEIDEN JATKOKOULUTUS (MuPe2: kl 4/sl 4; MuPe3: kl -/sl -; YMT: kl -/sl - oppilasta)

Musiikin perusteiden tasosuoritus 2 otettiin kokeiluluontoisesti CM-musiikkiopiston opetusohjelmaan syyslukukaudella 2007. Tammikuussa 2015 aloittaneen Musiikin perusteet 2 –kurssin loppukokeet pidettiin helmikuussa 2016. Helmikuussa 2016 aloitti uusi Musiikin perusteet 2 -kurssi neljällä oppilaalla. Musiikin perusteet 2 –kurssilla opittiin 1-kurssin taitojen pohjalta lisää musiikkisanastoa ja yleisimpiä sävellajeja, asteikkotyyppejä sekä perehdyttiin intervaleihin ja sointuihin entistä tarkemmin. Melodia- ja rytmisanelussa sekä solfalaulussa edettiin konserttimusiikissa vastaan tuleviin tehtäviin. Välikoe pidettiin toukokuussa ja päättökoe pidettiin marraskuussa 2016.

Musiikin perusteet 3:n ensimmäinen kurssi alkoi myös syksyllä 2012. Vuonna 2016 ei järjestetty Musiikin perusteet 3 -jatkokoulutusta.

Yleinen musiikkitieto -kurssi (YMT) aloitettiin kokeiluluontoisesti syyslukukaudella 2011. YMT-kurssi laajentaa Musiikin perusteet 2- ja 3-kursseilla hankittuja tietoja sillä erotuksella, ettei musiikkia käydä kovin teoreettisesti läpi, vaan tekemällä havaintoja kuullusta. Vuonna 2016 ei järjestetty YMT-jatkokoulutusta.

IX MUSIIKKILEIRIT

Kuluneen toimintavuoden aikana järjestettiin seuraavat musiikkileirit:

19.-24.02.2016 A-kuoron musiikkileiri Murikanranta, Tampereen Teisko
03.-07.08.2016 A-kuoron musiikkileiri Murikanranta, Tampereen Teisko

Talvileirillä toimivat kouluttajina Hannu Norjanen, Anna Hurme, Jari Koivistoinen, Timo Pihkanen, Anna Sandström ja Juhani Vesikkala (MuPe2) sekä äänemuodostajina Maria Kettunen, Jyrki Korhonen, Heikki Orama ja Hedvig Paulig-Broman. Vapaa-ajan ohjelmasta vastasi Petri Korhonen apunaan leirihuoltajat Susanna ja Juha Klefström, Heta Kokkomäki, Tom Löfstedt (leirilääkäri) sekä Miikka ja Minna Törrönen. Leirin taiteellisena johtajana toimi Hannu Norjanen ja leirinjohtajana Jukka-Pekka Mäki-Luopa. Osallistumismaksu 370 € (335 €/veljes) sekä A-valmennusryhmäläisillä (19.-22.2.) 270 € (210 €/ veljes). Osallistujia oli 118 kuorolaista (15 A-valmennusryhmäläistä), 10 opettajaa ja 8 muuta aikuista.

Kesäleirillä toimivat kouluttajina Hannu Norjanen, Jari Koivistoinen, Timo Pihkanen, Anna Sandström, Hiski Wallenius ja Juhani Vesikkala (MuPe2) sekä äänemuodostajina Maria Kettunen, Jyrki Korhonen, Heikki Orama ja Hedvig Paulig-Broman. Vapaa-ajan ohjelmasta vastasi Petri Korhonen apunaan leirihuoltajat Susanna ja Juha Klefström, Tom Löfstedt (leirilääkäri) ja Jasmine Patrakka. Leirin taiteellisena johtajana toimi Hannu Norjanen ja leirinjohtajana Jukka-Pekka Mäki-Luopa. Osallistumismaksu kaikilla (myös A-valmennusryhmäläisillä) 335 € (305 €/veljes). Leiri oli totuttua kestoja päivää lyhyempi, minkä vuoksi A-valmennuspojoilla se oli saman pituinen kuin muullakin kuorolla. Osallistujia oli 136 kuorolaista (11 A-valmennusryhmäläistä), 10 opettajaa ja 6 muuta aikuista.

X PREFEKTUURI

Pääprefektit

Justus Pitkänen (järjestys)

Jami Kerttula (nuotit)

Joonas Minkkinen (nuotit)

Hiski Wallenius (Cantor Famulus)

Järjestysprefektit

Kevätlukukausi

	SOPRAANO	ALTO	TENORI	BASSO
I	Sameli Kaitaranta	Santeri Langdon	Joel Bonsdorff	Veikko Vallinoja
II	Joonas Ruusula	Santeri Langdon	Joel Bonsdorff	Jami Kerttula

Syyslukukausi

	SOPRAANO	ALTTO	TENORI	BASSO
I	Into Lehtinen	Patrik Järventausta	Joel Bonsdorff	Veikko Vallinoja
II	Taneli Maijala	Määttä Miska	Joel Bonsdorff	Jami Kerttula

Nuottiprefektit

Kevätlukukausi

	SOPRAANO	ALTTO	TENORI	BASSO
I	Max Mäkynen	Eemil Hietala	Janne Levänen	Matti Korhonen
II	-	Eemil Hietala	Janne Levänen	Matti Korhonen

Syyslukukausi

	SOPRAANO	ALTTO	TENORI	BASSO
I	Max Rönnow	Paavo Halonen	Janne Levänen	Matti Korhonen
II	Matias Patrakka	Paavo Halonen	Janne Levänen	Matti Korhonen

XI 61. KANSAINVÄLINEN KONSERTTIKIERTUE ESPANJAAN 10.-21.6.2016

Vuoden 2016 kansainvälinen konserttikiertue suuntautui CM-historian ensimmäisen kerran Espanjaan. Matka pohjautui keväällä 2015 vieraanamme olleen Escolania de Lluç-lapsikuoron kutsuun saapua vastavierailulle Mallorcalle. Baleaarien pääsaaren lisäksi kuoro vieraili manner-Espanjassa San Lorenzo El Escorialissa, Madridissa, Valenciassa, Barcelonassa ja Montserratin luostarissa.

Kiertueen aikana kuoro konsertoi ja esiintyi kahdeksan kertaa Hannu Norjasen johdolla. Konsertit olivat la 11.6. Real Monasterio de San Lorenzo El Escorialissa, su 12.6. Iglesia de San Manuel y San Benitossa Madridissa, ti 14.6. Iglesia de Santa Catalinassa Valenciassa, ke 15.6. Basilica de Santa Maria del Pi – kirkossa Barcelonassa, la 18.6. Iglesia de Santa Eulaliassa Palma de Mallorcassa sekä su 19.6. Santuario de Lluç –luostarin kirkossa Lluçissa. Lisäksi kuoro avusti rukoushetkessä to 16.6. Basilica de Montserrat – kirkossa Montserratin luostarissa ja messussa su 19.6. Santuario de Lluç –luostarikirkossa Lluçissa.

Matkakuorossa oli mukana 62 laulajaa johtajanaan kapellimestari Hannu Norjanen ja urkusolistina Markus Malmgren. Matkanjohtajana toimi toiminnanjohtaja Jukka-Pekka Mäki-Luopa sekä Heta Kokkomäki, matkahuoltaja, Petri Korhonen, matka-assistentti, ja Tom Löfstedt, matkalääkäri. Matkan aikana kuorolaiset majoituivat pääosin yhteismajoituksissa. Vain Mallorcalla pääosa asui isäntäkuoron perheissä.

Matkan kokonaisbudjetti oli n. 88.000,00 euroa, josta n. 90 % rahoitettiin omalla rahoituksella. Kuorolaisten omavastuuosuus oli 490 euroa (420 e/veljes). Musiikin edistämistätiö myönsi kiertueelle 7 000,00 euron apurahan.

Kiertueen suojelijoina olivat tasavallan presidentti Sauli Niinistö ja rouva Jenni Haukio.

MATKANJOHTAJAN MATKABLOGI

Kiertueen valmistelut

Tämän kuoron ensimmäisen Espanjaan suuntautuvan konserttikiertueen valmistelut aloitettiin noin vuosi sitten, kun Cantiksen vieraana ollut mallorcalainen Escolania de Lluç-lapsikuoro esitti vastavierailupyynnön. Kun samoihin aikoihin Saksaan vuodeksi 2016 suunniteltu konserttimatka siirtyi vuodella eteenpäin päätimme ryhtyä toimeen.

Elokuussa 2015 kävimme alustavan keskustelun aiheesta Suomen Espanjan suurlähettilään Alberto Tanzi-Albin kanssa Suurlähettiläspäivien yhteydessä Helsingissä. Hän toivotti kuoron lämpimästi tervetulleeksi ja lupasi kaiken tukensa (henkisen) hankkeellemme.

Seuraavaksi aloimme haarukoida kiertueen yhteistyökumppaneita ja mahdollisia yhteistyökumppaneita eri tahojen avustuksella. Suurlähetystön kontaktien kautta löysimme Madridin lähistöltä Escolania del Escorial-poikakuoron San Lorenzo de El Escorialista. Kööpenhaminan kuninkaallinen poikakuoro taasen ohjasi meidät yhteyteen Perform in Spain -nimisen konserttiagentuurin kanssa. Espanjan tunnetuin poikakuoro Escolania de Montserrat oli taas ollut jo pitkään meidän vierailukohdesuunnitelmiamme, joten yhteydenotto sinne tapahtui myös heti retken suunnittelun alkuvaiheessa.

Varmuuden vuoksi kävin vielä joulukuussa valmistelukäynnillä Barcelonassa, Madridissa ja El Escorialissa, kun olin itse lauleskelemassa Sibeliuksen Kullervoa Akateemisen mieskuoro Psaldon ja KYL:n yhteisproduktiossa Barcelonassa ja Zaragozassa.

Kevään 2016 mittaan palaset ovat pikkuhiljaa alkaneet loksahdella paikoilleen, toisissa paikoissa paremmin kuin toisissa, mutta täällä ollaan ja matka on lähtenyt mukavasti käyntiin. Järjestelyissä ovat olleet

suurlähetystön lisäksi mukana mm. Saarikoski Travels Lapualta, Perform in Spain -konserttiagentuuri Madridista, Suomen Madridin-Instituutti sekä isäntäkuorot eri puolilla Espanjaa.

MATKAPÄIVÄ 1 - pe 10.6.2016

Perjantaina puoliltapäivin kokoontui innokas matkajoukkomme Helsinki-Vantaa lentokentällä valmiina pariviikkoiseen seikkailuun Espanjassa. Olimme käyneet edellispäivänä Petrin ja Piikin kanssa boardaamassa meidät sisään ja tulostaneet matkalaukkutagit valmiiksi, joten matkadokumenttien jako ja siirtyminen baggage droppiin sujui sutjakkaasti.

Lento Norwegianin punavalkoisin siivin sujui leppoisasti ja ennakkoon tilaamamme välipalatkin löysivät omistajansa. Perille Madridiin saavuttiin aikataulussa. Laukkujen saaminen sitten kesti lähes tunnin. Taisi olla hihnamiehillä siesta tai lakisääteinen kahvitauko.

Kiertuekuljettajamme Jose Luis odotti meitä jo terminaalissa kun siirryimme hyvässä järjestyksessä kohti bussiparkkia. Autocares Julian 70-paikkainen kiertuebussimme osoittautui lupausten mukaiseksi uudehkoksi kulkuvälineeksi wifeineen ja toimivine ilmastointeineen. Kun vielä kaikki 78 matkalaukkuamme oli saatu ahdettua bussin uumeniin saattoi matka kohti San Lorenzo de El Escorialia alkaa.

Matka taitui pienistä perjantairuuhkista huolimatta kohtuullisessa ajassa ja saavuimme perille vain noin 30 minuuttia myöhässä alkuperäisistä suunnitelmista. Bussimme on sen verran kookas, ettei se mahtunut kurvailemaan Residence Sacrados Corazonen -majatalomme eteen, vaan parkkeerasimme parin sadan metrin päähän kaupungin bussiasemalle ja kävelimme loppumatkan perille.

Majapaikkamme osoittautui idylliseksi asuntolatyypiseksi kompleksiksi, jota pyörittää hermana Aurora joukkoineen. Pablo O:n suosiollisella kielikonsultaatiolla selvitimme monia tärkeitä asioita majapaikkaan ja sen käytäntöihin liittyen. Henkilökunnan englanninkielen taito nimittäin oli hieman hakusessa. Hetan johdolla saimme huoneet jaettua ja joukot siirtyivät huoneiden kautta illalliselle, jonka aluksi kajautettiin leireiltäkin tuttu ruokalaulu.

Muona tuntui maistuvan pojille ja kohta oltiinkin valmiita siirtymään yöpuulle uudessa paikassa. Päivystäjien Brax-Vallinoja varmassa oteessa rauha laskeutui pikkuhiljaa majataloomme.

Matkanjohtajan blogi kylläkin jäi tekemättä ensimmäisenä iltana väsymystilan vuoksi, joten kuorolaisen varjomatkablogin päivittäminen sai riittää siltä päivältä!

Buenas Noches!

MATKAPÄIVÄ 2 - la 11.6.2016

Aamu valkeni San Lorenzo El Escorialissa aurinkoisena. Yö sujui rauhallisesti eikä sairastuvallekkaan ollut tullut isompia hälytyksiä. Muutamia yllätysallergikkoja oli edellisiltana ilmaantunut (lue: meillä ei ollut tietoa heidän allergioistaan, eikä heillä ollut mukanaan omia allergialääkkeitään, vaan taas kaivettiin kuoron lääkesalkun uumenista pojille pillereitä kuoron piikkiin) sekä yksi vatsavaivainen.

Aamiainen oli yksinkertainen, mutta ihan riittävä sisältäen kuitenkin leipää, leikkeleitä, levitteitä, marmeladia, mehua ja kuumaa juotavaa yms. Kaikki ukotkin saatiin ylös ajoissa ja aamiaiselle siten, että klo 9 olimme matkalla kohti Madridia.

Nappasimme oppaamme Saaran kyytiin Plaza Espanjalta. Suuntasimme sitten n. 1,5 h kestäneelle kiertoajelulle, jonka aikana näimme Madridin tärkeimpiä nähtävyyksiä bussista käsin ja kuulimme yhteenedon Madridin historiasta. Kierros päättyi Kuninkaanlinnan alapuolella sijaitsevaan maanalaiseen bussiparkkiin, josta sitten ryhmät lähtivät parituntiselle vapaa-ajalle kiertelemään Madridin vanhaa keskustaa. Me aikuiset etsimme mukavan varjoisan päiväkahviterassin parin korttelin päästä Teatro Realista (paikallinen oopperatalo).

Kello 13 suuntasimme kulkumme kohti majataloamme, jossa meitä odotti kolmen ruokalajin lounas sekä 1,5 tunnin mittainen siesta. Itse paneuduin blogisivustojen luomiseen sekä sometukseen. Lepohetken jälkeen puettiin päälle keikkavarustus ja otettiin muu keikka-asustus (kaapu, kaulus ja nuotit) kassiin ja lähdettiin kävelemään kohti kiertueen ensimmäistä keikkapaikkaa Real Monasterio de San Lorenzo El Escorialia, jonne matkaa oli n. 500 metriä.

Kuten vähän jo ennakkoon pelkäsinkin olivat paikalliset hieman epätietoisia siitä, mihin meidän pitäisi mennä ja ketä me oikeastaan olimme. Padre Pedro, joka on vastannut kaikista Madridin ja El Escorialin järjestelyistä, on selkeästi sellainen ihmistyyppi, että häneltä ei normaali kommunikointi ja asioiden hoito oikein suju, ainakaan siten kuten me pohjoismaalaiset ajattelemme.

Pienistä epäselvyyksistä huolimatta pääsimme sisälle hyvin vartioituun luostariin ja meidät ohjattiin lopulta Escolania del Escorial -poikakuoron pieneen harjoitushuoneeseen. Myös Padre Pedro ilmaantui jossakin vaiheessa paikalle ja saimme käytyä hänen kanssaan läpi messun sisällön sekä toiveet ohjelmistosta.

Kiertueen ensimmäinen keikka Real Monasterion Basilicassa alkoi klo 19 Cantiksen laululla. Basilican upeat puitteet ja yli 8 sekunnin kaiku siivittivät kuorolaiset meidän oman mittapuun mukaan vähintäänkin hyvään suoritukseen, paikallisittain katsottuna siis erinomaiseen sellaiseen. Bruckerin Os Justi, Schützin Verleih uns Frieden, Johanssonin Missa a Quattro Vocin osat, Franckin Panis angelicus sekä messun päättänyt Mäntyjärven Canticum Calamitatis Maritimae kiirivät basilikan holveissa upeasti. Yleisö puhkesi seisoviin suosionosoituksiin messun päätteeksi ja saatoimme siis olla tyytyväisiä tuotokseemme. Myös FB-sivustomme tykkäykset nousivat heti keikan jälkeen lähes 100 uudella tykkäyksellä. Aamun mennessä niitä oli kertynyt jo lähes 150:)

Pikaisen vaatteiden vaihdon jälkeen suunnistettiin takaisin majapaikkaan, jossa kuorolaisia odotti pasta- ja pizzailallinen. Ruoka tuntui maittavan pojille ja kohta olikin taas aika siirtyä yöpuulle vatsansa viereen. Taiteellinen vastuujoukkomme (Hannu ja Markus) sekä allekirjoittanut vietti illan isäntäkuoromme entisen johtajan Gustavo Sanchezin seurassa keskustellen mm. poikakuorokulttuureista sekä Gustavon järjestämästä kansainvälisestä kapellimestarikurssista, jonne ensi kuussa saapuu ties monenhenki kerran kouluttamaan itse maestro Jorma Panula sekä Atso Almila.

Buenas Noches!

MATKAPÄIVÄ 3 - su 12.6.2016

Aamu valkeni Residencia Sacrados Corazones-majatalomme ympärillä aurinkoisena ja lämpimänä. Yörauha oli ainakin päivystäjäpari Kerttula-Norjanen mukaan mennyt oikein mallikkaasti. Aamiainen noudatteli edellis-päivän tarjontaa ja se tuntui kelpaavan kaikille.

Olimme saaneet sovittua edellispäivänä Padre Pedron kanssa, että saavumme vierailulle luostariin tutustumaan Escolania del Escorial -poikakuoron toimitiloihin ja toimintaan. Yllättäen Pedro oli tällä kertaa paikalla sovittuun aikaan ja vei meidät lyhyen esittelykertomuksen jälkeen sisälle luostariin. Pääsimme siis sisälle sellaisiin tiloihin joihin ei tavallinen turisti koskaan pääse. Tutustuimme ensin luostarin ulkoseinustalla olleelta sivuparvekkeelta käsin puutarhan rakenteeseen sekä mm. aikoinaan 'jääkaappina' toimineeseen kappelin näköiseen rakennelmaan, jonne talviaikana kasattiin lunta, joka sitten piti lämpötilan alhaisena ja mahdollisti näin elintarvikkeiden säilömisen myös kesäaikaan.

Tapasimme myös Escolania del Escorial -poikakuorolaiset ja sen uuden johtajan (nimi ei painunut mieleen). Padre Pedro esitteli kuoron toimintaa ja kertoi mm. että kuorossa on tällä hetkellä 40 9-17 vuotiasta laulajaa. He asuvat tässä sisäoppilaitoksessa ja käyvät koulua luostarin yhteydessä olevassa koulussa, jossa on myös muita oppilaita. He saavat päivittäisen koulunkäynnin lisäksi kuoro-opetusta sekä vähintään yhden instrumentin opetusta (piano). Kuoro laulaa viikoittain Kuninkaallisen basilikan lauantain ja sunnuntain messuissa. Lukukausimaksu on 120 euroa kuukaudessa, joka pitää sisällään täysihoidon. Pablo O. kertoi vastavuoroisesti Cantiksen taustoista ja toiminnasta, jonka jälkeen kumpikin osapuoli esitti kysymyksiä toisilleen. Seuraavaksi joukkomme jaettiin kahtia ja lähdimme tutustumaan lounaistornista avautuviin näkyymiin sekä kuorolaisten asuinhuoneisiin, jotka suurimmillaan olivat 10 hengen huoneita. Aika askeettista elämää pojat viettävät täällä.

Kiertokäynnin päätteeksi kiitimme vielä Padre Pedroa ja kahta opastuksessa auttanutta kuorolaista ja luovutimme Pedrolle kiertueen keikka-t-paidan. Osa ryhmistä suunnisti vapaa-ajalla kaupungille shoppailemaan ja toiset basilikassa klo 12 alkaneeseen messuun kuuntelemaan isäntäkuoroa. Minä kuuluiin tähän ryhmään ja totesimme, että ihan kohtuuhyvältä poikakuorosta oli kyse.

Vapaa-ajan jälkeen syötiin taas. Tällä kertaa lounaalla oli tarjolla alkuruoaksi risottoa tomaattikastikkeella sekä pääruoaksi paistia ranskalaisilla. Jälkkäriksi tarjoiltiin säilykepersikoita, joita yritimme metsästää haarukoitavaksi laakealta lautaselta.

Ruokailun jälkeen vuorossa oli jo perinteeksi muodostunut 1,5 h mittainen siesta. Osalla miesäänistä uni maistoi niin hyvin, että he myöhästyivät lähdöstä. Kun kaikki oli aikaan saatu liikkeelle ja bussiin alkoi matkamme kohti Madridia ja ensimmäistä varsinaista konserttia. Siestan aikana yritin useiden yhteydenottojen avulla selvittää illan konserttipaikan urkujen käyttöä, jossa oli ilmennyt jotakin epäselvyyksiä. Kovasta yrityksestä huolimatta asia jäi edelleenkin epäselväksi. Markuskin oli lähtenyt aamupäivällä taksilla kohti Madridia selvittääkseen asiaa siinä kuitenkaan onnistumatta.

Jännityksellä siis saavuumme San Manuel y San Benito-kirkkoon Madridiin. Padre Julian avasi meille kirkon ovet sovitusti klo 17.30, mutta edelleenkin häneltä ei liennyt lupaa urkujen käyttöön. Padre Pedro ja Padre Julian, augustiinolaisveljeydestään huolimatta, siirsivät vastuuta urkujen käyttöluvan myöntämisestä toisilleen ja loppujen lopuksi sitä ei saatu. Konserttikin oli merkitty kirkonkirjoissa merkitty alkamaan klo 18.45, mutta näytin Julianille Pedron viestin, jossa selkeästi todettiin, että konsertti alkaa klo 19 ja kestää max. 45 minuuttia. Päätimme, että aloitamme konsertin klo 18.56 ja laulamme alussa prosessiolaulun, joten varsinainen konsertti alkaisi klo 19.

Kirkkoon oli saapunut reilut 100 ihmistä, joten sosiaalisen median sekä Suomen suurlähetystön ja Madridin-Insituutin somettelu ja tiedottaminen oli toiminut. Tässäkin pyhätössä akustiikka toimi hyvin. Hannu johti

kuoroa yhä hienompiin sfääreihin ja jokaisen kappaleen jälkeen yleisö osoitti suosiotaan. Pablo O:n paikalliskielellä tekemä ohjelmistoesitys toimi mainiosti ja pian oltiinkin konsertin päättäneen Finlandia-hymnin siivin saattelemassa seisovilla suosionosoituksilla kuoron palkinnee yleisön kotimatkalleen.

Konsertin jälkeen luovutimme vielä kuoron pöytäviirin ja historiikin Suomen Madridin suurlähetystölle ja Suomen Madridin-Instituutille kiitoksena heidän avustaan kiertueen järjestelyissä. Kummankin instituution edustajat olivat aivan haltioissaan konsertista ja kiittelivät Hannua upeasta keikasta. Instituutti jopa tarjosi loppumatkan ajaksi meidän käyttöömmekä tulkiksi heidän palveluksessaan olevan harjoittelijan. Päätimme vielä miettiä tätä tarjousta yön yli.

Palattuamme takaisin El Escorialin majapaikkaamme oli vuorossa kolmen ruokalajin illallinen. Pikaisen ruokinnan ja tietoisuuden jälkeen alle 15-vuotiaat suunnistivat suoraan yöpuulle meidän vähän vanhempien vielä jatkaessamme menneiden tapahtumien ihmettelemistä. Huomenna suuntana on ensin Unescon maailmanperintökohde Cuenca sekä lounas siellä. Ja sitten matka jatkuu Valenciaan.

Buenas Noches!

MATKAPÄIVÄ 4 - ma 13.6.2016

Aamu valkeni taas aurinkoisena ja lämpimänä. Aamutoimien, aamiaisen ja pakkaamisen jälkeen vuorossa oli kiertueen ensimmäinen lähtötarkastus. Huoneiden asukkaat odottivat lähtövalmiina huoneissaan, kun huoltajaryhmä aloitti klo 9 huoneiden tarkistuksen antaen lähtöluvan asukkaille, jos kaikki oli kunnossa. Otimme vielä mukaan loput tilaamistamme vesipulloista ja suuntasimme kulkumme paikalliselle bussiasemalla, missä kulkuvälineemme meitä odotti.

Kello 9.40 Jose kurvasi bussimme ulos Escorialin bussiasemalta ja suuntasimme kulkumme kohti Cuencaa, joka oli tämän matkustuspäivän ensimmäinen kohde. Matka sujui joutuisasti ja ehdimme pitää yhden vartin mittaisen tyhjennystauon. Perille Cuencaan saavuimme aikataulun mukaan. Kaupungin keskustan tuntumassa meitä oli vastassa lounasravintolamme tarjoilija, joka ohjasi ensin bussimme lähemmäs ravintolaa ja sitten vielä meidät kulkueena itse ravintolaan. Alkuruoaksi oli tonnikalasalaatti, pääruokana leivitettyä kananrintaa perunoilla ja jälkiruokana ohukkaita suklaakastikkeella. Vapaa-aikaakin jäi sen verran, että pääosa ryhmistä ehti käydä ihastelemassa Cuencan Unescon maailmanperintökohteen 'riippuvia taloja'.

Matka Valenciaan sujui mukavasti eikä matkalla ollut ruuhkia. Matkan aikana selvittelin vielä Joanin (Llucin-lapsikuoron kollegani) kiertueen tulevaa ohjelmaa Mallorcan osalta. Asiat alkavat pikkuhiljaa asettumaan paikoilleen, mutta toki jotakin säätöä on vielä tehtävä. Saavuimme yhden pysähdyksen taktiikalla hieman etuajassa Valenciaan. Hotellimme taso yllätti pojat positiivisesti ainakin ensikommenteista päätellen. Pikaisen huonejaon ja taloksi asettumisen jälkeen ohjelmassa olikin taas ruokailu. Tällä kertaa alkuruoaksi tarjottiin kylmää cazpacho-keittoa lihasiivuilla höystettynä, pääruoaksi paistettua kanaa ja jälkkäriksi hedelmäsalaattia ja jäätelöä. Ruokailun jälkeen jäi vielä hetki aikaa ennen hiljaisuutta. Osa käytti sen katsomalla telkkaria huoneissaan ja osa tutustuessaan hotellin käytäviin.

Rauha laskeutui pikkuhiljaa majapaikkaamme ja me aikuisetkin saatoimme siirtyä yöpuulle.

Buenas Noches!

MATKAPÄIVÄ 5 - ti 14.6.2016

Aamu Valenciassa valkeni aurinkoisena ja lämpöisenä. Osalla pojista oli varmaankin ollut pohtimista kaikissa huoneissa olevissa laitteissa (tv, ilmastointilaitte, tallelokero, vessan radio, bidee yms.), mutta ainakin kaikki löysivät tiensä aamiaispöytään, joten kukaan ei ollut kadonnut hotellin uumeniin.

Aamupäivän ohjelmaan kuului vierailu Oceanografic -aqaariumiin, jonne olimme CM-vanhempaintoimikunnan suosiollisella avustuksella hankkineet pääsyliput jo ennakkoon. Itse paikka löytyi helposti, mutta vaikeampaa oli löytää lipputoimisto, josta ennakkoon varatut liput saattoi noutaa. Pienen salapoliisityön jälkeen löysin oikean tiskin ja sainkin valmiiksi tulostetut liput haltuuni.

Pian lähes 70-päinen joukkomme oli hävinnyt ryhmänjohtajien johdolla Valencian taiteiden ja tieteiden kaupungissa (La Ciudad de las Artes y de las Ciencias) sijaitsevan Oceanograficin uumeniin tutustumaan niin tropiikin kuin jäämeren elämistöön sekä mm. krokotiileihin ja erilaisiin hailajeihin. Osa löysi tiensä myös alueen delfinarioon, jossa saimme seurata parikymmenen minuutin mittaista delfiininäytöstä.

Aqaariumvierailun jälkeen suuntasimme lounaalle Fres Co -nimiseen buffetravintolaan, jossa saimme nauttia monipuolisen buffettyyppisen aterian salaattipöytineen, pääruokineen (pasta, pizzoja, paellaa yms.) ja jälkiruokineen (softista, kakkuja, kahvia yms.). Hyvin tuntui ruoka maittavan kasvaville pojille.

Ruokailun jälkeen kurvasimme takaisin hotellille, jossa kuorolaiset siirtyivät päivälevolle = siesta. Muutamilla herroilla tuntui olevan jo kiire kotiin, kun he rikkoivat matkasääntöjä palloilemalla hotellin käytävillä hiljaisuuden aikana. Saa nähdä lähteekö joku maitokoneella takaisin kotiin jo lähipäivinä.

Itse käytin lepohetken päivittämällä edellispäivän matkablogia sekä junailemalla vielä niin Montserratin kuin Mallorcankin vierailuja.

Siestan jälkeen oli vuorossa lähtö konserttiharjoitukseen Valencian vanhaan keskustaan, jossa illan konsertti-kirkkomme sijaitsee. Olin ollut yhteydessä konserttiagenttimme Josun kanssa iltapäivällä ja tsekannut, että kaikki aikataulut ja kuviot ovat kunnossa. Urkurimme Markus oli mennyt jo päivällä kokeilemaan kirkkoon vuokrattua urkua äänentoistoiheen ja oli taas treenaamassa kun saavuimme kirkolle. Kirkon akustiikka osoittautui varsin soveltuvaksi poikakuorolle ja urkukin toimi kohtuullisen hyvin. Pahimmat karstat lähtivät poikien äänihuulista, kun kuoro lämmitteli äänijänteitään.

Reilun tunnin harjoittelun jälkeen suunnattiin takaisin hotellille välipalalle ja vaatteiden vaihtoon. Pojat saivat huoneisiinsa mukaan välipalapaketin, joka oli tarkoitus nauttia vaatteiden vaihton lomassa omassa huoneessa. Heta ja Petri jakelivat pusseja ala-aulassa kun itse saavuin sisälle hotellin ala-aulaan. Samalla hetkellä jostakin hotellin uumenista kuului kauhea pamahdus, valitettavasti sieltä suunnalta, missä oli meidän ukkojamme jonottamassa hisseille. Kävelin pikaisesti paikalle ja havaitsin aulan lattialla röykkiöittäin lasinpalasia. Selvisi, että pari kuorolaista olivat hieman tönineet toisiaan hissijonossa, jolloin toinen veikkonen oli horjahtanut hissien lähistöllä olleen sohvaryhmän vieressä pöydällä olleen designvalaisimen päälle, joka sitten oli tippunut pöydältä ja hajonnut tuhansiksi palasiksi. Itse arvioin valaisimen arvoksi n. 1.000,00 euroa, mutta myöhemmin selvisi, että sen arvo on n. 1.800,00 euroa.

Poikien onneksi meidän matkavakuutukseemme kuuluu matkavastuuvakuutus, joka todennäköisesti korvaa aiheutetun vahingon. Toki vakuutuksessa on omavastuu, mutta se on vain n. 200 euroa. Toivotaan, että tämä vahinko menee vakuutuksen piikkiin.

Välipalan ja asujen vaihdon jälkeen palasimme takaisin kirkolle konserttia varten. Yleisöä oli jo paikalla kun saavuimme paikalle ja heitä virtasi paikalle koko ajan lisää. Loppujen lopuksi kirkon täytti n. 200 kuulijaa. Tänään pääosan ohjelmistosta täytti pitkät teokset; ensimmäisellä puoliskolla Mäntyjärven Canticum Calamitatis Maritimae ja toisella Bachin Singet dem Herrn-motetti ja Mäntyjärven CCCX. Konsertin päätteeksi yleisö puhkesi taas seisoviin suosionsoihtuksiin ja Hannu palkitsi heidät kahdella ylimääräisellä, Panis angelicus ja Bogoroditse devo. Myös paikalla ollut Suomen kunniakonsuli Marcelino Alamar Llinás puolisoineen kävi kiittämässä Hannua upeasta konsertista.

Kävin itse keikan aikana selvittämässä suorimman tien bussin odotuspaikkaan ja niinpä löysimme kulkupelimme ja Josen melko näppärästi keikan päätyttyä. Myös Valencian ja Barcelonan konsertit järjestäneen Perform in Spain -agentuurin Josu liittyi seuraamme ja hän kehui kuoron taiteellista tasoa todeten, että hän on urallaan kuullut monia kuoroja, mutta ei mitään näin hyvää.

Hotellilla meitä odotti vielä kolmen ruokalajin illallinen, joka tällä kertaa sisälsi kanasalaatin, Paella a Bandaa sekä brownien jälkiruoaksi. Hyvin tuntui pojille maistuvan ruoka vaikka kello lähentelikin jo puolta yötä kun päättelimme illallistamme.

Huomenna matka jatkuu kohti Barcelonaa....

Buenas Noches!

MATKAPÄIVÄ 6 - ke 15.6.2016

Aamu Valenciassa valkeni aurinkoisena ja lämpimänä, kuinkas muuten. Edessä oli siis lähtö kohti uusia seikkailuja Barcelonassa. Sitä ennen kuitenkin nautittiin monipuolinen aamiainen hotellin ravintolassa, jossa tänä aamuna olikin kongressivieraista johtuvaa tungosta. Kello 9.15 tarkastuspartiot alkoivat käydä huoneita läpi ja antamassa lähtölupia ja reilun puolen tunnin päästä kaikki olivatkin löytäneet tiensä kiertuebussiimme, jonka Jose Luis oli kurvannut hotellin edustalle hyvissä ajoin. Kävin vielä itse lyhyen neuvottelun hotellin johtajan kanssa edellispäivän valaisintapaturmasta, mutta muuten heillä ei ollut valittamista meidän oleskelustamme.

Pääsimme lähtemään aikataulun mukaan klo 10. Kolarista johtunut ruuhka hieman hidasti meidän kulkuamme alkumatkasta, mutta muuten matka eteni mukavasti. Pidimme matkalla yhden lyhyen tyhjennystauon, koska kahden lisäpaikan johdosta bussissamme ei ole WC:tä.

Matkamme järjestelyistä osittain vastannut Saarikoski Travels oli tilannut meille lounaan Tarragonaan La Platja -nimiseen ravintolaan, jonka löytäminen osoittautuikin haasteelliseksi tehtäväksi, koska olimme saaneet sille kaksi lähes samankaltaista osoitetta ja lisäksi GoogleMaps -ohjelma ohjasi meitä vielä kolmanteen paikkaan. Noin puolentunnin etsinnän jälkeen löysimme perille ja siirryimme lounaspöytäan, jossa tarjolla oli alkusalaatin lisäksi kanapaellaa sekä jälkkäriksi jäätelöä.

Jäljellä oli vielä n. 100 kilometrin mittainen matka Barcelonaan, jonka aikana pidimme siestan. Perille Barcelonan Gran Via Fira -hotelliin saavuimme n. 30 minuuttia myöhässä aikataulusta. Hotelli oli valmistautunut hyvin saapumiseemme ja huonejako sujui sukkelasti. Ehdimme siis mainiosti asettua taloksi ennen lähtöä kohti Barcelonaa ja illan konserttia.

Eväspussit ja keikkakamat repuissaan matkalaiset suuntasivat kulkunsa kohti Basilica Santa Maria del Pi'tä, joka sijaitsee aivan Barcelonan vanhan kaupungin ytimessä nk. Barri Goticissa. Konserttiagentuurin Josu G. oli meitä vastassa Barcelonan Katedraalin edustalla olevalla aukiolla, josta kävelimme muutaman sokkeloisen korttelin läpi keikkapaikalle. Siellä Markus oli jo harjoittelemassa kirkon uruilla ja saimme heti kokea kirkon mainion akustiikan. Tunnin mittaisen treenauksen jälkeen oli evästauon aika sekä pukeutuminen.

Kello 20 paikallista aikaa kajahti ilmoille konsertin aloittanut G. Frescobaldin urkuteos, jonka jälkeen kuoro tuli kulkueena sisään laulaen da Viadanan Exsultate, justia. Varsinaisen konserttiosuuden aloitti da Palestrinan Kyrie, jota seurasivat Brucknerin Os justi sekä Mäntyjärven Canticum Calamitatis Maritimae, josta on tullut tämän kiertueen kestopuosikki. Markuksen Bach-soolon jälkeen kuoro siirtyi amerikkalaiseen musiikkiin esittäen Whitacren Saint-Chapellen. Konsertti päättyi Mäntsien toiseen kestopiikkiin CCCX:ään. Ja jälleen yleisö palkitsi kuoron seisovilla suosionosoituksilla.

Keikan jälkeen annoimme vielä kiertue-t-paidan sekä äänitteitä konserttiagentuurin Josulle, jonka jälkeen alkoi matka kohti majapaikkaamme. Siellä meitä odotti jo notkuva buffetpöytä, mutta ennen sitä annoimme vielä kiitoslahjamme kuljettajallemme Jose Luisille, tuttavallisemmin Super-Hessu, koska tänään oli hänen viimeinen työpäivänsä. Huomenna puikkoihin astuu Antonio. Toivottavasti hän on yhtä mukava tyyppi kuin Jose.

Illallisen jälkeen alkoi hiljaisuus hieman myöhennetyllä aikataululla klo 23.15. Aamulla suuntaamme kohti Montserratin luostaria ja uusia seikkailuja.

Buenas Noches!

MATKAPÄIVÄ 7 - to 16.6.2016

Aamu Barcelonassa valkeni aurinkoisena. Lämpöä ei onneksi ollut edellispäivien tyyliin, mutta suomalaisittain asteet olivat kohdallaan. Yö sujui kohtuullisen rauhallisesti eikä hotellissa tällä kertaa ollut designlamppeja, vaikka olikin neljällä tähdellä varustettu. Toki kokemuksemme mukaan nuo neljä tähteä oli saatu varmaankin n. 10 vuotta sitten, kun hotelli on avattu. Perusaamiaisen jälkeen oli vuorossa huonetarkastus ja uloskirjautuminen, joka sujui mallikkaasti. Tänä aamuna oli uusi bussi ja kuljettaja nimeltään Antonio, joka ohjasti meidät turvallisesti Montserratiin kiemuraisia vuoristoteitä pitkin. Upea näkymä avautui edessämme, kun kurvasimme Montserratin luostarin pihalle. Massiivinen rakennuskompleksi, jossa on basilika, luostari sekä Escolania de Montserrat -poikakuoron kuorokoulu, on rakennettu vuoren rinteeseen n. parin tuhannen metrin korkeuteen.

Meille oli vierailumme aluksi sovittu tutustumiskäynti Escolania de Montserratin kuorokouluun ja kollegani Padre Sergi d'Assis, jonka kanssa olin vierailusta sopinut, oli meitä vastassa sovittuun aikaan. Sergi toivotti meidät tervetulleiksi ja esitteli meille lyhyesti kuoron ja koulun toimintaa. Tutustuimme kiertokäynnillä kuorokoulun opetustiloihin sekä poikien majoitus- ja oleskelutiloihin. Kiertokäynnin päätteeksi saimme hieman refreshments, jonka jälkeen pidettiin lyhyt äänenavaus ja harjoitus.

Asujen vaihdon jälkeen siirryimme kulkueena Montserratin basilikaan kuuntelemaan ensin Escolania de Montserrat -poikakuoron laulamaa päivärukousta. Kirkko oli viimeistä sijaa myöten täynnä turisteja ja pyyhinvaeltajia, joita oli varmaankin reilusti toista tuhatta. Montserratin poikakuoro, jossa on tällä hetkellä 52 laulajaa on diskanttiääninen kuoro, joka lauloi oikein mallikkaasti.

Heidän esityksen päätteeksi Padre Sergi esitteli Cantiksen ja kertoi lyhyesti meistä. Kuorolaiset asettuivat kuorojärjestykseen basilikan alttarille ja pian kirkon holveissa kaikui Mäntyjärven Canticum Calamitatis Maritimae ja Piaae Cantiones Ave maris stella. Hienosti pojat hoitivat tämänkin keikan ja saatoimme tyytyväisinä poistua 15 minuuttia kestäneeltä keikalta kuorokoulun uumeniin, jossa vaihdoimme siviilit päälle.

Seuraavaksi oli vuorossa lounas, jonka olin tilannut paikalliseen Restaurant Montserratiin. Tarjolla oli kanakroketteja ja ranskalaisia sekä jälkkäriksi jäätelöä. Hyvin tuntui taas ruoka maittavan kasvaville nuorille. Vessakierroksen jälkeen olikin aika lähteä takaisin Barcelonaa. Matkalla heitimme pääprefekti Jamin lentokentälle, koska hänen oli palattava takaisin sorvin ääreen Helsinkiin. Hieman tiukille veti kuulemma ehtiminen koneeseen, mutta tekstarin mukaan hän oli saanut puhuttua itsensä koneeseen vaikka tsekkaus oli jo suljettu.

Barcelonassa pysähdyimme Placa Catalunyaalle, josta alkoi parituntinen ryhmävapaa-aika. Osa ryhmistä lähti kohti El Corte Ingles -tavarataloa osan suuntaessa kulkunsa kohti Barri Goticia. Me aikuiset suuntasimme kulkumme kahville Katedraaliuikiolle.

Kello 18 alkoi reilun parin tunnin mittainen suomalaisen oppaan johdolla tehty kiertojelu. Ehdimme nähdä ranta-alueen (Barceloneta), Sacrada Familia -kirkon, Olympiastadionin sekä Montjuicin kukkulan, jossa pysähdyimme hetkeksi ihailemaan näkymiä. Kierros päättyi puoli yhdeksän aikoihin satamaterminaliin, josta Tenacia -laivamme lähti.

Miesäänten purkaessa matkatavaroita bussin uumenista lähdimme Hetan kanssa terminaaliin hakemaan mairinnotkortteja. Ne olivatkin valmiiksi tulostettuina odottamassa meitä. Tarkistaessamme kortteja huomasimme, että hyttisjoittelu oli tehty vastoin ohjeitamme eli kuorolaiset oli sijoitettu hytteihin ilmeisesti

aakkosjärjestyksessä. Sehän ei meille oikein sopinut, joten teimme kortteihin tarvittavat muutokset, kun olimme saaneet tietää mikä numerosarja tarkoitti hyttinumeroa.

Siirtyminen laivaan tapahtui ryhmittäin. Vastassamme oli kuitenkin pitkä jono, joka oli turvatarkastusjono. Se osoittautui yksilinjaiseksi ja hitaaksi sellaiseksi. Itse tulin viimeisenä ja kun katsoin kelloa oli aikaa tuhrautunut lähes tunti. Heta oli mennyt laivaan ensimmäisten joukossa ja pian hän soittikin sieltä, että henkilökunta ei suostu luovuttamaan hyttiavaimia maihinnousukortteja vastaan, joissa oli käsin kirjoitettu hyttinumero. Terminaalien lähtöselvityksen henkilökunta kun oli unohtanut kertoa, että hyttinumero muodostuu useammasta eri numerosarjasta, joita kortista löytyi. Yrittäessäni selvittää, miksi meidän toimittamiamme hyttilistoja ei ollut noudatettu, laivan toimisto vyörytti syyn terminaalin henkilökunnan harteille. Kysyessäni, että ovatko he samaa firmaa sain myöntävän vastauksen, mutta kysyessäni että onko heillä käytössä sama varausjärjestelmä laivalla kuin terminaalissa sain vain olankohautuksen. Jälleen siis lisää aikaa kului ennenkuin kaikki saivat hyttinsä.

Tämä merkitsi sitä, että laivayhtiön meille varaama ruokailuaika 21.30 oli ohitettu jo n. tunti sitten. Saavuttuamme laivan eräänlaiseen buffetravintolaan löysimme kylläkin meille varatut pöydät, mutta rekkakuskiensa muodostama jono oli jo parinkymmenen metrin mittainen. Neuvoteltuani hovimestarin kanssa hän lupasi yrittää järjestää meille välin heti kun kaikki olisivat paikalla meidän ryhmästä. No tämäkään ei mennyt ihan niin kuin Strömsössä, mutta ennen pitkää lähempänä puolta yötä kaikki olivat saaneet ruokansa.

Välimerellinen maininki tuuditti meidät varsin mielenkiintoisen ensikokemuksen jälkeen Transmediterranean Tenacia -laivan hyteissä unten maille. Herätys oli jo klo 6, joten yöni ei ollut hirveän pitkä. Joitakin merisairaita oli lyhyen aikana ilmaantunut, mutta mitään suurempaa hämminkiä ei laivalla onneksi enää syntynyt. Perille Palmaan saavumme auringon jo noustua n. klo 7 aikoihin.

Buenas Noches!

MATKAPÄIVÄ 8 - pe 17.6.2016

Kokoonnuimme laivan neuvonnan edustalla, josta siirryimme autokannen kautta terminaaliin. Siellä meitä jo odottikin iloinen vastaanottajajoukko eli Escolania de Lluçin manageri Joan kumppaneineen. He ohjasivat meidät kahteen bussiin ja jaoimme joukon ryhmittäin kahteen osaan. Pian olimmekin jo matkalla kohti aamiaista, joka tarjottiin meille paikallisen Vermon ravintolassa.

Kello 9 aikoihin lähdimme kohti Palman keskustaa, jossa meitä odotti oppaanamme toiminut Miguel. Hän johdatti meidät Palman vanhan kaupungin katuja ja kujia pitkin eri nähtävyyksien kautta kuninkaalliseen palatsiin nimeltään Palau de l'Almudaina, jossa meille oli järjestetty kiertokäynti oppaan johdolla. Kolme varttia kestänyt vierailu vei meidät upeiden huoneiden ja tilojen läpi päättyen palatsin kappeliin, jossa kuoro lauloi Schützlin motetin 'Verleih uns Frieden'. Oikein mukava akustiikka oli tässäkin pyhätyössä.

Seuraava kohde oli Palman katedraali La Seu. Kuorolaiset istuutuivat kirkon penkkeihin ihmettelemään rakennuksen massiivisuutta ja mm. tilan korkeutta sekä kaikkia kauniita lasiornamenteja. Lyhyen harkinnan jälkeen päätimme tehdä flashmob-tyylisen tempauksen ja kävelimme kirkon alttarin edustalle laulamaan Brucknerin teoksen 'Os justi'. Kirkossa vaeltaneet turistit kerääntyivät joukoittain kuuntelemaan kuoron esitystä ja se keräsikin spontaanit aplodit heiltä.

Tyhjennystauon jälkeen matka jatkui busseille, joilla matkustimme keskustan lähellä sijaitsevaan Porti Pi - ostosparatiisiin. Jaoin ryhmänjohtajille ruokarahan ja kehotin heitä ruokkimaan ryhmänsä jäsenet parhaaksi katsomallaan tavalla kauppakeskuksen kuppiloissa sekä ajan salliessa tekemään shoppailujakin.

Kahden aikaan kokoonnuimme jälleen ja suunnaksi otettiin Mallorcan suurin vesipuisto nimeltään Aqualand. Pojat tuntuivat olevan innoissaan, olihan tämä ensimmäinen kerta kun pääsimme harrastamaan vesiuurheilua. Vietimme seuraavat kaksi tuntia siis vesipuistossa ja päätimme iltapäivähetken yhteiseen mehujäätelö-tarjoiluun. Palautteesta päätellen kaikki olivat viihtyneet.

Kello 17 bussimme kurvasivat kohti Incaa, jossa tapaisimme majoittajaperheet. Matka sujui joutuisasti ja saavuimme perille puoli tuntia etuajassa, joten jouduimme odottelemaan perheitä paikallisella bussiasemalla. Joan joukkoineen saapui paikalle n. klo 18.15 jolloin myös perheet olivat valmiina ottamaan suojattinsa hoiviinsa. Majoitus tapahtui melko sukkelaan ja pojat pääsivät 2-4 hengen joukoissa perheisiin. Yksi joukko pääsi majoittumaan jopa 10 hengen ryhmässä. Me aikuiset suuntasimme kulkumme Lluçin luostariin muutaman vanhimman miesäänen sekä kaikkien 9 kuoron matkalaukun kanssa. Emme ihan kaikki mahtuneet meille varattuihin kyyteihin vaan jouduimme turvautumaan yhteen lisätaksiin.

Matka Lluçin luostariin ei ollut pitkä, mutta koska kyseessä oli mutkainen vuoristotie, kesti matka reilut 20 minuuttia. Perillä me aikuiset majoituimme luostarin asuntolaan ja kuorolaiset isäntäkuoron asuntolan puolelle. Kokoonnuimme vielä illalla yhteiselle ilta-aterialle koko Lluçin luostariin majoitetun joukon kanssa, jonka jälkeen siirryimme luostarin rauhaan ja yöpuulle.

Buenas Noches!

Ke 22.6.2016

Kun nyt jatkan tätä blogin kirjoitusta on kuoro onnellisesti takaisin kotimaassa ja viimeinen perheisiin jako on suoritettu onnistuneesti Hki-Vantaa lentokentällä. Heta siis johdatti joukkomme turvallisesti Palman lentokentältä kotiin minun jäädessäni viettämään lomaa perheeni kanssa tänne Mallorcalle.

MATKAPÄIVÄ 9 - la 18.6.2016

Aamu Lluçissa valkeni pilvisenä ja hieman sateisena. Lämpökään ei ollut paljoa yli 15 astetta. Sinänsä harvinainen säätila tähän aikaan vuodesta Mallorcalla.

Kuorolaiset viettivät lauantapäivän perheidensä kanssa meidän aikuisten viettäessä osittaista vapaapäivää Santuari de Lluçissa. Tutustuimme alueen nähtävyyksiin ja keräsimme voimia tuleviin haasteisiin. Myös täällä Mallorcalla asioiden ennakkovalmistelut ovat olleet hieman haastavia, mutta kaikki tuntuu kuitenkin järjestyvän.

Luostarin ravintolassa nautitun maittavan lounaan jälkeen me aikuiset muutaman miesäänen kanssa saimme kyydin Palmaan isäntien tilaamilla takseilla. Minun taksini toimi letkan johtoautona ja kovaa vauhtia kurvailimme vuoristoteitä pitkin kohti Palmaa johtavaa moottoritietä. Kuljettajat pitivät matkan aikana yhteyttä toisiinsa radiopuhelimien välityksellä ja heillä tuntui olevan selvä käsitys siitä, mihin oltiin menossa. Kun sitten kuljettajamme mukaan saavuimme perille Iglesia de Santa Gaietaan olimmekin Palman keskustan ulkopuolella olevan Santa Gaieta -nimisen koulun edustalla. Yritin selittää kuskille, että meidän pitäisi nyt olla Palman vanhan kaupungin keskellä olevan Iglesian edustalla eikä laitakaupungilla. Googletin käynnykälläni kirkon tarkan osoitteen ja syötin sen GoogleMapsiin ja annoin puhelimeni kuljettajalle, joka suunnisti sen avulla kirkolle.

Kaikki kuoroperheetkään eivät olleet löytäneet tätä iglesiaa ja osa saapui harjoitukseen jopa puoli tuntia myöhässä. Santa Gaieta tai toiselta nimeltään San Cayetano sijaitsi aivan Palman vanhan keskustan ytimessä. Kirkkosalista noin kolmannes oli pyhitetty eräänlaiselle sinisävyiselle taideinstallaatiolle vilkkuvaloineen. Yllättävän vähän oli perheiden kanssa vietetty päivä veroittanut poikien äänivarantoja. Harjoitus sujui alkuherättelyn jälkeen varsin mallikkaasti tässä melko kuivan akustiikan omaavassa pyhätössä.

Harjoituksen jälkeen oli vuorossa picnic-välipala kävelymatkan päässä Palau d'Almudainan viereisessä puistossa. Tarjolla oli täytettyjä patonkeja, kinkkujuustovoileipiä, kakkuja, banaaneja sekä juotavaa. Hyvin tuntui välipala maistuvan kaikille palmupuiden katveessa Palman lauantai alkuillan meno seuratussa.

Konsertti alkoikin hieman yllättäen ennakkotiedoista poiketen jo klo 20 (alunperin 20.30), joten meille tuli loppujen lopuksi hieman kiire vaatteiden vaihdon kanssa. Cantiksen tyyliin homma saatiin kuitenkin hoidettua aikataulussa, hieman toki espanjalaisten järjestelykuvioille naureskellen.

Kirkko täyttyi taas viimeistä sijaa myöten. Isäntäkuoro Escolania de Lluç avasi tämän Baleaarien saarten autististen lasten hyväksi pidetyn konsertin laulaen mm. osia G. Fauren Requiemistä ihan mallikkaasti. Cantis puolestaan tyytyi esittelemään laajasta repertuaaristaan mm. Bachia, Bruckeria ja Mäntyjärveä. Reilu tunnin mittainen keikka päättyi valtaviin suosionosoituksiin ja Hannu palkitsi yleisön yhdellä ylimääräisellä.

Konsertin jälkeen kuorolaiset suuntasivat perheidensä kanssa eri puolille Mallorcan saarta. Meille aikuisille oli järjestetty paluukyyti Lluçin luostariin myös kuorovanhempien autoilla. Matkalla poikkesimme vielä iltapalalle Selvan kaupunkiin, jossa saimme nauttia paikallisia herkkuja kuten lampaankyljyksiä, perunakroketteja, pikkumustekaloja ja härän sisäfilettä sekä lajitelman paikallisia herkkujälkiruokia. Puolen yön tietämissä olimme perillä hiljaisessa luostarissamme.

Buenas Noches!

MATKAPÄIVÄ 10 - su 19.6.2016

Aamu Lluçissa valkeni aurinkoisena ja perinteisen vuoristoviileänä. Kukkokin kiekui jossakin lähistöllä. Tänään oli ohjelmassa messu ja konsertti Lluçin basilikassa. Perheet toivat kuorolaiset kello 10 Lluçiin, osa toki saapui espanjalaistyylisiin myöhässä, mutta joka tapauksessa kaikki tulivat paikalle. Varjoblogin toinen kirjoittaja Veikko V. oli lähtenyt aamulla kohti koti-Suomea ja Savonlinnan Oopperajuhlia, joten matkalaisia oli enää 60.

Cantis avusti klo 11 alkaneessa messussa ja lauloi osuutensa kirkon penkeistä alttaria kohden. Kirkko oli täytynyt viimeistä sijaa myöten täyteen niin paikallisia kuin turistejakin, joista pääjoukko tuntui olevan saksalaisia. Lluçissahan käy muuten yli miljoona turistia vuosittain katsastamassa paikan nähtävyydet, osa myös majoittuu luostarin hotellissa. Katolinen messu melko tuoksuvine suitsukkeineen sai varmaan monen cantislaisen pään pyörryksiin, mutta miesmenetyksiltä kuitenkin vältyttiin.

Messun jälkeen vuorossa oli vapaa-ajan ohjelmaa yhdessä isäntäkuoron kanssa. Ohjelmassa oli erilaisia pelejä, saviruukun hajottamista silmät sidottuina, pussihyppelyä sekä uimista. Hyvin tuntuivat pojat viihtyvän sekajoukkueissa ja aika kului kuin siivillä. Kello 14 aikoihin ohjelmassa piti olla lounas, mutta espanjalaiseen tyyliin aloittamaan päästiin puolisen tuntia myöhässä. Tämä taas aiheutti sen, että ruokailu piti hoitaa nopeasti,

koska ennen klo 15.30 alkavaa konserttia piti ehtiä harjoitella konsertin ohjelmistoa, joka tänään tulisi poikkeamaan aikaisemmista. Harjoituksen loppupuolella isäntäkuoron johtaja Ricardo tuli kysymään, että mikä sopisi meille konsertin aloitusajaksi ehdottaen samalla, että sosisiko klo 15.45. No, koska aloitusaika tuntui olevan joustava sovimme sen tapahtuvan klo 15.45.

Basilika täyttyi taas viimeistä sijaa myöten täyteen. Escolania de Lluc -kuoro aloitti konsertin ja ihan alkuun tapahtui heidän pian päättyvän kouluvuoden stipendien jako. Cantiksen ohjelmistossa oli tässä kiertueen päätöskonsertissa kattaus pääosin suomalaista musiikkia. Alkuun toki kuultiin mahtipontinen Parry I was glad, jonka jälkeen kirkon holvit soivat mm. Archadeltin Ave Marian, Rautavaaran Suomalaisen rukouskirjan sekä Mäntyjärven CCCX:n sävelillä. Ylimääräisenä kuultiin enteellisesti irlantilainen sävelmä An Irish Blessing, jossa todetaan mm. '... until we meet again'. Konsertti päättyi isäntien esittämiin kiitoksiin, jossa Hannulle ja minulle annettiin isäntäkuorolaista esittävä keraaminen patsas, jossa oli myös eräänlainen pilli. Kiitosten jälkeen siirryttiin vielä luostarin edustalla oleville portaille yhteiskuvaan.

Samassa tilanteessa luovutimme myös kiitoksena konserttien 'juontamisessa' ja monissa tulkkaustehtävissä kunnostautuneelle Pablo O:lle hänen suosikkijoukkueensa ja -pelaajansa Ronaldon (Real Madrid) pelipaita. Kiertueen viimeisenä 'virallisena' lauluna kuoro esitti vielä Finlandia-hymnin erityisesti paikalle saapuneelle suomalaisyleisölle. Ja vielä ylimääräisenä numerona vetivät kuoron miesäänit Happy togetherin marssiesaan kohti pukuhuonetta. Kohta olivatkin kaikki lähteneet luostarista perheidensä kanssa ja me aikuiset Johanin ja Jannen kanssa jäimme illastamaan luostarin ravintolaan sekä muistelemaan kiertueen kaikkia mielenkiintoisia käänteitä.

Buenas Noches!

MATKAPÄIVÄ 11 - ma 20.6.2016

Aamu Llucissa valkeni aurinkoisena ja totutun vilpoisena. Tänään oli vuorossa kiertueen toiseksi viimeinen päivä, joka oli ensimmäinen varsinainen lomailupäivä. Kello 9.15 oli meille luostarin asukkaille järjestetty autokyyti Puerto Pollenkaan, joka oli tämän aamun kokoontumispaikka. Suuntanamme oli tänään Formentorin beach, jonne matkattaisiin yhteysaluksella.

Kello 11 paatti starttasi kyydissä niin kaikki isäntäkuorolaiset kuin cantislaisetkin huoltojoukkoineen. Puolen tunnin matkan aikana saimme ihailla huikeita rantakallionäkymiä sekä sammutusharjoituksia tekevää vesitasolentoalusta.

Perillä Formentorissa siirryimme kävellen varsinaiselle beachille ja leiriydyimme rannan tuntumaan puiden katveeseen. Kuorolaiset kirmasivat innoissaan rannalle meidän aikuisten seuratussa tapahtumien kulkua turvallisen matkan päässä kahvilan terassilla. Parituntisen pulikoinnin jälkeen oli vuorossa lounashetki. Kuorolaiset nauttivat perheiden heille antamia eväitä meille aikuisille rahdattiin jostakin paikallista paellaa nimeltään Fieda (pastasta tehty versio). Jostakin rantapuistoon oli myös taitettu pöytiä ja tuoleja aikuisten ruokailua varten, joten saatoimme nauttia ruokamme asiallisesti pöytien ääressä.

Lounaan jälkeen kuorolaiset jatkoivat vielä pari tuntia uimista ja kansainvälistä kanssakäymistä. Llucin kuoron vanhimmat tytöt tuntuivat viihtyvän mainiosti meidän 15-16 vuotiaiden ukkojen lähettyvillä ja vilkasta keskustelua käytiin niin Pablon tulkkauksella kuin englanniksikin. Kello 16 aikoihin keräsimme joukkomme kasaan ja siirryimme kulkueena laivalaiturille odottelemaan paluukyytejä. Itse livahdin hetkeksi rantapuotiin etsimään sopivia muistolahjoja kiertuehenkilökunnallemme. Valikoima ei ollut valtavan laaja, mutta jotain kivaa löytyi kaikille.

Puoli viiden aikaan alkoi matka kohti Puerto Pollencaa. Perillä oli jo odottamassa pääjoukko perheitä ja pojat lähtivät viettämään viimeistä iltaa perheidensä kanssa. Meidät aikuiset kyyditettiin takaisin luostariin, jossa meitä odotti pakkaaminen sekä viimeinen yhteinen illallinen luostarin ravintolassa. Illallisen päätteeksi kiitin kaikkia henkilökunnan jäseniä onnistuneesta kiertueesta ja annoin heille Formentorin puodista hankkimani lahjat. Yllätyksekseni myös muu henkilökunta oli hankkinut minulle kiitoslahjan. Tyylikkään hihattoman yhtä numeroa liian pienen t-paidan, jossa oli Mallorcan tunnuseläimen liskon kuva:) Muisteltuamme vielä hetken kiertueen käänteitä ja espanjalaisten aikatauluja siirryimme suorittamaan viimeisiä pakkaamisia. Aamulla nimittäin kuljetus kentälle lähtisi klo 7.15.

Buenas Noches!

MATKAPÄIVÄ 12 - ti 21.6.2016

Aamu Llucissa valkeni taas aurinkoisena. Kello 6 oli vielä melko hiljaista, vain kukko taisi pari kertaa kiekaista jossakin. Aamiainen oli tänään hoidettu picnicversiona, jotka saimme mukaamme illallisen jälkeen. Hyvissä ajoin ennen meille annettua lähtöaikaa kaikki luostarin asukkaat olivat valmiina lähtöön. Jälleen saimme tutustua espanjalaiseen aikatauluun, kun meitä kuljettamaan saapuneet kuorovanhemmat kurvasivat paikalle vasta klo 7.30. Lyhyen pakkausoperation jälkeen suuntasimme matkamme kohti Incaan, mikä toimi tänään kokoontumispaikkana.

Incan asemalla olivatkin jo kaikki paikalla ja bussit oli pakattu, kun saavuimme perille. Kiitimme vielä virallisesti isäntäkuoromme edustajia Joania ja Ricardoa ennenkuin matkamme kohti Palman lentokenttää alkoi.

Kentälle saavuimme n. klo 9.15 eli hyvissä ajoin ennen klo 12.50 lähtevää lentoa. Miesäänten tyhjentäessä matkalaukkuja bussin uumenista lähdin selvittämään terminaalista Norwegianin lähtöselvitystiskejä. Olemattomista opasteista huolimatta löysin pienen kiertelyn jälkeen tiskit terminaalin toisesta päädyistä ihan sieltä viimeisestä nurkasta. Palasin takaisin kuorolaisten luokse ja pidin viimeisen briiffin ryhmänjohtajille kertoen mm. lähtöselvityksestä ja turvatarkastuksesta sekä perheiltä saatujen eväiden nauttimisaikatauluista. Kerroin myös, että tästä eteenpäin matkanjohtajan tehtävät ottaa haltuunsa Heta, joka johdattaa kuorolaiset takaisin koti-Suomeen, koska itse jään viikoksi lomalle perheeni kanssa Mallorcalle. Kiitin vielä kaikkia ryhmäjohtajia ansiokkaasta toiminnasta ja toivotin heille hyvää kotimatkaa ja kesälomaa.

Ryhmiä häipyessä kohti turvatarkastusta jäin vielä hetkeksi Sten S:n, jonka sisko oli tulossa häntä noutamaan, kanssa terminaaliin odottelemaan. Sain vielä Hetalta soiton, että yksi kuorolaisista oli jo ehtinyt kadottaa boarding cardinsa lentokentän uumeniin. Sovimme, että Heta ottaa yhteyttä suoraan lähtöportille ja selvittää tilanteen heidän kanssaan. Sain vielä klo 18 nurkilla kuittauksen tohtori Piikiltä, että kuoro on saapunut turvallisesti perille Hki-Vantaan lentokentälle ja n. klo 19 Petriltä kuittauksen, että kaikki kuoron matkalaukut ovat onnellisesti Meritullissa.

Saatoin siis huoahata ja suunnata matkani asuntomme poolille. Lähes vuoden mittainen projekti ja 1,5 viikkoinen kiertue oli näin paketissa. Ensi viikolla on vielä edessä loppuselvitysten teko ja kuoron matkalaukkujen purkaminen. Sen jälkeen voi sitten siirtyä vähän pidemmälle kesälomalle.

Kiitos kaikille blogini seuraajille kiinnostuksesta sekä matkakuorolaisille ja -aikuisille onnistuneesta kiertueesta!

Muchos Gracias & Nos vemos en el campamento de verano! (lähde: Google kääntäjä)

Jukka-Pekka Mäki-Luopa, matkanjohtaja

XII KANNATUSYHDISTYS

Kuoron kannatusyhdistyksen hallitukseen kuuluivat kevätkokoukseen 31.3.2016 asti Petri Saavalainen puheenjohtajana, Kari Toikkanen (varapuheenjohtaja), Sanna-Maarit Hakkarainen, Timo Kuisma, Seppo Murto, Pirkko-Leena Otonkoski, Miikka Peltomaa ja Anni-Mari Perkkiö .

Kevätkokouksesta lähtien hallitukseen kuuluivat Sanna-Maarit Hakkarainen, Esa Krautsuk, Seppo Murto, Pirkko-Leena Otonkoski, Miikka Peltomaa, Minna Törrönen, Petri Saavalainen ja Kari Toikkanen. Petri Saavalainen valittiin yhdistyksen puheenjohtajaksi ja Kari Toikkanen varapuheenjohtajaksi hallituksen järjestäytymiskokouksessa 12.5.2016.

Kokouksiin osallistuivat lisäksi kuoron taiteellinen johtaja Hannu Norjanen ja toiminnanjohtaja Jukka-Pekka Mäki-Luopa sekä tarvittaessa opettajien edustajat ja vanhempaintoimikunnan edustajat Esa ja Raija Krautsuk. Hallituksen kokousten sihteerinä toimi toimistosihteerinä Heta Kokkomäki.

Yhdistyksen tilitoimistona on toiminut Jaana Kuulamo Oy, tilintarkastajana Matti Koskinen (HT-tilintarkastaja) ja toiminnantarkastajana Janne Helekorpi sekä varalla Jukka Niemi ja Olli-Pekka Puputti.

Syyskokous pidettiin 10.11.2016. Hallitus kokoontui toimintakauden aikana viisi kertaa.

Yhdistyksellä oli vuonna 2016 230 jäsentä (tilanne 31.12.2016).

Yhdistys jakoi toimintakauden aikana seuraavat 50-100 € suuruiset stipendit kuorolaisille:

Johan Krogius	100 €	musiikillisista ansioista
Albert Sahlström	100 €	musiikillisista ansioista
Joonas Ruusula	100 €	ansiokkaasta prefektuurin hoitamisesta
Hiski Wallenius	100 €	ansiokkaasta prefektuurin hoitamisesta
Pablo Ounaskari	100 €	kuoron ulkopuolisiin musiikkiopintoihin
Jani Alanen	100 €	Vuoden kuorokaveri 2016 (uusi stipendi)
Sten Sillanpää	50 €	Kaisaniemen ala-asteen 6. luokan CM-stipendi
Jani Alanen	50 €	Kruununhaan ylä-asteen 9. luokan CM-stipendi

Yhdistyksen perimät maksut vuonna 2016:

- jäsenmaksu	30,-
- sisäänkirjoitusmaksu	21,- (ei ent.muskarilaiset tai Kaisaniemen oppilaat)
- koulutusryhmien lukukausimaksu	229,- (B1- ja B2-ryhmät)
	244,- (B2+MuVa)
	264,- (Koraali- ja Cappellakuoro)
- A-kuoron lukukausimaksu	149,- (sis. musiikkileirin koulutusmaksuosuuden)
- A-kuorolaisten kaavunhoitomaksu	5,-/lukukausi

- CM-musiikkileikkikoulun lukukausimaksu	144,- (15 krt/lukukausi)
- pianonsoitonopetus	278,-/30 min (15 krt/lukukausi)
- yksinlaulunopetus	-
- Musiikin perusteiden tasokurssi 2 (MuPe2)	100,-/lukukausi
- Musiikin perusteiden tasokurssi 3 (MuPe3)	100,-/lukukausi
- Yleinen musiikkitieto (YMT)	100,-/lukukausi
- Materiaalipaketti	13,- (uusilta kuorolaisilta perittävä maksu)

Sisaralennukset: 1. sisaruksista maksaa 100 %, 2. -15 %; myönnetään vain kuoron ryhmäopetuksesta (ei myönnetä muskarista tai solistisesta opetuksesta)

XIII APURAHAT, AVUSTUKSET JA YHTEISTYÖKUMPPANIT

Toimintavuoden aikana yhdistykselle myönnettiin seuraavat apurahat ja avustukset:

myöntäjä	€-määrä	kohde
Helsingin seurakuntayhtymä	66 000,-	CM-poikakuoron toimintaan
Helsingin seurakuntayhtymä	96 105,-	CM-kannatusyhdistys ry:n vuokra-avustus
Helsingin kaupunki	29 300,-	CM-musiikkiopiston taiteen perusopetukseen
Taiteen edistämiskeskus	25 000,-	CM-poikakuoron konserttitoimintaan
Helsingin tuomiokirkkoseurakunta	3 500,-	CM-poikakuoron toimintaan
Espoon seurakuntayhtymä	3 000,-	CM-poikakuoron toimintaan
Keski-Helsingin Diakoniasäätiö	7 000,-	vähävaraisten leirimaksuavustuksiin (stipendirahasto)
Musiikin Edistämissäätiö (ent. ESEK)	7 000,-	Konserttikiertue Espanjaan
Rolate Oy	2 000,-	CM-poikakuoron toimintaan
YHTEENSÄ	238 905,-	

Toimintavuoden aikana saatiin yhdistyksen stipendirahastoon muutamia rahalahjoituksia yksityishenkilöiltä.

Joulukuussa 2016 lanseerasi Kansan Sivistysrahasto uuden KULTTUURILAHJA-hankkeen, johon he pyysivät Cantores Minores -kuoron yhdeksi pilottihankkeeksi. Kohteeksi valittiin kuoron 65-vuotisjuhlakiertue ja tavoitteeksi asetettiin 12 000,00 e. Kampanja kestää 15.3.2017 asti ja Kansan Sivistysrahasto lahjoittaa jokaista hankkeelle annettua euroa kohtaan 0,20 euron lisäavustuksen.

Markkinointiyhteistyötä tehtiin seuraavien yritysten ja yhteisöjen kanssa: Audico Systems Oy/Broadway Finland Oy, CapMan Oyj, Fazer Group, Helsingin Sanomat, Innofactor Software Oy, Kupari Solutions, MTG-Meltron Oy/OMS, Nets Finland Oy, Radio Classic, Radisson Blu Plaza, SEB, Ventoniemi Oy, Xerox Oy.

XIV VUOSI- JA KUNNIAMERKIT, H. HOFMANN -MITALI, MUUT HUOMIONOSOITUKSET

Kuoron vuosimerkit (1, 5, 10 ja 15 v.) jaettiin perinteisesti kuoron kevät- ja joulujuhlien yhteydessä.

Lisäksi muistettiin seuraavia henkilöitä ja yhteisöjä (aikajärjestys):

Dresdenin Kreuzkuoro	800 v.
Stadtsingechor zu Halle	900 v.
Tuomaskanttori Gotthold Schwarz	uusi Tuomaskanttori ja Tuomaskuoron taiteellinen johtaja
Tom Löfstedt	60 v.

XV KUOROPOIKAPATSAS

60-vuotisjuhlavuoden kunniaksi vuonna 2012 kuvanveistäjä, CM-alumni Juha Hälikältä tilattua pronssista *Kuoropoika* -patsasta, joka on kuoron korkein kunnianosoitus, ei jaettu toimintavuonna.

XVI ALUMNITOIMIKUNTA

Jäsenet

Kari Toikkanen, puheenjohtaja, Jukka-Pekka Mäki-Luopa, Hannu Norjanen

Toiminta

Alumnitoimikunta on hallituksen 1.2.2006 perustama toimikunta, jonka tehtävänä on suunnitella CM Alumnikuoron ohessa tapahtuvaa yhdistyksen alumnitoimintaa. Työryhmä on raportoinut toiminnastaan säännöllisesti yhdistyksen hallitusta.

XVII HALLINNON JA TALouden TYÖRYHMÄ

Jäsenet

Petri Saavalainen, puheenjohtaja, Janne Helekorpi, Kari Toikkanen, Jukka-Pekka Mäki-Luopa

Toiminta

Hallinnon ja talouden työryhmä on hallituksen 3.3.2011 perustama toimikunta, jonka tehtävänä on suunnitella yhdistyksen hallinnon ja talouden rakenteita. Työryhmä valmisteli vuonna 2012 hallitukselle mallin uudesta

organisaatiosta sekä esityksen kuoron eri toimielinten väliseksi työnjaoksi. Myös työntekijöiden työsopimukset päivitettiin ja yhdenmukaistettiin siten, että palkanmaksuperusteet harmonisoitiin sekä erilaiset kannustinlisien säännöt kirjattiin osaksi työsopimuksia. Tämän lisäksi työryhmä teki ehdotuksen ja työkalun yhdistyksen kassavirran ennustamiseksi ja raportoinniksi toimivan johdon käyttöön.

Työryhmä on kokoontunut vuoden aikana tarvittaessa ja raportoinut toiminnastaan säännöllisesti yhdistyksen hallitusta.

XVIII CM-VANHEMMAT (VANHEMPAINTOIMIKUNTA)

Vetäjät

Rahastonhoitaja: Petri Aalto

Kaapuvanhemmat: Liisa ja Timo Kuisma sekä syksyllä Tiina Kivi ja Minna Akkanen

Kanttiinivastuu: Raija ja Esa Krautsuk

Ruokailu- ja kirkkokahvitusvastaavat, muut kuoromuonitukset sekä Café Kryptan vastuuhenkilöt:

Raija ja Esa Krautsuk

Meritullin kanttiini

CM-vanhempien yksi tärkeimmistä tehtävistä vuonna 2016 on ollut kanttiininpito kuoron harjoitustauoilla Meritullin harjoitustiloissa. Kanttiini toimi Meritullin 3.kerroksessa. Vuoden 2016 keväästä lähtien kanttiini oli auki muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta maanantaista torstaihin.

Kanttiinin hinnoittelua tarkistettiin alaspäin, koska suurin osa pojista oli siirtynyt tekemään välipalaostokset Alepasta. Kanttiinin tuotiin tarjolle 1€, 1,50 € ja 2€ settejä leipien kokoluokan mukaan, jotta valinta olisi helpompaa. Viikoittain pidettiin eri teemoja, jolloin oli tarjolla eri vaihtoehtoja. Kevään ja syksyn aikana tarjolla oli esim. moniviljaleipää, sämpylöitä, patonkeja, reissumiehiä, uunileipiä, sandwichejä, pizzaleipiä, oliivileipiä, pizzaa, pannukakkuja, suklaakakua, mansikkakakua, mokkapaloja, omenapiirakkaa, berliininmunkkeja, hot dogeja, nakkimukeja sekä erilaatuisia keksejä. Osa leivistä ja leivonnaisista saatiin eri vanhemmilta lahjoituksena. Syksyllä Kanttiinissa otettiin käyttöön 10€ välipalakortti, jonka voi ostaa etukäteen Kanttiinista. Samalla luovuttiin aiemmin pidetystä velkavihosta. Välipalakortin käyttöönotto lisäsi Kanttiinin myyntiä entuudestaan.

Vakituisia kanttiinin pitäjiä on ollut kaikkiaan noin 15 vanhempaa tai muita sukulaisia. Keskiviikko-harjoituksissa vanhempia on ollut mukana eniten, mutta muut harjoituspäivät ovat olleet vain muutaman vanhemman varassa. Osa perheistä oli kanttiinin pidossa viikoittain, jotkut useamman kerran viikossa. Kanttiinin toimintaan on päässyt tutustumaan aina kun kanttiini on ollut auki.

Elintarvikehankinnoissa käytettiin pääsääntöisesti Lidliä ja Heinon Tukkua. S-ryhmän halpuuttaessa hintoja, ostoksien teko siirrettiin Itäkeskuksen Prismaan. Hankinnat tehtiin pääsääntöisesti keskitetysti maanantaisin koko viikolle. Näin ostoksien hinnoista pystyttiin säästämään 30-40%. Syksyllä Kanttiinin hankittiin myös mm. 5 seisomapöytää, joulukoristeita, GN-vuokia, tarjoiluastioita, tarjoiluottimia, termoskannut, veitsiä, saksia ja leikkuulautoja.

Ruokailut

Toisena tärkeänä toimintamuotona CM-vanhemmilla on ollut ruokailujen järjestäminen pitkien harjoitusten yhteydessä, orkesteriharjoituksissa sekä levytyskuoron pitkissä harjoituksissa ja levytysten aikana. Ruokailu on ollut pojille maksutonta. Ruokailuiden raaka-ainehankintoihin keväällä on käytetty pääasiassa Heinon tukkua. Syyskaudella hankinnat tehtiin Lidlistä ja Heinon tukusta. Vuoden 2016 aikana ruokailuja järjestettiin kevätkaudella 6 kertaa ja syyskaudella 9 kertaa.

Taidenäyttely 3.-21.8.2016 ja kesäkahvila Café Krypta Tuomiokirkon Kryptassa 15.8.-4.9.2016

CM-vanhemmat toimivat Repin-instituutin taidenäyttelyvalvojina ja pitivät ajalla 15.8.-4.9.2016 kesäkahvilaa Tuomiokirkon Kryptassa. Kuorolaisten vanhemmat toimittivat kahvilaan tuoreita leivonnaisia ja/tai tulivat kahvilaan kahvilatyöntekijöiksi. Ilmoittautuminen työvuoroihin hoidettiin netti-ilmoittautumisena (Doodle). Cafe Krypta hoidettiin kokonaisuudessaan CM-vanhempien voimin.

Kuoron kahvilaviikoille osui myös Taiteiden Yö -tapahtuma torstaina 25.8., joka keräsi paljon kahvilavieraita. Tarjolla oli perinteisen kahvin ja pullan lisäksi myös kasvissosekeittoa patongin kanssa. CM-vanhemmat anoivat Tuomiokirkkoseurakunnalta lupaa saada pitää Taiteiden yön –ulkokahvilaa kirkon ylätasanteella. Lupa saatiin ja ylätasanteella myytiin kahvin, teen ja tuoreen pullan lisäksi makkaroita ja lettuja suoraan grillistä. Ulkomyynti oli jälleen suuri menestys.

Kahvilaviikkojen järjestelyihin osallistui noin 20 CM-perhettä. Myynnissä oli myös erilaista kuoromateriaalia esim. äänitteitä. Kesäkahvilan tuotto on tärkeä: tuotoilla kustannetaan mm. poikien harjoitusruokailuiden raaka-ainehankinnat, avustetaan kaapuhankinnoissa sekä osallistutaan kuoromatkojen eväs-/juoma-vesihankintojen kustannuksiin. Vuonna 2016 CM-vanhemmat maksoivat myös kuoron talvi- ja kesäleirin leirihuoltajien leirimaksujen kustannukset. Cantis-viikkojen aikainen kesäkahvila Cafe Krypta sai sosiaalisessa mediassa erittäin hyvät arvostelut tarjoiluista sekä ystävällisestä palveluasenteestaan.

Puvusto

Puvustoon kuuluu sekä koulutusryhmien esiintymisasut että A-kuoron kaavut ja kansallispuvut. Kaavusta maksettava panti oli 100 euroa. Sen lisäksi laskutettiin A-kuorolaisilta lukukausimaksun yhteydessä 5 euron suuruinen kaapujen hoitomaksu. Vuoden aikana kaapurekisteriä ja tähän liittyvää seurantaa on edelleen kehitetty.

Puvustosta vastasivat Liisa ja Timo Kuisma sekä syksyllä Tiina Kivi ja Minna Akkanen.

Messukumppanuus

CM-vanhemmat osallistuivat Tuomiokirkossa ns. messukumppanina kirkkokahvien järjestämiseen ja messun avustamiseen mm. tekstinluku ja kolehdin keräys. Tällöin myös koulutusryhmien kuoro tai A-kuoro on esiintynyt messussa. Keväällä vanhemmat toivat jonkin verran leivonnaisia kirkkokahvien tarjoiluiksi, mutta myös raakapakasteita ja valmista pullapitkoa tarjottiin kirkkovieraille. Syyskaudella tarjottavat tehtiin joko itse tai Prismasta tilattiin Pullava-pullapitkoa. Kahvitarjoilussa siirryttiin hygieniasyistä tarjoilemaan tarjottavat henkilökohtaisesti lautaselle, samalla tarjoilu ja kävijämäärät ovat nousseet. Henkilökohtaisen kahvitarjoilun lisäksi, lisäkahvikupilliset on käyty tarjoilemassa pöydissä kiertäen. Henkilökohtaisesta tarjoilusta sekä ystävällisestä palvelusta on kirkkovierailta saatu positiivista palautetta. Kirkkokahvien järjestelyihin on osallistunut n. 20 perhettä. Kirkkokahveista on saatu tuottoa vapaaehtoisella kahvimaksulla. Vapaaehtoismaksuista saadut tuotot nousivat vuoden 2016 aikana.

Messukumppanina CM-vanhemmat toimivat kevätkaudella kuusi kertaa, joista kaksi kerta oli koulutusryhmien vastuulla. Syyskaudella CM-vanhemmat toimivat viisi kertaa, joista kaksi kerta oli koulutusryhmien vastuulla.

Muu toiminta

CM-vanhemmat järjestivät myös kuoron sekä CM-musiikkileikkikoululaisten kevät- ja joulujuhlien kahvitarjoilut. Joulujuhlien tarjoilut saatiin lahjoituksena Fazerilta.

Vanhempaintoimikunnan yhteyteen päätettiin perustaa Varainhankintaryhmä, jonka ensimmäinen tehtävä oli myydä joulukuusia nettitilauksien avulla. Joulukuusia saatiin myytyä n. 1.500,00 €:n edestä. CM-isä Antti Mero toimitti joulukuuset tuttavansa kautta ilman myyntiprovisiota.

Vanhempien osallistuminen

Kaikista kuoroperheistä arviolta noin 50 yksittäistä perhettä osallistui vuonna 2016 CM-vanhempien toimintaan jossakin muodossa. Määrä on noussut edellisiin vuosiin verrattuna. Koulutusryhmäläisten vanhemmat ovat olleet kasvavassa määrin mukana toiminnassa. Vuoden 2017 tavoitteeksi on asetettu ryhmävastaavien etsiminen ja vastuun jakaminen kuororyhmien ryhmävastaaville.

Esa Krautsuk

XIX YHTEISKUNTASUHTEIDEN NEUVOTTELUKUNTA

Cantores Minores -kannatusyhdistys ry:n hallitus perusti vuonna 2011 Yhteiskuntasuhteiden Neuvottelukunnan, jonka tarkoituksena on verkostoitumalla vahvistaa ja lisätä Cantores Minores –kuoron ja –musiikkiopiston toiminnan tuntemista ja arvostusta valtion, kunnan, kirkon, liike-elämän ja politiikan päätöksentekijöiden keskuudessa sekä näin mahdollistaa kuoron ja musiikkiopiston toimintaresurssien pitkäjänteinen kasvu ja jatkuva kehittäminen kuoron Visio 2022 –strategian tavoitteiden mukaisesti.

Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii Helsingin piispa Irja Askola ja sen jäsenenä on 27 yhteiskuntamme vaikuttajaa. Neuvottelukunta kokoontuu kaksi kertaa vuodessa pohtimaan Cantores Minores -kuoron toimintaa ja sen kehittämistä.

Vuoden aikana neuvottelukunta kokoontui kaksi kertaa.

21.4.2016 Neuvottelukunnan kahdeksas kokous pidettiin Helsingin seurakuntayhtymässä ja kutsujina olivat Pentti Miettinen, Jussi Muhonen ja Seppo Simola. Läsnä oli 16 henkeä: piispa Irja Askola, Raisa Cacciatore, Minerva Krohn, Pentti Miettinen, Jussi Muhonen, Mikael Pentikäinen, Matti Poutiainen, Tapani Ruokanen, Wille Rydman, Seppo Simola, Pertti Torstila ja Tom von Weymarn sekä CM-edustajat Hannu Norjanen, Jukka-Pekka Mäki-Luopa, Pirkko-Leena Otonkoski ja Kari Toikkanen.

Yhtymän kiinteistöjohtaja Kai Heinonen oli kutsuttu kokoukseen alustamaan aiheesta Helsingin seurakuntayhtymän tulevaisuuden tilastrategiasta sekä erityisesti Meritullin seurakuntatalon kohtalosta ja miten sen tulevaisuus vaikuttaa Cantores Minores –kuoron toimintaan. Seurakuntayhtymän kanta oli, että mahdollisen kuoron uuden toimitilan tuoman toimintaympäristön on oltava kuorolle selvästi parempi kuin nykyinen tilanne on. Hedelmällinen keskustelu kirkasti näkemyksiä molemmin puolin ja toivottavasti korostaa entisestään hyvää yhteistyötä.

Kuorokoulusuunnitelmien nykytilannetta alusti Wille Rydman, joka kertoi tammikuussa 2016 käydystä neuvonpidosta Helsingin Opetusviraston kanssa. Suurimpina haasteina tuntui olevan oppilaaksioton ongelmat sekä tasa-arvokysymykset ja tilakysymykset. Positiivista oli, että uusi opetustoimen johtaja Liisa Pohjolainen yritti selvästi löytää ratkaisuja, kun taas viraston linjajohtaja ja opetuspäällikkö keskittyivät enemmänkin etsimään keinoja suunnitelmien hankaloittamiseksi Asian tiimoilta käytiin vilkas keskustelu, jossa vilauteltiin taas yksityiskouluvaihtoehtoa.

29.9.2016 Neuvottelukunnan yhdeksäs kokous pidettiin Suomen Yrittäjien pääkonttorissa ja isäntänä toimi Suomen Yrittäjien toimitusjohtaja Mikael Pentikäinen. Läsnä oli 13 henkeä: piispa Irja Askola, Riku Asikainen, Tuija Brax, Raisa Cacciatore, Sakari Karjalainen, Mikael Pentikäinen, Tapani Ruokanen, Wille Rydman, Seppo Simola ja Tom von Weymarn sekä CM-edustajat Hannu Norjanen, Jukka-Pekka Mäki-Luopa ja Pirkko-Leena Otonkoski.

Kokouksen teemoina olivat markkinointiviestintä ja varainhankinta. CM-kuoron markkinointiviestintää hoitavan Saariaho Järvenpää Oy:n toimitusjohtaja Jari Saariaho alusti, ja keskustelu kävi vilkkaana. Varainhankinnasta vastaava Lauri Lundström oli estynyt tulemasta pitämään alustusta, jonka esitti Jukka-Pekka Mäki-Luopa. Molemmat teemat todettiin ensiarvoisen tärkeiksi kuoron toiminnassa nyky maailmassa ja nostivat esiin ajatuksia ja ideoita. Markkinointiviestintäkeskustelussa pääteemoiksi nousivat kuoron asiakkaiden tunnistaminen, heidän mukaanottaminen pohdintaan, miten potentiaalinen yleisö tavoitetaan, brändi, mikä on kuoron syvin olemus, arvostus taide- ja kasvatusinstituutiona. Varainhankinnassa sovittiin, että YN:n sihteeri kutsuu asiasta kiinnostuneet jäsenet erityispalaveriin, jossa tilannetta pohditaan tarkemmin.

CM Yhteiskuntasuhteiden Neuvottelukunta 2015-2017 (tilanne 31.12.2015):

piispa Irja Askola (puheenjohtaja), valtiosihteeri Peter Stenlund, yhteisen seurakuntatyön johtaja Pentti Miettinen, viestintäjohtaja Seppo Simola, hallintojohtaja Jussi Muhonen, Helsingin tuomiorovasti Matti Poutiainen, ylijohtaja Aulis Pitkälä, ylijohtaja Riitta Kaivosoja, alivaltiosihteeri Timo Lankinen, kansanedustaja Wille Rydman, opetuslautakunnan pj., lääkäri Minerva Krohn, sijoittaja Riku Asikainen, lastenpsykiatri Raisa Cacciatore, pääsihteeri Tuija Brax, intendentti Helena Hiilivirta, rehtori Mirjam Kalland, pääsihteeri Sakari Karjalainen, päätoimittaja Mikael Pentikäinen, mediavaikuttaja Tapani Ruokanen, puheenjohtaja Pertti Torstila, diplomi-insinööri Tom von Weymarn, johtaja Mikko Myllys, maajohtaja Marcus Nystén

Cantores Minores jäsenet:

Halituksen pj. Petri Saavalainen (YN:n varapj.), taiteellinen johtaja Hannu Norjanen, toiminnanjohtaja Jukka-Pekka Mäki-Luopa (YN:n sihteeri), kuorointendentti Pirkko-Leena Otonkoski, CM alumnitoimikunnan pj. Kari Toikkanen

XX SISÄINEN TIEDOTTAMINEN

Kuoron sisäistä tiedonkulkua hoidettiin pääosin CaMu-extranetin välityksellä, sähköpostitiedotteilla sekä julkaisemalla *Minor*-nimistä CM-tiedotetta neljä kertaa toimintavuoden aikana. Lisäksi tehtiin eri ryhmille omia tiedotteita tarpeen mukaan. Tietoa toimitettiin tarpeen mukaan myös harjoitustilojen ilmoitustauluilla sekä eri toimikuntien Facebook-ryhmissä.

XXI VIESTINTÄ

Toimintavuoden tehtiin viestinnällistä yhteistyötä pääosin Saariaho Järvenpää Oy:n kanssa.

CM-KOTISIVUT INTERNETISSÄ

CM:n uudet internetkotisivut (www.cantoresminores.fi) avattiin 2.11.2012 ja uusi sisäinen sivusto (CaMu) 1.4.2013. Nettisivut käsittävät mm. kuoron monipuolisen esittelyn (historia, matkat, ohjelmisto, organisaatio), tulevien tapahtumien kalenterin, kuoron tiedotteet ja harjoitusohjelmat sekä CM Shopin. Internetsivuston kehittämistyötä jatkettiin Innofactor Software Oy:n kanssa solmitun yhteistyösopimuksen puitteissa, ja nettisivuja on ylläpidetty CM-hallinnon voimin.

FACEBOOK

Kuoron virallinen Facebook-sivusto (www.facebook.com/CantoresMinores) avattiin 12.3.2012. Sivustolla on kuvia ja uutisia kuoron tapahtumista. Tykkääjiä vuoden lopussa oli 3 724 (31.12.2015: 2 543 31.12.2014: 1 777, 31.12.2013: 845), joista naisia on 70 % (2015: 68 % 2014: 64 %, 2013: 51 %) ja miehiä 30 % (2015: 32 % 2014: 36 %, 2013: 49 %). Noin 25 % heistä kuului ikäryhmään 45-54 v. (2013-15: n. 33 %) ja seuraavaksi suurin ikäryhmä 23 % oli 35-44 vuotiaat (2015: 19 % 2014: 21 %, 2013: 20 %). Viikottainen kokonaiskattavuus oli parhaimmillaan n. 15 000 (12/16) (12/15: n. 26 500 2014: n. 9 500, 2013: n. 2 040). Kevätkaudella Facebookia käytettiin ns. kohdistettuun sponsoroituun mainontaan Jouluoratorion, Matteus-passion, Äitiinpäivä-konsertin, pääsykokeiden ja Espanjan konserttikiertueen markkinoinnissa sekä syyskaudella pääsykokeiden, Messias-oratorion, Enkellaulu kajahtaa! –konsertin, Jouluoratorion ja Perinteisen Joulukonsertin markkinoinnissa, joilla pyrittiin sekä parempaan lipunmyyntiin että kuoron tunnetuksi tekemiseen. Vuoden aikana 'tykkäykset' nousivatkin lähes 1200 tykkääjällä. Pääosa tykkääjistä on suomalaisia (2 836) ja seuraavaksi suurin kansanosaa on espanjalaiset (557). Lisäksi tykkääjiä on mm. Brasiliasta, Saksasta ja USAsta.

CM Alumnien suljettu Facebook-ryhmä perustettiin 21.8.2012 alumnien informaatio- ja ajatustenvaihtokanavaksi. Tällä hetkellä jäseniä on 285 (2015: 284 2014: 261, 2013: 249). Myös CM-vanhemmilla on oma ryhmänsä Facebookissa.

Kuoron virallisten FB- sekä alumni-FB-sivujen sisällöstä on vastannut toiminnanjohtaja Jukka-Pekka Mäki-Luopa.

YOUTUBE

Syksyllä 2014 avattiin kuoron virallinen YouTube-tili nimellä 'Cantores Minores Finland'. Sen ylläpidosta ja sisällöstä vastaa CM-alumni Juuso Koski. Sivustolla on vuoden aikana julkaistu ns. kuoron virallista materiaalia, jonka erottaa 'piraattimateriaalista' siitä, että siinä on upotettuna CM-nimilogo.

Syyskauden suurin yksittäinen projekti oli taas CM Joulukalenteri, joka julkaistiin sekä Facebookissa että YouTubessa. Ensimmäisestä adventista alkaen jokaisena päivänä avautui uusi 'soiva luukku', jossa oli käytetty sekä vanhaa arkistomateriaalia tv-ohjelmista että vain tätä kampanjaa varten kuvattua materiaalia. Sisällön toteuttamisesta vastasi CM-alumni Juuso Koski yhteistyössä Saariaho Järvenpää Oy:n kanssa.

TWITTER

Syksyllä 2015 otettiin käyttöön kuoron virallinen Twitter-tili nimellä '@cantoresminores'. Sivustolla on vuoden aikana twiitattu 78 kertaa kuoron tapahtumista. Seuraajia on vuoden lopussa 105 (2015: 72). Tilin sisällöstä on vastannut toiminnanjohtaja Jukka-Pekka Mäki-Luopa.

INSTAGRAM

Kesällä 2016 otettiin käyttöön kuoron virallinen Instagram-tili nimellä 'cantoresminoresfinland'. Sivustolla on vuoden mittaan julkaistu kuvia kuoron tapahtumista. Seuraajia on vuoden aikana kertynyt 312. Tilin sisällöstä ovat vastanneet toiminnanjohtaja Jukka-Pekka Mäki-Luopa sekä Juuso Koski.

XXII CANTIS-UUTISKIRJE

Vuonna 1983 perustettu kuorolehti Cantis ilmestyi viimeisen kerran 21.12.2015 (painos 2 500 kpl) ja se toimi vielä 6.1.2016 Jouluatorio-konsertin käsiohjelmana. Vuoden alussa tehtiin päätös siirtyä sähköiseen uutiskirjeeseen, jonka ensimmäinen numero julkaistiin lokakuussa 2016. Cantis-uutiskirjeen sisältönä on mm. juttuja kuoron lähiajan menneistä ja tulevista projekteista sekä kansainvälisten kollegakuorojen kuulumisista. MailChimp-pohjalla toimivan uutiskirjeen postituslistalla on n. 2 500 henkilöä.

XXIII KÄSIOHJELMAT, JULISTEET JA FLYERIT

Cantis-kuorolehti ilmestyi viimeisen kerran 21.12.2015 ja se toimi vielä 6.1.2016 Jouluatorio-konsertin käsiohjelmana. Vuoden alussa tehtiin päätös, että jatkossa pääkonserttien yhteydessä julkaistaan B5-kokoinen käsiohjelma, jossa keskitytään lähinnä kyseiseen konserttiin. Vuoden aikana julkaistiin kuusi käsiohjelmaa (Matteus-passio, Äitienpäiväkonsertti, Messias-oratorio, Enkellaulu kajahtaa! –konsertti, Jouluatorio ja Perinteinen Joulukonsertti). Ilmoitushankinnasta vastasi edelleen Tmi Armi Kääriä. Käsiohjelmien sisällöstä vastasi toiminnanjohtaja Jukka-Pekka Mäki-Luopa. Konserttien markkinointia varten tehtiin myös julisteet ja flyerit. Kaikkien em. painotuotteiden taitosta vastasi Saariaho. Painotyöt tehtiin Painomerkki Oy:ssä.

XXIV TOIMITILAT

Kuoron koulutus-, harjoitus- ja hallintotoiminnot on edellisvuosien tapaan hoidettu Helsingin seurakuntayhtymän käyttöömme osoittamissa tiloissa Meritullintori 3:ssa sijaitsevan Meritullin seurakuntatalon 3. (Hofmann -musiikkisali ja Opetusluokka 1), 5. (Cantores -musiikkisali) ja 6. (Minores -luokka ja hallinto) kerroksessa sekä kellarikerroksen luokassa, jotka ovat kokonaisuudessaan olleet käytössämme. Lisäksi 2. kerroksen musiikkisalia on käytetty satunnaisesti koulutusryhmien kuoron yhteisharjoituksissa. Tuomiokirkkoseurakunta on vastannut lisäksi CM-tilojen kunnossapidosta. Kuoron toimitiloja ovat lisäksi käyttäneet mm. Akateeminen Laulu, Akateeminen mieskuoro PSALDO, Kauppakorkeakoulun Ylioppilaskunnan Laulajat, Kumpulan kuoro, Suomalainen barokkiorkesteri, Tapiolan kamarikuoro ja Viva Vox -kamarikuoro.

Kellarikerroksessa on lisäksi omat tilat kuoron arkistolle, puvustolle ja nuotistolle.

Ilman tätä Helsingin Seurakuntayhtymän (vuokra-arvo 96.105,00 €) ja Tuomiokirkkoseurakunnan merkittävää apua eivät opisto- ja muut kuorotoiminnot olisi nykyisessä laajuudessaan mahdollisia.

CM-musiikkileikkikoulutoimintaa varten on saatu tilat käyttöön Malmin seurakunnalta (Pihlajamäen kirkko), Vartiokylän seurakunnalta (Matteuksenkirkko), Pakilan seurakunnalta (Hyvän Paimenen kirkko), Leppävaaran seurakunnalta (Lasten kappeli Arkki), Vantaan kaupungilta (Taidetalo Pessi; Tikkurilan kirkko suljettu 2013-). CM-muskariryhmät ovat vastavuoroisesti esiintyneet seurakuntien tilaisuuksissa rikastuttaen näin niiden musiikki- ja lapsityötä.

XXV KUOROLAISET JA MUSIIKKIOPISTON OPPILAAT 1.1.-31.12.2016

Nimi	Kuororyhmä	Liittynyt	Kotipaikka
A-KUORO			
		1.9.2008	Espoo
		1.9.2010	Espoo
		1.9.2013	Espoo
		1.9.2011	Espoo
		28.8.2006	Espoo
		25.1.2005	Espoo
		29.1.2007	Espoo
		1.9.2012	Espoo
		28.5.2007	Espoo
		19.8.2015	Espoo
		24.1.2011	Espoo
		1.9.2013	Espoo
		24.5.2005	Espoo
		1.2.2012	Espoo
		29.1.2014	Espoo
		1.9.2011	Espoo
		19.8.2015	Espoo
		23.5.2006	Espoo
		25.8.2009	Espoo
		1.9.2012	Helsinki
		1.9.2012	Helsinki
		29.5.2007	Helsinki
		1.2.2015	Helsinki
		12.1.2015	Helsinki
		1.9.2012	Helsinki
		1.2.2012	Helsinki
		12.8.2008	Helsinki
		1.2.2013	Helsinki
		24.1.2006	Helsinki
		1.9.2009	Helsinki
		1.9.2011	Helsinki
		1.9.2011	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki
		1.9.2011	Helsinki
		1.9.2012	Helsinki
		1.9.2012	Helsinki
		3.9.2014	Helsinki
		1.9.2012	Helsinki
		1.9.2012	Helsinki
		1.9.2011	Helsinki
		4.2.2013	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki
		4.2.2013	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki
		1.2.2015	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki
		18.1.2010	Helsinki
		26.1.2009	Helsinki
		12.9.2001	Helsinki
		29.12.2014	Helsinki
		1.9.2008	Helsinki
		29.1.2014	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki
		28.1.2008	Helsinki
		1.9.2012	Helsinki
		1.9.2010	Helsinki
		1.2.2013	Helsinki
		2.9.2010	Helsinki
		1.9.2012	Helsinki
		1.9.2012	Helsinki
		26.2.2004	Helsinki
		1.9.2009	Helsinki
		1.2.2011	Helsinki
		29.1.2007	Helsinki
		1.9.2011	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki
		1.9.2012	Helsinki

Nimi	Kuororyhmä	Liittynyt	Kotipaikka
		1.9.2013	Helsinki
		4.2.2013	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki
		3.5.2006	Helsinki
		3.9.2014	Helsinki
		29.1.2014	Helsinki
		1.9.2012	Helsinki
		22.8.2016	Helsinki
		3.9.2014	Helsinki
		24.8.2009	Helsinki
		1.9.2010	Helsinki
		1.9.2012	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki
		22.8.2000	Helsinki
		3.9.2014	Helsinki
		18.1.2010	Helsinki
		1.9.2012	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki
		1.2.2009	Helsinki
		1.9.2012	Helsinki
		1.2.2012	Helsinki
		29.1.2014	Helsinki
		1.9.2009	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki
		24.1.2011	Helsinki
		25.5.2004	Helsinki
		1.9.2011	Helsinki
		29.1.2007	Helsinki
		1.9.2009	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki
		4.2.2013	Helsinki
		1.2.2012	Helsinki
		1.8.2015	Helsinki
		3.9.2014	Helsinki
		19.8.2015	Helsinki
		22.8.2000	Helsinki
		19.8.2015	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki
		27.1.2009	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki
		28.5.2007	Helsinki
		19.5.2009	Helsinki
		1.2.2012	Helsinki
		25.8.2009	Helsinki
		25.1.2006	Helsinki
		1.9.2009	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki
		18.5.2009	Helsinki
		1.2.2007	Helsinki
		29.5.2007	Helsinki
		1.9.2011	Helsinki
		1.8.2012	Helsingfors
		1.9.2011	Helsingfors
		1.9.2013	Helsinki
		24.1.2011	Helsinki
		1.9.2011	Helsinki
		4.2.2013	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki
		1.2.2012	Helsinki
		1.2.2013	Helsinki
		1.9.2010	Helsinki
		1.8.2005	Helsinki
		4.2.2013	Helsinki
		3.9.2014	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki

Nimi	Kuororyhmä	Liittynyt	Kotipaikka
		1.9.2011	Helsinki
		1.9.2012	Helsinki
		1.9.2012	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki
		27.1.2009	Helsinki
		1.9.2011	Helsinki
		3.9.2014	Helsinki
		1.9.2010	Helsinki
		1.9.2011	Helsinki
		26.8.2008	Helsinki
		25.8.2015	Helsinki
		1.9.2012	Helsinki
		3.9.2014	Helsinki
		1.9.2012	Helsinki
		1.8.2005	Helsinki
		4.2.2013	Helsinki
		3.9.2014	Helsinki
		12.5.2008	Helsinki
		21.8.2009	Helsinki
		25.8.2008	Helsinki
		29.1.2007	Helsinki
		4.2.2013	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki
		1.9.2012	Inkoo
		25.1.2006	Järvenpää
		26.1.2009	Järvenpää
		1.9.2013	Kauniainen
		25.1.2006	Kauniainen
		1.9.2008	Kauniainen
		4.2.2013	Kerava
		4.2.2013	Kirkkonummi (Masala)
		19.5.2009	Kirkkonummi (Masala)
		1.9.2009	Kirkkonummi
		19.1.2010	Lapinjärvi (Lindkoski)
		29.1.2008	Mäntsälä
		1.9.2012	Nurmijärvi (Klaukkala)
		1.9.2011	Nurmijärvi (Klaukkala)
		26.1.2009	Nurmijärvi (Rajamäki)
		1.9.2012	Porvoo
		1.9.2013	Porvoo
		7.5.2007	Tuusula
		1.2.2015	Vantaa
		1.9.2013	Vantaa
		29.1.2014	Vantaa
		1.9.2013	Vantaa
		28.1.2008	Vantaa
		1.9.2012	Vantaa
		1.9.2011	Vantaa
		1.9.2010	Vantaa
		1.2.2012	Vantaa
		29.1.2014	Vantaa
		28.1.2008	Vantaa
		1.9.2013	Vantaa
		1.2.2012	Vantaa
		1.8.2006	Vantaa

KOULUTUSRYHMÄT

Nimi	Kuororyhmä	Liittynyt	Kotipaikka
		1.9.2013	Espoo
		23.8.2016	Espoo
		27.1.2016	Espoo
		25.8.2015	Espoo
		23.8.2016	Espoo
		28.8.2014	Espoo
		2.9.2014	Espoo
		2.9.2014	Espoo
		23.8.2016	Espoo
		2.9.2014	Espoo
		23.8.2016	Espoo
		1.9.2013	Espoo
		2.9.2014	Espoo

Nimi	Kuororyhmä	Liittynyt	Kotipaikka
		23.8.2016	Espoo
		29.1.2014	Espoo
		25.8.2015	Espoo
		1.8.2016	Espoo
		1.2.2015	Espoo
		25.8.2015	Espoo
		25.5.2016	Espoo
		2.9.2014	Espoo
		23.8.2016	Espoo
		3.9.2014	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki
		1.9.2012	Helsinki
		3.9.2014	Helsinki
		1.2.2015	Helsinki
		24.8.2015	Helsinki
		24.8.2015	Helsinki
		24.8.2015	Helsinki
		1.9.2016	Helsinki
		27.1.2016	Helsinki
		23.8.2016	Helsinki
		3.9.2014	Helsinki
		1.9.2013	Helsinki
		27.1.2016	Helsinki
		24.8.2016	Helsinki
		24.8.2016	Helsinki
		24.8.2015	Helsinki
		24.8.2016	Helsinki
		25.8.2015	Helsinki
		24.8.2015	Helsinki
		27.1.2016	Helsinki
		24.8.2015	Helsinki
		24.8.2015	Helsinki
		27.1.2016	Helsinki
		3.9.2014	Helsinki
		24.8.2016	Helsinki
		1.2.2015	Helsinki
		21.5.2016	Helsinki
		23.8.2016	Helsinki
		1.2.2015	Helsinki
		27.1.2016	Helsinki
		23.8.2016	Helsinki
		17.8.2016	Helsinki
		2.9.2014	Helsinki
		27.1.2016	Helsinki
		24.8.2015	Helsinki
		24.8.2016	Helsinki
		24.8.2015	Helsinki
		24.8.2015	Helsinki
		24.8.2015	Helsinki
		24.8.2016	Helsinki
		24.8.2015	Helsinki
		3.9.2014	Helsinki
		25.8.2015	Helsinki
		24.8.2016	Helsinki
		2.9.2014	Helsinki
		24.8.2016	Helsinki
		24.8.2016	Helsinki
		17.8.2016	Helsinki
		24.8.2015	Helsinki
		25.8.2015	Helsinki
		24.8.2016	Helsinki
		2.2.2016	Helsinki
		23.8.2016	Helsinki
		27.1.2016	Helsinki
		3.9.2014	Helsinki
		24.8.2016	Helsinki
		3.9.2014	Helsinki
		1.8.2016	Helsinki
		23.8.2016	Helsinki
		24.8.2016	Helsinki

Nimi	Kuororyhmä	Liittynyt	Kotipaikka
		1.9.2013	Helsinki
		24.8.2015	Helsinki
		24.8.2015	Helsinki
		24.8.2016	Helsinki
		24.8.2016	Helsinki
		24.8.2016	Helsinki
		3.9.2014	Helsinki
		24.8.2015	Helsinki
		1.2.2015	Helsinki
		24.8.2015	Helsinki
		28.5.2015	Helsinki
		3.9.2014	Helsinki
		2.9.2014	Helsinki
		24.8.2016	Helsinki
		24.8.2015	Helsinki
		19.8.2015	Helsinki
		21.5.2016	Kerava
		1.8.2016	Kerava
		28.8.2014	Siuntio
		1.2.2015	Vantaa
		24.8.2016	Vantaa
		3.9.2014	Vantaa
		24.8.2016	Vantaa
		24.8.2016	Vantaa
		23.8.2016	Vantaa
		19.8.2015	Vantaa
		24.8.2016	Vantaa
		24.8.2015	Vantaa
		24.8.2016	Vantaa
		24.8.2016	Vantaa

MUSIIKKILEIKKIKOULU

Nimi	Kuororyhmä	Liittynyt	Kotipaikka
		27.8.2015	Espoo
		27.8.2015	Espoo
		28.8.2014	Espoo
		7.1.2016	Espoo
		27.8.2015	Espoo
		27.8.2015	Espoo
		25.8.2016	Espoo
		27.8.2015	Espoo
		25.8.2016	Espoo
		28.8.2014	Espoo
		27.8.2015	Espoo
		27.8.2015	Espoo
		31.5.2014	Espoo
		25.8.2016	Espoo
		27.8.2015	Espoo
		27.8.2015	Espoo
		25.8.2016	Espoo
		25.8.2016	Espoo
		28.8.2014	Espoo
		1.9.2014	Helsinki
		27.8.2015	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		27.8.2015	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		23.8.2016	Helsinki
		26.8.2015	Helsinki
		26.8.2015	Helsinki
		23.8.2016	Helsinki
		23.8.2016	Helsinki
		26.8.2015	Helsinki
		26.8.2014	Helsinki
		23.8.2016	Helsinki
		23.8.2016	Helsinki
		23.8.2016	Helsinki
		26.8.2015	Helsinki
		23.8.2016	Helsinki
		23.8.2016	Helsinki
		26.8.2015	Helsinki

Nimi	Kuororyhmä	Liittynyt	Kotipaikka
		23.8.2016	Helsinki
		23.8.2016	Helsinki
		23.8.2016	Helsinki
		23.8.2016	Helsinki
		26.8.2014	Helsinki
		23.8.2016	Helsinki
		23.8.2016	Helsinki
		26.8.2015	Helsinki
		7.1.2014	Helsinki
		26.8.2015	Helsinki
		27.8.2015	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		1.1.2016	Helsinki
		7.1.2016	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		27.8.2015	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		27.8.2015	Helsinki
		27.8.2015	Helsinki
		27.8.2015	Helsinki
		27.8.2015	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		12.1.2015	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		27.8.2015	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		7.1.2016	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		27.8.2015	Helsinki
		28.8.2014	Helsinki
		27.8.2015	Helsinki
		27.8.2015	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		29.10.2015	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		13.10.2016	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		28.8.2014	Helsinki
		7.1.2016	Helsinki
		1.1.2016	Helsinki
		27.8.2015	Helsinki
		25.9.2016	Helsinki
		27.8.2015	Helsinki
		28.8.2014	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		1.9.2014	Helsinki
		28.8.2014	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		28.8.2014	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		27.8.2015	Helsinki
		27.8.2015	Helsinki
		28.8.2014	Helsinki
		27.8.2015	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		25.8.2016	Helsinki
		22.8.2016	Helsinki
		22.8.2016	Helsinki
		22.8.2016	Helsinki
		25.8.2014	Helsinki
		1.1.2016	Helsinki
		22.8.2016	Helsinki
		25.8.2014	Helsinki

Nimi	Kuororyhmä	Liittynyt	Kotipaikka
		25.8.2014	Helsinki
		22.8.2016	Helsinki
		25.8.2015	Helsinki
		22.8.2016	Helsinki
		22.8.2016	Helsinki
		11.1.2016	Helsinki
		22.8.2016	Helsinki
		22.8.2016	Helsinki
		25.8.2015	Helsinki
		25.8.2015	Helsinki
		22.8.2016	Helsinki
		25.8.2015	Helsinki
		25.8.2015	Helsinki
		22.8.2016	Helsinki
		22.8.2016	Helsinki
		22.8.2016	Helsinki
		25.8.2015	Helsinki
		25.8.2015	Helsinki
		25.8.2015	Helsinki
		22.8.2016	Helsinki
		25.8.2015	Helsinki
		22.8.2016	Helsinki
		11.1.2016	Helsinki
		25.8.2015	Helsinki
		29.8.2016	Helsinki
		1.9.2014	Helsinki
		29.8.2016	Helsinki
		31.8.2015	Helsinki
		1.9.2014	Helsinki
		29.8.2016	Helsinki
		1.9.2014	Helsinki
		11.1.2016	Helsinki
		29.8.2016	Helsinki
		11.1.2016	Helsinki
		31.8.2015	Helsinki
		29.8.2016	Helsinki
		31.8.2015	Helsinki
		1.9.2014	Helsinki
		31.8.2015	Helsinki
		31.8.2015	Helsinki
		29.8.2016	Helsinki
		29.8.2016	Helsinki
		29.8.2016	Helsinki
		24.8.2016	Helsinki
		24.8.2016	Helsinki
		27.8.2015	Järvenpää
		27.8.2015	Kirkkonummi (Sundsberg)
		25.8.2016	Kirkkonummi (Sundsberg)
		13.1.2016	Sipoo (Talma)
		26.8.2015	Vantaa
		29.8.2016	Vantaa
		27.8.2015	Vantaa
		13.1.2016	Vantaa
		24.8.2016	Vantaa
		24.8.2016	Vantaa
		24.8.2016	Vantaa
		24.8.2016	Vantaa
		24.8.2016	Vantaa
		27.8.2014	Vantaa
		24.8.2016	Vantaa
		24.8.2016	Vantaa
		24.8.2016	Vantaa
		27.8.2015	Vihti (Ojakkala)
		28.8.2014	Vihti
		25.8.2016	Vihti

Jakauma ryhmittäin:

(suluissa vuoden 2015 vastaavat luvut)

Kuororoyhmät:

A-kuoro / sopraano	66 (69)
A-kuoro / alto	37 (34)
A-kuoro / tenori	32 (36)
A-kuoro / basso	41 (43)
A-kuoro / tauolla	16 (5)
A-kuoro yhteensä	192 (187)

Cappellakuoro	19 (31)
Koraalikuoro	23 (18)
B-kuoro	67 (69)

- B1-ryhmä	36 (47)
- B2-ryhmä	1 (6)
- B2/MuVa	30 (15)
Koulutusryhmät / tauolla	4 (3)

Koulutusryhmät yhteensä 113 (120)

Muu opetus:

MuPe 2	4 (5)
MuPe 3	- (0)
YMT	- (0)
Piano	20 (22)

Cantores Minores–kuororyhmät 305 (307)

CM-musiikkileikkikoulu 173 (189)

koko opisto yhteensä 478 (496)

Kuorolaisten ja oppilaiden kotipaikat:

Helsinki	352 (364)	73,64 % (73,40 %)
Espoo	60 (68)	12,55 % (13,72 %)
Vantaa	38 (35)	7,95 % (7,02 %)
Muu *)	28 (29)	5,86 % (5,86 %)

*) Hyvinkää, Inkoo, Järvenpää, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Lapinjärvi, Mäntsälä, Nurmijärvi, Porvoo, Sipoo, Siuntio, Tuusula, Vihti

Cantores Minores -musiikkiopisto

OPETUSTUNTILASKELMA 1.1.-31.12.2016

VKO	A/S	A/A	A/T	A/B	A-valm.	B1	B2	KOR	CAPP	ÄM	PIA	MUS4	MUS5	MUS6	PK MUS	MuVa	MuPe2	MuPe3	YMT	VY	ALUM	CMS	TP				
53-1	13,33	13,33	13,33	13,33																							
2	10	10	6	6						6,67	12	6	7	5													
3	13	13	9	9		4,33	1,67	4	4	12	12	6	7	5									2				
4	10	10	6	6	2	1	1	1	1	11,3	12	6	7	5	3		1										
5	10	10	6	6	2	8	2	6,33	4,33	12	12	6	7	5	3	4	1						2				
6	10	10	6	6	2	8	2	6,33	4,33	12	12	6	7	5	3	4	1										
7	7,67	7,67	6	6	2	8	2	6,33	4,33	12	12	6	7	5	3	4	1						2				
8	35,7	35,7	35,7	35,7	22					66,3																	
9	10	10	6	6	2	8	2	9,33	7,33	12	12	6	7	5	3	4	1						2				
10	17	17	13	13	2	8	2	6,33	4,33	14,3	12	6	7	5	3	4	1										
11	11	11	6	6	2	8	2	6,33	4,33	8,67	12	6	7	5	3	4							2				
12	11,7	11,7	11,7	11,7				6	6																		
13	8,67	8,67	8,67	8,67		8	2	2,33	4,33		12	6	7	5	3	4	1										
14	25,3	25,3	21,3	21,3	2	11	5	6,33	4,33	12	12	6	7	5	3	4	1										
15	11,7	11,7	7,67	7,67	2	8	2	8,33	6,33	12	12	6	7	5	3	4	1										
16	10	10	6	6	2	8	2	6,33	4,33	13,3	12	6	7	5	3	4	1										
17	10	10	6	6		8	2	6,33	4,33	6,67	12	6	7	5	3		1						2				
18	7,67	7,67	6	6		11	5	9,33	7,33	13,3							1						4				
19	10	10	6	6		8,67	2	2	2	1,33	12	6	7	5		2	1										
20	13	13	9	9		4	2		5,33								1										
21	11	11	7	7		2	2	2	2																		
22	10,3	10,3	10,7	10,7																							
23	6	6	3,67	3,67																							
24	11	11	11	11																							
25	14	14	14	14																							
31	29	29	29	29	29					65,7							2,66										
32	3,33	3,33	3,33	3,33																							
33	11	11	7	7	2																		2				
34	11	11	9	9	2	6	4	10,3	10,3	13,3		6	7	6													
35	10	10	6	6	2	6	4	10,3	10,3	7,67	12,33	6	7	6			1										
36	13	13	9	9	2	6	4	10,3	10,3	10	12,33	6	7	6	3		1										
37	10	10	6	6	2	2	2	10,3	10,3	10	12,33	6	7	6	3	4	1						2				
38	10	10	6	6	2	6	4	10,3	10,3	10	12,33	6	7	6	3	4	1										
39	10	10	6	6	2	6	4	6,33	6,33	13,3	12,33	6	7	6	3	4											
40	11	11	9	9	2	6	4	10,3	10,3	13,3	12,33	6	7	6	3	4											
41	10	10	6	6	2	2	2	10,3	10,3	13,3	12,33	6	7	6	3	4	1						2				
42	syysloma																										
43	17	17	13	13	2	10	8	14,33	14,33	10	12,33	6	7	6	3	4	1						2				
44	15	15	15	15		6	8	10,3	10,3		12,33	6	7	6	3	4	1										
45	18	18	6	6	2	6	4	10,3	10,3	10	12,33	6	7	6	3	4							2				
46	15,7	15,7	11,7	11,7	2	6	4	10,3	10,3	10	12,33	6	7	6	3	4							2				
47	15	15	11	11	2	2,33	2,33	13,33	13,33	5	12,33	6	7	6	3	4							2				
48	13,67	13,67	12,67	12,67		6	4	10,3	10,3		12,33	6	7	6	3								2				
49	13,33	13,33	13,33	13,33		5	5	8,67	10,67		12,33	6	7	6													
50	16,67	16,67	16,67	16,67		4	4	12,67	12,67		12,33																
51	14	14	14	14		6	6	8	8																		
yht.	561,33	561,33	438,00	438,00	97,00	213,33	112,00	272,00	259,33	417,66	365,00	174,00	203,00	165,00	72,00	80,00	23,66	0,00	0,00	0,00	0,00	6,00	20,00	8,00			
47 opetusviikkoa					A-kuoro	A-valm.	B1	B2	KOR	CAPP	ÄM	PIA	MUS4	MUS5	MUS6	PK MUS	MuVa	MuPe2	MuPe3	YMT	VY	ALUM	CMS	TP			
Harjoitusten lukumäärä (kr					249	48	106	56	136	130	418	548	174	203	165	72	80	23				3	10	4	Harjoituksia	total minuit	
Harjoitusten lukumäärä/vko:					A-kuoro (S: 3, A: 3, T: 2, B: 2)																					total tunnit	
					- B/KOR/CAPP/: n. 1-2 krt/vko/ryhmä																					2425	3365

A/ = A-kuoro

A-valm=A-valmennusryhmä

B1-CAPP= Koulutusryhmät

ÄM= Äänenmuodostus

PIA= Pianonsoitonopetus

MUS4-6= Musiikkileikkikoulu

PK MUS=päiväkotimuskari

MuVa= Musiikkivalmennus

MuPe2= Musiikin perusteet 2

MuPe3= Musiikin perusteet 3

YMT= Yleinen musiikkieto

VY= Vokaalilyhtye

ALUM= Alumnikuoro

CMS= CM Swing

TP= Tiernapojat

Opetustunnit

à 45 min

kpl-määrä

total

minuutit

total tunnit

CANTORES MINORES

ESIINTYMISTILASTO 2016

TUOMIOKIRKKOSRK:N TILAT

KUORORYHMÄT (ei sis. pienyhtyeitä)

HELSINKI

pvm	tilaisuus	paikka	YLEISÖÄ	Tuomiokirkko	Tuomiokirkko	Tkkosrk	
			Helsingissä	messut yms.	musiikkital.	muut kirkot	
6.1.2016	J.S. Bach: Jouluoratorio 4-6	Tuomiokirkko	710		710		
24.1.2016	Messu	Tuomiokirkko	225	225			
14.2.2016	Messu	Tuomiokirkko	325	325			
6.3.2016	Messu	Tuomiokirkko	230	230			
13.3.2016	Messu	Tuomiokirkko	262	262			
25.3.2016	J.S. Bach: Matteus-passio	Tuomiokirkko	1500		1500		
3.4.2016	Messu	Tuomiokirkko	216	216			
8.4.2016	Esiintyminen	Paavalin kirkko	60				
9.4.2016	Esiintyminen	Paavalin kirkko	60				
9.4.2016	Messu	Vanha kirkko	200			200	
14.4.2016	Esiintyminen	Kaupungintalon juhlasali	400				
24.4.2016	Messu	Pihlajamäen kirkko	200				
26.4.2016	Esiintyminen	Katajanokan ala-aste	200				
8.5.2016	Esiintyminen	Säätytalo	250				
8.5.2016	Konsertti	Tuomiokirkko	1100		1100		
14.5.2016	Esiintyminen	Tuomiokirkon krypta	190			190	
14.5.2016	Esiintyminen	Tuomiokirkon krypta	200			200	
15.5.2016	Messu	Hyvän Paimenen kirkko	200				
22.5.2016	Messu	Tuomiokirkko	337	337			
25.5.2016	Esiintyminen	Tuomiokirkon Krypta	300			300	
5.6.2016	Konsertti	Tuomiokirkko	655		655		
9.6.2016	Esiintyminen	Hofmann-musiikkisali	90				
17.8.2016	Esiintyminen	Tuomiokirkko	183		183		
19.8.2016	Esiintyminen (siunaustilaisuus)	Tuomiokirkko	334			334	
25.8.2016	Konsertti	Tuomiokirkko	1300		1300		
11.9.2016	Messu	Tuomiokirkko	325	325			
2.10.2016	Messu	Hyvän Paimenen kirkko	200				
2.10.2016	Messu	Tuomiokirkko	130	130			
6.10.2016	Konsertti	Tuomiokirkko	365		365		
12.10.2016	Esiintyminen	Hgin seurakuntayhtymä	30				
30.10.2016	Messu	Tuomiokirkko	282	282			
4.11.2016	G.F. Händel: Messias-oratorio	Tuomiokirkko	1250		1250		
11.11.2016	G. Mahler: 3. sinfonia	Musiikkitalo	1700				
14.11.2016	Esiintyminen	Meritulli	30				
20.11.2016	Messu	Tuomiokirkko	289	289			
22.11.2016	Esiintyminen	Tuomiokirkon krypta	190			190	
26.11.2016	Konsertti	Johanneksen kirkko	2000			2000	
26.11.2016	Konsertti	Johanneksen kirkko	2000			2000	
27.11.2016	Messu	Tuomiokirkko	600	600			
29.11.2016	Messu	Pihlajamäen kirkko	150				
1.12.2016	Konsertti	Tuomiokirkko	720		720		
2.12.2016	Konsertti	Johanneksen kirkko	900			900	
3.12.2016	Esiintyminen	Senaatintori	3000				
6.12.2016	Its.pv:n juhlahjelmanpalvelus	Tuomiokirkko	765	765			
8.12.2016	Konsertti	Tuomiokirkko	704		704		
9.12.2016	Konsertti	Tuomiokirkko	950		950		
11.12.2016	Messu	Tuomiokirkko	467	467			
13.12.2016	Esiintyminen	Ernst&Young pääkonttori	150				
14.12.2016	Esiintyminen	Hofmann-musiikkisali	150				
15.12.2016	Esiintyminen	Mäntyniemi	30				
15.12.2016	Esiintyminen	Mäntyniemi	30				
15.12.2016	Esiintyminen	Ulkoministeriö	100				
15.12.2016	Esiintyminen	Tuomiokirkon Krypta	200			200	
16.12.2016	Esiintyminen	Ilmarisen pääkonttori	150				
16.12.2016	J.S. Bach: Jouluoratorio	Tuomiokirkko	850		850		
17.12.2016	Esiintyminen	Tuomiokirkon Krypta	200			200	
17.12.2016	Esiintyminen	Tuomiokirkon Krypta	150			150	
17.12.2016	Esiintyminen	Mikael Agricolan kirkko	700			700	
19.12.2016	J.S. Bach: Jouluoratorio	Tuomiokirkko	1000		1000		
20.12.2016	Konsertti	Tuomiokirkko	1300		1300		
20.12.2016	Esiintyminen	Tuomiokirkon Krypta	50			50	
21.12.2016	Esiintyminen	HUS/Jouluhartaus	250				
22.12.2016	Perinteinen Joulukonsertti	Tuomiokirkko	1550		1550		
22.12.2016	Perinteinen Joulukonsertti	Tuomiokirkko	1350		1350		
Yleisöä yhteensä			34984	4453	15487	7614	27554
Esiintymisiä Tuomiokirkkosrk:ssa				13 kpl	16 kpl	14 kpl	43 kpl
Esiintymisiä Helsingissä				64 kpl			

Cantores Minores-kuoron yleisömäärän %-osuus Tuomiokirkossa järjestetyistä musiikkitalaisuuksista 2016

42,60 %

Cantores Minores-kuoron yleisömäärän %-osuus Tuomiokirkossa järjestetyistä jumalanpalveluksista 2016

12,30 %

PÄÄKONSERTTIEN JULISTEET

J.S. Bach: Jouluoratorio (kantaatit 4-6)

ke 6.1.2016 klo 18 Helsingin tuomiokirkko

Cantores Minores

Hedvig Paulig, sopraano, Maria Kettunen, altto,
Tom Nyman, tenori, Juha Kotilainen, basso

Suomalainen barokkiorkesteri

Joht. Hannu Norjanen

Liput: 45, 35, 20/15, 10 e – numeroidut rivit

G.F. Händel: Messias-oratorio

pe 4.11.2016 klo 19 Helsingin tuomiokirkko

Cantores Minores

Johanna Rusanen, sopraano, Teppo Lampela,
kontratenori, Tuomas Katajala, tenori, Aarne
Pelkonen, basso

Suomalainen barokkiorkesteri

Joht. Hannu Norjanen

Liput: 55, 45/35, 25/20, 15 e – numeroidut rivit

J.S. Bach: Matteus-passio

pe 25.3.2016 klo 18 Helsingin tuomiokirkko

Cantores Minores

Tuomas Katajala, evankelista, Juha Kotilainen,
Jeesus, Helena Juntunen, sopraano, Monica
Groop, altto, Tom Nyman, tenori, Tommi
Hakala, basso

Suomalainen barokkiorkesteri

Joht. Hannu Norjanen

Liput: 55, 45/35, 25/20, 15 e – numeroidut rivit

J.S. Bach: Jouluoratorio (kantaatit 1-3, 6)

pe/ma 16./19.12.2016 klo 19
Helsingin tuomiokirkko

Cantores Minores

CM Koulutusryhmien kuoro

Mari Palo, sopraano, Maria Kettunen, altto
Tom Nyman, tenori, Juha Kotilainen, basso

Suomalainen barokkiorkesteri

Joht. Hannu Norjanen

Liput: 55, 45/35, 25/20, 15 e – numeroidut rivit

Perinteinen Äitienpäiväkonsertti

su 8.5.2016 klo 17 Helsingin tuomiokirkko

Cantores Minores

CM Musiikkileikkikoululaisten kuoro

CM Koulutusryhmien kuorot

CM Alumnikuoro

Joht. Hannu Norjanen

Elina Haavisto, Anna Hurme, Heidi Luukka-
Vanhanen, Terhi Orpana, Timo Pihkanen,
Anna Sandström

Liput: 25/20/15/10 e – numeroidut rivit

Perinteinen Joulukonsertti

to 22.12.2016 klo 18/20 Helsingin tuomiokirkko

Cantores Minores

CM Koulutusryhmien kuoro

CM Koulutusryhmien B-kuoro

Joht. Hannu Norjanen

Anna Hurme, Marja Kyllönen, Terhi Orpana,
Timo Pihkanen
Markus Malmgren,urut

Liput: 25/20/15/10 e – numeroidut rivit

	1.1.-31.12.2016 EUR	1.1.-31.12.2015 EUR
Varsinainen toiminta		
Koulutus		
Tuotot yhteensä	90 422,04	85 013,60
Kulut yhteensä	-70 786,16	-61 310,42
Koulutus yhteensä	19 635,88	23 703,18
Musiikkileikkikoulu		
Tuotot yhteensä	43 989,00	37 478,50
Kulut		
Henkilöstökulut yhteensä	-28 219,55	-31 854,63
Muut kulut yhteensä	-32,60	-501,12
Kulut yhteensä	-28 252,15	-32 355,75
Musiikkileikkikoulu yhteensä	15 736,85	5 122,75
Esiintymiset ja konsertit		
Tuotot yhteensä	129 921,40	103 641,23
Kulut yhteensä	-34 882,98	-29 086,80
Esiintymiset ja konsertit yhteensä	95 038,42	74 554,43
Orkesterikonsertit		
Tuotot yhteensä	122 747,88	82 738,05
Kulut yhteensä	-163 129,34	-143 076,13
Orkesterikonsertit yhteensä	-40 381,46	-60 338,08
Leirit		
Tuotot yhteensä	95 929,53	93 516,50
Kulut yhteensä	-100 192,51	-111 873,24
Leirit yhteensä	-4 262,98	-18 356,74
Konserttimatkat		
Tuotot yhteensä	40 267,00	37 048,00
Kulut yhteensä	-90 508,55	-55 016,99
Konserttimatkat yhteensä	-50 241,55	-17 968,99
Festivaalit		
Tuotot yhteensä	0,00	20 539,58
Kulut yhteensä	0,00	-50 810,19
Festivaalit yhteensä	0,00	-30 270,61
Kuorotarvikkeet		
Tuotot yhteensä	1 472,75	1 440,00
Kulut yhteensä	-4 113,48	-6 295,13
Kuorotarvikkeet yhteensä	-2 640,73	-4 855,13
Käsiohjelmat		
Tuotot yhteensä	2 660,00	2 655,00
Muut kulut yhteensä	-1 938,80	-796,50
Kulut yhteensä	-8 500,72	-5 459,06
Käsiohjelmat yhteensä	-5 840,72	-2 804,06
Tuotevälitys		
Tuotot yhteensä	11 581,44	17 748,16
Kulut yhteensä	-10 448,36	-7 420,20

	1.1.-31.12.2016 EUR	1.1.-31.12.2015 EUR
Tuotevälitys yhteensä	1 133,08	10 327,96
Vanhempaintoimikunta		
Tuotot yhteensä	26 147,90	9 525,10
Kulut yhteensä	-18 933,51	-8 488,81
Vanhempaintoimikunta yhteensä	7 214,39	1 036,29
Hallinto		
Tuotot yhteensä	898,87	4 683,17
Kulut yhteensä	-358 261,72	-368 343,39
Hallinto yhteensä	-357 362,85	-363 660,22
Varsinainen toiminta yht.	-321 971,67	-383 509,22
Varainhankinta		
Tuotot yhteensä	323 551,99	389 897,00
Varainhankinta yhteensä	323 551,99	389 897,00
Tuotto- / kulujäämä yhteensä	<u>1 580,32</u>	<u>6 387,78</u>
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Kulut yhteensä	-198,70	-294,00
Sijoitus- ja rah.toiminta yht.	-198,70	-294,00
Tuotto- / kulujäämä yhteensä	<u>1 381,62</u>	<u>6 093,78</u>
Tilikauden tulos yhteensä	<u>1 381,62</u>	<u>6 093,78</u>
Tilikauden yli- / alijäämä yhteensä	<u>1 381,62</u>	<u>6 093,78</u>

Cantores Minores -kannatusyhdistys ry

TASE

	31.12.2016 EUR	31.12.2015 EUR
V a s t a a v a a		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Siirtosaamiset	24 340,57	25 122,06
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	24 340,57	25 122,06
Rahat ja pankkisaamiset	84 265,58	81 757,36
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	<u>108 606,15</u>	<u>106 879,42</u>
V a s t a a v a a yhteensä	<u><u>108 606,15</u></u>	<u><u>106 879,42</u></u>

Cantores Minores -kannatusyhdistys ry

TASE

	31.12.2016 EUR	31.12.2015 EUR
V a s t a t t a v a a		
OMA PÄÄOMA		
Rahastot	706,20	4 562,95
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	7 676,15	1 582,37
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 381,62	6 093,78
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	<u>9 763,97</u>	<u>12 239,10</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Ostovelat	10 816,58	9 987,36
Muut velat	23 909,21	23 930,04
Siirtovelat	64 116,39	60 722,92
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	<u>98 842,18</u>	<u>94 640,32</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	<u>98 842,18</u>	<u>94 640,32</u>
V a s t a t t a v a a yhteensä	<u><u>108 606,15</u></u>	<u><u>106 879,42</u></u>

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Cantores Minores-kannatusyhdistys ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olen tilintarkastanut Cantores Minores- kannatusyhdistys ry:n (y-tunnus 0276076-7) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2016. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonani esitän että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olen riippumaton yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaani tilintarkastusta ja olen täyttänyt muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuuteni. Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenani on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntoni. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytän ammatillista harkintaa ja säilytän ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistan ja arvioin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelen ja suoritan näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankin lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostan käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäkseni suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta en siinä tarkoituksessa, että

pystyisin antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

- arvioin sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teen johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teen hankkimani tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätökseni on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, minun täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessani lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntoni. Johtopäätökseni perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioin tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoin hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistan tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus vastaa muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen sisältyvän informaation¹. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenani on lukea toimintakertomukseen sisältyvä informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessäni arvioida, onko toimintakertomukseen sisältyvä informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimani tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenani on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettävien säännösten mukaisesti.

Lausuntonani esitän, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettävien säännösten mukaisesti.

Jos teen suorittamani työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomukseen sisältyvässä informaatiossa on olennainen virheellisyys, minun on raportoitava tästä seikasta. Minulla ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 14.3.2017

Matti Koskinen, HT-tilintarkastaja
Orvokkitie 25 H, 01300 Vantaa

TOIMINNANTARKASTUSKERTOMUS

Cantores Minores -kannatusyhdistys ry:n jäsenille

Olen Cantores Minores -kannatusyhdistys ry:n nimeämänä toiminnantarkastajana (toinen tilintarkastaja) suorittanut toiminnantarkastuksen, joka koskee tilikautta 1.1.2016-31.12.2016.

Hallituksen vastuu

Hallitus on lain ja sääntöjen sekä yhdistyksen päätösten mukaan huolellisesti hoidettava yhdistyksen asioita. Hallituksen on huolehdittava siitä, että yhdistyksen kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Toiminnantarkastajan velvollisuudet

Toiminnantarkastajan on tarkastettava yhdistyksen talous ja hallinto yhdistyksen toiminnan edellyttämässä laajuudessa sekä annettava tarkastuksestaan kirjallinen toiminnantarkastuskertomus tilinpäätöksestä päättävälle yhdistyksen kokoukselle.

Jos tarkastuksessa on ilmennyt, että yhdistykselle on aiheutunut vahinkoa tai yhdistyslakia tai sääntöjä on rikottu, siitä on mainittava tarkastuskertomuksessa (Yhdistyslain 38a§).

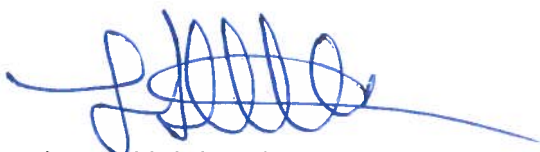
Lausunto

Tilinpäätös sisältää olennaisilta osin yhdistyksen tuotot, kulut, varat ja velat.

Yhdistyksen hallintoa on hoidettu lain, sääntöjen ja yhdistyksen kokousten päätösten mukaisesti.

Tarkastuksessa ei ilmennyt sellaista, josta olisi yhdistyslain 38a§:n mukaan tässä tarkastuskertomuksessa mainittava.

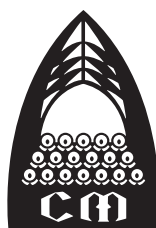
Helsingissä 14.3.2017

Janne Helekorpi

KUVA

**Tasavallan presidentti Sauli Niinistö ja rouva Jenni Haukio
Cantores Minores -kuoron
koko toiminnan pysyvät suojelijat (1.3.2012-)**

Cantores Minores

**Cantores Minores -kannatusyhdistys ry./CM-musiikkiopisto ja -poikakuoro
Meritullintori 3, FI-00170 Helsinki
tel. +358-9-687 7720   fax +358-9-687 77250
info@cantoresminores.fi   www.cantoresminores.fi
www.facebook.com/CantoresMinores
Instagram: @cantoresminoresfinland
YouTube: Cantores Minores Finland
Twitter: @cantoresminores**